

AUTORKA BESTSELLERU CIZINKA

DIANA
GABALDON

VEPSÁNO
KRVÍ
VLASTNÍHO
SRDCE

Diana Gabaldon

VEPSÁNO
KRVÍ
VLASTNÍHO
SRDCE

WRITTEN IN MY OWN HEART'S BLOOD

Copyright © 2014 by Diana Gabaldon

Všetchna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace ~~rozšiřována~~
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad © Kateřina Heřmanová, 2020

Obálka © Kreativní bojovníci s.r.o., 2020

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2020

ISBN 978-80-7642-991-8 (pdf)

Diana Gabaldon

VEPSÁNO
KRVÍ
VLASTNÍHO
SRDCE

Přeložila: Kateřina Heřmanová

*Tato kniha je věnována VŠEM lidem (krom mě), kteří
pracovali jako šílení, aby ji pro vás vyrobili.
Zejména*

Jennifer Hersheyové (*editorka, USA*)

Billu Masseyemu (*editor, UK*)

Kathleen Lordové (*alias „Herkulovi“ – korektorka*)

Barbaře Schnellové (*překladatelka a přítelkyně ze zákopů,
Německo*)

Catherine MacGregorové, Catherine-Ann MacPheeové
a Adhamhu Ò Broinovi (*experti na gaelštinu*)

Virginii Noreyové (*alias „Bohyni knih“ – designérka*)

Kelly Chianové, Magge Hartové, Benjaminu Dreyerovi,

Lise Feuerové a zbytku produkčního týmu nakladatelství
Random House a Beatrice Lampeové a Petře Zimmermannové
v Mnichově

PROLOG

Ve světle věčnosti nevrhá čas žádný stín.

Vaši mládenci budou mít vidění a vaši starci budou snít sny.

Ale jaká vidění mají staré ženy?

Vidíme nutnost a vidíme věci, které je třeba udělat.

Mladé ženy nevidí – ty *jsou* a proudí v nich pramen života.

My ten pramen střežíme, my chráníme světlo, jež jsme zažehly, plamen, jímž jsme.

Co jsem viděla já? Ty jsi vizí mého mládí, neměnným snem všech částí mého života.

Opět stojím na pokraji války a nepřísluším k žádnému místu, do žádného času, k žádné zemi kromě své vlastní... a to je země, kterou neomývá moře, nýbrž krev, a její hranice tvoří pouze obrysy dlouho milované tváře.

ČÁST PRVNÍ

PROPOJENÍ

1

VÁHA KOPY KAMENÍ

16. ČERVNA 1778

LES MEZI FILADELFIÍ A VALLEY FORGE

Ian Murray stál, v ruce svíral kámen a prohlížel si kus půdy, který si vybral. Malá mýtina v ústraní mezi roztroušenými velkými balvany pokrytými lišejníkem, ve stínu jedlí a u kořenů velkého rudého cedru. Místo, kam žádný náhodný kolemjdoucí nezabloudí, ale nikoli nepřístupné. Sem je hodlá přivést – svou rodinu.

Pro začátek Ferguse. Možná jen jeho samotného. Máma vychovávala Ferguse od doby, kdy mu bylo deset, a předtím žádnou matku neměl. Fergus znal mámu déle než Ian a miloval ji stejně jako on. *Možná víc*, pomyslel si. Jeho žal byl těžší o pocit viny. Fergus s ní zůstal v Lallybrochu; pomáhal, staral se o ni i o statek. On ne. Ztěžka polkl, vkročil na mýtinu a položil kámen doprostřed, načež ustoupil a zadíval se na něj.

Už v tu chvíli vrtěl hlavou. Ne, musejí to být dvě mohyly. Jeho máma a strýček Jamie byli bratr a sestra a rodina by tu mohla truchlit pro oba zároveň – ale možná by mohl přivést i další, aby vzpomínali a vzdali úctu. A to byli lidé, kteří znali Jamieho Frasiera a milovali ho, ale nebudou znát Jenny Murrayovou z díry v –

Vidina jeho matky *uvnitř* díry v zemi ho bodla jako vidle, stáhla se se vzpomínkou, že jeho matka ani v žádném hrobě není, a bodla znovu, o to silněji. Jednoduše nedokázal unést představu, že se utopili; možná při tom jeden druhého pevně objímali, pokoušeli se udržet –

„*A Dhia!*“ řekl prudce, upustil kámen a okamžitě se otočil, aby našel další. Tonoucích lidí už pár viděl.

Slzy mu kanuly po tváři a mísily se s potem letního dne. Bylo mu to jedno a jen sem tam se zastavil a otřel si nos do rukávu. Zavázal si kolem hlavy stočený kapesník, aby mu do očí nepadaly vlasy a nestékal bodavý pot. Byl promáčený dřív, než na každou z mohyl přidal necelých dvacet kamenů.

Spolu s bratry postavili moc pěknou mohylu pro otce, než zemřel, u čela rytého kamene, který nesl jeho jméno – všechna jeho jména, bez ohledu na cenu – na pohřebišti na Lallybrochu. A později na pohřbu přicházeli členové rodiny, jeden za druhým, následovaní nájemníky a poté sluhy – a každý z nich přidal k váze toho pomníku jeden kámen.

Takže Fergus. Nebo... ne, co ho to napadlo? Jako první sem musí přivést tetu Claire. Sama nebyla Skotka, ale moc dobře věděla, co znamená mohyla, a možná by ji to trochu utěšilo, kdyby viděla pomník strýčka Jamieho. Jo, tak dobře. Tetička Claire, pak Fergus. Strýček Jamie byl Fergusův nevlastní otec. Fergus na to měl právo. A pak možná Marsali a děti. Ale možná že Germain byl už dost starý na to, aby mohl přijít s Fergusem. Bylo mu deset, takže už to byl skoro muž – dost velký, aby to pochopil a aby se s ním jako s mužem jednalo. A strýček Jamie byl jeho děda. Patří se to.

Znovu odstoupil a otřel si tvář, celý zadýchaný. Kolem uší mu pískal a bzučel hmyz, vznášel se nad ním a toužil po jeho krvi, ale on se svlékl jen do bederní roušky a potřel se medvědími sádlem a mátou, jako to dělali Mohawkové, takže se ho hmyz ani nedotkl.

„Dohlédni na ně, ó duchu rudého cedru,“ řekl v mohawštině a pohlédl vzhůru, do voňavých větví stromu. „Střež jejich duše a zachovej zde jejich přítomnost, svěží jako tvé větve.“

Pokřičoval se a sklonil, aby prohledal měkké zetlelé listí. Ještě pár kamenů, pomyslel si. Pro případ, že by je rozházelo nějaké zvíře, jež půjde okolo. Rozházelo tak, jako byly rozházené jeho myšlenky, které nepokojně poskakovaly sem a tam mezi tvářemi členů jeho rodiny, lidí z Ridge – Bože, bude se tam někdy moct vrátit? Brianna. Ach, Ježíši, Brianna... kousl se do rtu. Ucítit slanou chuť, slízl ji a pokračoval v hledání. S Rogerem Macem

a malými je v bezpečí. Ale Ježíši, její rada by se mu teď hodila – a ještě víc rada Rogera Maca.

Kdo mu zbyl, koho by mohl požádat o pomoc, pokud se nezvládne o všechny postarat?

Přepadla ho myšlenka na Rachel a tíseň v jeho hrudi o něco povolila. Kdyby tak měl Rachel... byla mladší než on, nebylo jí víc než devatenáct, a protože byla kvakerka, měla o správném chodu věcí velmi podivné představy, ale kdyby ji měl, tak by měl i pevnou půdu pod nohama. Doufal, že ji *bude* mít, ale ještě pořád bylo pár věcí, které jí musí říct. Při myšlence na ten rozhovor se úzkost v hrudi zase vrátila.

Vrátila se i představa jeho sestřenice Brianny a setrvala mu v mysli: vysoká, s dlouhým nosem a se silnou stavbou těla, jako měl její otec... a s tím se vynořila představa jeho *bratrance*, Breeina nevlastního bratra. Bože dobrý, William. A co by měl udělat s Williamem? Pochyboval, že ten chlap zná pravdu a ví, že je syn Jamieho Frasera – měl Ian povinnost mu to říct? Přivést ho sem a vysvětlit mu, co ztratil?

Musel při tom pomyšlení zaúpět, neboť jeho pes Rollo zvedl svou velkou hlavu a s obavami se na něj zahleděl.

„Ne, to taky nevím,“ řekl mu Ian. „Ale to počká, že?“ Rollo si položil hlavu zpátky na tlapy, setřásl z chundelatého kožichu mouchy a pokojně se uvolnil.

Ian ještě chvíli pracoval a nechával pot a slzy, aby odplavily jeho myšlenky. Když se klesající slunce dotklo vrcholků jeho mohyl, konečně se zastavil. Cítil se unavený, ale klidnější. Mohyly dosahovaly do výše kolen, bok po boku, malé, ale pevné.

Chvíli nehybně stál a jen naslouchal povykování ptáčků v trávě a šepotu větru mezi listím. Poté zhluboka vzdychl, dřepł si a dotkl se jedné z mohyl.

„*Tha gaol agam oirbh, a Mhàthair,*“ řekl tiše. *Má láska je s tebou, matko.* Zavřel oči a položil odřenou ruku na druhou hromádku kamení. Vinou hlíny, která se mu vryla do kůže, měl v prstech podivný pocit, jako by snad mohl natáhnout ruku přímo skrz půdu a dotknout se toho, čeho se dotknout potřeboval.

Chvíli jen nehybně dýchal, než otevřel oči.

„Pomoz mi s tím, strýčku Jamie,“ řekl. „Myslím, že to sám nezvládnou.“

2

ŠPINAVÝ PARCHANT

William Ransom, devátý vévoda z Ellesmeru, vikomt z Ashness, baron z Derwentu, se prodíral davem na Market Street a nevnímal výtky těch, které svým tělem odstrkoval.

Nevěděl, kam jde ani co by mohl udělat, až se tam dostane. Vše, co věděl, bylo, že pokud zůstane stát na místě, tak vybuchne.

V hlavě mu tepalo jako v zaníceném vředu. Všechno ho bolelo. Jeho ruka – nejspíš si něco zlomil, ale bylo mu to jedno. Srdce mu v hrudi bolestně bušilo. Noha, proboha – nakopl snad něco? Prudce si vybil zlost na uvolněném dlažebním kameni a ten proletěl hejnem hus, které spustily velký povyk a vrhly se na něj. Syčely a křídly mu bušily do holení.

Všude kolem se rozletělo peří a husí výkaly a dav se rozptýlil do všech směrů.

„Parchante!“ zajčelo děvče od hus a ohnalo se po něm svou zahnutou holí. Dostal pěknou ránu přes ucho. „K čertu s tebou, *dreckiger Bastard!*“

Tento názor ozvěnou zopakovala řada nahněvaných hlasů a on spěšně zabočil do uličky, následovaný rozrušenými výkřiky a kejháním.

Promnul si ucho pulzující bolestí. Vrávoravě narážel do domů, které míjel, a nevnímal nic než to jediné slovo, které mu ještě důrazněji pulzovalo myslí. *Parchant*.

„Parchant!“ řekl nahlas a z plných plic vykřikl: „Parchant, parchant, *parchant*!“ Sevřenou pěstí při tom bušil do cihlové zdi před sebou.

„Kdo je parchant?“ zeptal se zvědavý hlas vedle něj. Prudce se otočil a spatřil mladou ženu, která si ho s jistým zájmem prohlížela. Očima zvolna přejížděla jeho postavu a sledovala zdvihající se hrud', skvrny od krve na lemovkách kabátu uniformy a zelené šmouhy od husích výkalů na kalhotách. Její pohled sjel až ke stříbrným přezkám na jeho botách a o něco zaujatěji se vrátil ke tváři.

„Já jsem,“ řekl, chraplavě a zahořkle.

„Á, vážně?“ Opustila přístřeší vchodu, ve kterém postávala, přešla uličku a stanula přímo před ním. Byla vysoká a štíhlá a měla velmi pěkný páreček mladých, pevných prsou – která byla pod její tenkou batistovou košílkou jasně vidět, protože na sobě sice měla hedvábnou spodničku, ale korzet nikoli. A ani čepec – vlasy jí volně spadaly na ramena. Dívka.

„Já jsem na parchanty zatížená,“ řekla a lehce se dotkla jeho paže. „Co za parchanta jste vy? Hříšný? Zlý?“

„Žalostný,“ řekl a zamračil se, když se zasmála. Viděla jeho výraz, ale neodtáhla se.

„Pojďte dovnitř,“ řekla a vzala ho za ruku. „Vypadáte, že se potřebujete napít.“ Viděl, jak střelila pohledem po kloubech jeho rukou, rozbitých a zkrvavených, a drobnými bílými zuby se koukla do spodního rtu. Nezdálo se však, že by se ho bála, a on zjistil, že ji bez protestů nechává, aby ho odtáhla do stínů vchodu.

Co na tom záleží? pomyslel si s náhlou brutální únavou. *Co na čemkoli záleží?*

3

V NÍŽ ŽENY, JAKO OBVYKLE, DÁVAJÍ VŠE DOHROMADY

CHESTNUT STREET Č. 17, FILADELFIE
REZIDENCE LORDA A LADY GREYOVÝCH

William odešel jako hromobití a dům vypadal, jako by ho zasáhl kulový blesk. Já sama jsem se rozhodně cítila, jako kdybych jen tak tak přežila úder blesku. Chloupky i nervy jsem měla celé naježené a rozechvělé rozrušením.

Jenny Murrayová vešla do domu vzápětí po Williamově odchodu, a ačkoli pohled na ni byl o něco menším šokem než kterýkoli z těch předchozích, stále jsem zůstala beze slov. Zírala jsem na svou někdejší švagrovou – i když to vlastně stále *byla* má švagrová... protože Jamie byl naživu. *Naživu.*

Ani ne před deseti minutami jsem ho držela v náručí. Vzpomínka na jeho dotek se ve mně zachvěla jako záblesk v lahvi. Mlhavě jsem si uvědomovala, že se usmívám jako blázen, a to i navzdory té obrovské zkáze, děsivým scénám, Williamovu rozrušení – pokud tedy můžete takový výbuch nazvat „rozrušením“ –, Jamieho ohrožení a matnému pomyšlení na to, co by mohla říct buď Jenny, nebo paní Figgová, kuchařka a hospodyně lorda Johna.

Paní Figgová byla dokonale kulatá, zářivě černá a měla sklony tiše za člověka připlout jako hrozivé kuličkové ložisko.

„Co je *tohle*?“ štěkla, když se znenadání zhmotnila za Jenny.

„Svatá matko Boží!“ Jenny se prudce otočila. Oči měla dokolařán a tiskla si ruku na hrud'. „Kdo jste, ve jménu Páně?“

„To je paní Figgová,“ řekla jsem a pocítila bizarní nutkání zasmát se i navzdory nedávným událostem – nebo možná právě kvůli nim. „Kuchařka lorda Johna. Paní Figgová, toto je paní Murrayová. Moje, é... moje...“

„Tvoje švagrová,“ řekla rozhodným tónem Jenny. Pozvedla jedno černé obočí. „Pokud mě ještě přijmeš?“ Její výraz byl upřímný a otevřený a nutkání ke smíchu se náhle změnilo ve stejně silné nutkání rozplakat se. Ze všech nepravděpodobných zdrojů podpory, jaké jsem si dokázala představit... zhluboka jsem se nadechla a natáhla k ní ruku.

„Přijmu.“ Ve Skotsku jsme se nerozešly v dobrém, ale kdysi jsem ji velmi milovala a nehodlala jsem propást příležitost věci napravit.

Její malé pevné prsty se propletly s těmi mými, silně stiskly – a takhle jednoduše to bylo hotové. Nebyly třeba omluvy či vyřčená odpuštění. Nikdy si nemusela navléct masku, kterou nosil Jamie. To, co si myslela a cítila, měla v očích, těch úzkých modrých kočičích očích, které měla společné se svým bratrem. Teď znala pravdu o tom, co jsem zač, a věděla, že jejího bratra miluji – a vždy jsem milovala – celým svým srdcem a duší – i přes tu drobnou komplikaci, že jsem momentálně byla provdaná za někoho jiného.

Zhluboka si povzdychla a na okamžik zavřela oči, než je zase otevřela a usmála se na mě. Ústa se jí maličko chvěla.

„No, to je moc fajn a bezva,“ řekla stručně paní Figgová. Přimhouřila oči a plynule se otočila kolem své osy, aby si prohlédla celou tu zkázu. Zábradlí na vrcholu schodiště bylo utržené a dráhu Williamova sestupu lemovaly rozbité sloupky, díry ve stěnách a krvavé šmouhy. Podlahu pokrývaly roztržštěné krystalky lustru a radostně se třpytily ve světle, které dovnitř proudilo otevřenými dveřmi. Dveře samotné byly vyražené a opilecky visely jen za jeden pant.

„Merde na toustu,“ zamumlala paní Figgová. Prudce se na mě otočila a malé oči, které připomínaly kuličky černého rybízu, měla stále přimhouřené. „Kde je Jeho lordstvo?“

„Ach,“ řekla jsem. Došlo mi, že tohle bude poněkud ošemetné. Ačkoli paní Figgová většinu lidí odsuzovala, Johnovi byla přímo oddaná. Nepotěší ji, až uslyší, že ho unesl –

„Když jsme u toho, kde je můj bratr?“ otázala se Jenny a rozhlížela se, jako by očekávala, že se Jamie náhle vynoří zpod pohovky.

„Ach,“ řekla jsem. „Hm. Tedy...“ Možná víc než ošemetné. Protože...

„A kde je můj drahoušek William?“ dožadovala se paní Figgová a začichala. „Byl tu. Cítím tu smradlavou kolínskou, co si dává na prádlo.“ Špičkou boty pohoršeně šťouchla do uvolněného kusu omítky.

Znovu jsem se dlouze a zhluboka nadechla a pevně se chytila toho, co zbývalo z mé přičetnosti.

„Paní Figgová,“ řekla jsem, „byla byste tak laskavá a uvařila nám všem šálek čaje?“

* * *

Seděly jsme v salonku, zatímco paní Figgová odbíhala do venkovní kuchyně pohlídat želví polévku a zase se vracela.

„Želvu spálit nechcete, ne, kdepak,“ řekla nám s vážným výrazem, když zase přišla, a vložila čajovou konvičku do měkkého žlutého obalu. „Ne s tím množstvím sherry, co v ní má rádo Jeho lordstvo. Skoro celou lahev – hrozné plýtvání dobrým pitím.“

Vnitřnosti se mi ihned zkroutily. Želví polévka – se spoustou sherry – ve mně vyvolávala jisté silné a soukromé asociace, které se pojily s Jamiem, horečným deliriem a tím, jak houpání lodi napomáhá pohlavnímu styku. Rozjímání nad tím by však při nadcházející diskuzi ani v nejmenším *nepomohlo*. Promnula jsem si prstem kořen nosu v naději, že tím rozeženu vířící oblak zmatku, který se tam hromadil. Vzduch v domě jako by byl stále plný elektřiny.

„Když jsme u sherry,“ řekla jsem, „nebo jakéhokoli jiného tvrdého alkoholu, který byste mohla mít po ruce, paní Figgová...“

Zamyšleně na mě pohlédla, přikývla a natáhla se pro karafu na příborníku.

„Brandy je silnější,“ řekla a postavila ji přede mě.

Jenny se na mě zadívala se stejným zamyšlením, zvedla ruku a nalila mi do šálku pořádný hlt brandy, načež podobný nalila i sobě.

„Jen pro jistotu,“ řekla a pozvedla jedno obočí. Chvilku jsme pily. Napadlo mě, že bych možná potřebovala něco silnějšího než čaj šmrncnutý brandy, aby se mé nervy dokázaly vyrovnat s následky nedávných událostí – dejme tomu laudanum nebo velký lok neředěné skotské whisky –, ale nemohla jsem popřít, že ten čaj pomohl. Byl horký a voňavý a v nitru se mi po něm rozléval pocit příjemného tepla.

„Tak tedy. Je nám líp, hm?“ Jenny odložila svůj šálek. Zdálo se, že je plná očekávání.

„Je to začátek.“ Zhluboka jsem se nadechla a poskytla jí přehled ranních událostí.

Jennyiny oči znepokojivě připomínaly ty Jamieho. Zamrkala na mě jednou, pak podruhé a poté zavrtěla hlavou, jako by si ji chtěla pročistit po tom, co jsem jí právě řekla.

„Takže Jamie zmizel s tvým lordem Johnem, britská armáda je jim v patách, ten vysoký kluk, co mu šla pára z uší, kterého jsem potkala na verandě, je Jamieho syn – tedy, samozřejmě že je, to by viděl i slepý – a ve městě to vře britskými vojáky. To je všechno?“

„Není to tak docela *můj* lord John,“ řekla jsem. „Ale ano, tak to v podstatě je. Chápu správně, že ti Jamie o Williamovi řekl?“

„Jo, řekl.“ Zaculila se na mě přes okraj šálku. „Mám z něj takovou radost. Ale co toho jeho hochu trápí? Vypadal, že by neuhnul z cesty ani medvědovi.“

„Co jste to řekla?“ přerušil nás náhle hlas paní Figgové. Odložila podnos, který právě přinesla, a stříbrná konvička na mléko a nádobka s cukrem zacinkaly jako kastaněty. „William je čí syn?“

Posilnila jsem se douškem čaje. Paní Figgová věděla, že jsem byla provdaná za jistého Jamese Frasera – a teoreticky jsem vdovou po něm. Ale víc informací neměla.

„Inu,“ řekla jsem a odmlčela se, abych si mohla odkašlat. „Ten, ehm, vysoký gentleman s rudými vlasy, který tu právě byl – viděla jste ho?“

„Viděla.“ Paní Figgová na mě přimhouřila oči.

„Prohlédla jste si ho pořádně?“

„Když byl u dveří a ptal se, kde jste, tak jsem si jeho obličej moc neprohlížela, ale když mě odstrčil a rozběhl se nahoru po schodech, tak jsem dost dobře viděla jeho záda.“

„Z toho úhlu není ta podoba možná tak zřejmá.“ Znovu jsem upila čaje. „Ehm... ten gentleman je James Fraser, můj... é... můj...“ „První manžel“ nebylo přesné, stejně jako „poslední manžel“ – stejně jako, naneštěstí, „můj nejnovější manžel“. Rozhodla jsem se pro nejjednodušší možnost. „Můj manžel. A, inu... Williamův otec.“

Paní Figgová otevřela ústa a chvíli nevydala ani hlásku. Zvolna udělala pár kroků vzad a s tichým žuchnutím se posadila na vyšívací otoman.

„William to ví?“ zeptala se po chvíli přemítání.

„*Ted'* už ano,“ řekla jsem s drobným gestem směrem ke zkáze na schodišti, kterou bylo dveřmi salonku, kde jsme seděly, jasně vidět.

„*Merde* na... chci říct, Svatý beránku Boží, ochraňuj nás.“ Druhý manžel paní Figgové byl metodistický kazatel a ona se usilovně snažila dělat mu čest, ale její první muž býval francouzský gambler. Její oči se na mě upřely jako hledáček pistole.

„Vy jste jeho matka?“

Zakuckala jsem se čajem.

„Ne,“ řekla jsem, zatímco jsem si otírala bradu lněným ubrouskem. „*Tak* komplikované to zase není.“ Vlastně to bylo ještě komplikovanější, ale já nehodlala vysvětlovat, jak přesně se Willie dostal na tento svět, ať už paní Figgové, nebo Jenny. Jamie určitě Jenny řekl, kdo byla Williamova matka, ale pochybovala jsem o tom, že by se své sestře svěřil, že ho Williamova matka, Geneva Dunsanyová, dostala do postele pomocí výhrůžek týkajících se Jennyiny rodiny. Každý rázný muž by nerad přiznával, že ho úspěšně vydírala osmnáctiletá holka.

„Lord John se stal Williamovým zákonným zástupcem, když zemřel chlapcův dědeček, a tehdy si lord John také vzal lady Isabel Dunsanyovou, sestru Willieho matky. Starala se o Willieho od doby, co jeho matka zemřela při porodu, a ona a lord John byli v podstatě Willieho rodiči již od jeho raného dětství. Isabel zemřela, když mu bylo asi jedenáct.“

Paní Figgová toto vysvětlení bez potíží přijala, ale nehodlala se nechat odvést od hlavního problému.

„James Fraser,“ řekla, poklepala si několika tlustými prsty na koleno a vyčítavě pohlédla na Jenny. „Jak to, že není mrtvý? Říkalo se, že se utopil.“ Střelila po mně pohledem. „Myslela jsem, že se Jeho lordstvo v přístavu samo vrhne do moře, když se o tom dozvědělo.“

S náhlým zachvěním jsem zavřela oči. Slaná, chladná hrůza té zprávy se přese mě převálila ve vlně vzpomínek. Ačkoli mi Jamieho dotek stále tančil po kůži a povědomí o něm mi zářilo v srdci, znovu jsem si prožila tu zdrcující bolest, když jsem se dozvěděla, že je mrtvý.

„No, aspoň tohle můžu vysvětlit.“

Otevřela jsem oči a viděla, jak si Jenny do nového šálku čaje hází kousek cukru a kývá na paní Figgovou. „Měli jsme se plavit na lodi jménem *Euterpe* – já a můj bratr – z Brestu. Ale ten zkažený zlodějský kapitán odplul bez nás. A k čemu mu to bylo,“ dodala se zmařením.

K čemu, skutečně. *Euterpe* se potopila při bouři v Atlantiku, nikdo nepřežil. Jak mi – a lordu Johnovi – bylo řečeno.

„Jamie nám našel jinou loď, ale ta nás dovezla do Virginie, takže jsme se museli vydat po pobřeží, částečně dostavníkem, částečně říční lodí, a držet se z očí vojákům. Ty jehličky, co jsi Jamiemu dala na mořskou nemoc, fungují přímo zázračně,“ dodala a uznale se na mě otočila. „Ukázal mi, jak mu je píchat. Ale když jsme včera dorazili do Filadelfie,“ vrátila se ke svému příběhu, „vkradli jsme se v noci do města jako páreček zlodějů a vydali se do Fergusova tiskařství. Bože, desetkrát jsem myslela, že se mi zastaví srdce!“

Při té vzpomínce se usmála a mě šokovalo, jak moc se změnila. Ve tváři jí stále ležel stín smutku a po cestě byla hubená a strhaná, ale ta příšerná zátěž z dlouhého umírání jejího manžela Iana byla pryč. Ve tvářích měla zase barvu a v očích záři, kterou jsem tam neviděla od doby, kdy jsem se s ní před třiceti lety poprvé setkala. Měla jsem dojem, že našla svůj pokoj, a pocítila jsem vděk, který ulevil i mé vlastní duši.

„... takže Jamie zaklepal na zadní dveře a nikdo neotvíral, i když jsme přes okenice viděli světlo ohně. Zaklepal znovu, takovou melodii.“ Jemně poklepala prsty na stůl, *bum-ba-da-bum-ba-da-bum-bum-bum*, a moje srdce udělalo kotrmelec, když jsem poznala znělku seriálu *Osamělý jezdec*, kterou ho naučila Brianna.

„A po chvíli,“ pokračovala Jenny, „zprudka zavolal ženský hlas: ‚Kdo tam?‘ A Jamie v *gàidhligu* říká: ‚Tady tvůj otec, moje dcero, a je zmrzlý, mokrý a hladový.‘ Protože zrovna padaly tračáře a oba jsme byli promočení na kůži.“

Zhoupla se mírně vzad. To vyprávění si užívala.

„Pak se dveře otevřely, jen na škvírku, a tam stála Marsali s dlouhou pistolí v ruce a za ní byli její dva klučínové, nelítostní jak archandělé, každý s dřevěným polenem, nachystaní praštit toho zloděje přes holeně. Vtom viděli, jak Jamiemu na tvář dopadlo světlo ohně, a všichni tři zaječeli, že by to probudilo mrtvé, a vrhli se na něj a zatáhli ho dovnitř. A všichni jeden přes druhého mluvili a vítali ho a ptali se, jestli je duch a jak to, že se neutopil, a tak jsme se dozvěděli, že *Euterpe* šla ke dnu.“ Pokřičovala se. „Pánbůh jim dopřej pokoje, nebožákům,“ řekla a zavrtěla hlavou.

I já se pokřičovala a všimla jsem si, že se na mě paní Figgová úkosem podívala. Dosud jí nedošlo, že jsem papeženka.

„Já samozřejmě vešla taky,“ pokračovala Jenny, „ale všichni mluvili jeden přes druhého a pobíhali sem a tam a hledali suché oblečení a horké pití a já se jen rozhlížela, protože jsem v tiskařství nikdy nebyla a vůně inkoustu a papíru a olova mi přišla podivuhodná. A pak mě najednou něco zatahalo za sukni a ten

sladký malý klučina mi řekl: „A kdo jste vy, madam? Chtěla byste trochu cideru?““

„Henri-Christian,“ zamumlala jsem a usmála se při pomýšlení na Marsaliina nejmladšího. Jenny přikývla.

„No, já jsem tvoje babička Janet, hochu,“ řekla jsem já a on vytřeštil oči a zaječel a chytil mě za nohy a objal mě tak, až jsem ztratila rovnováhu a spadla na lavici. Mám na zadku modřinu velkou jak dlaň,“ dodala koutkem úst směrem ke mně.

Cítila jsem, jak drobný uzel napětí, o kterém jsem ani nevěděla, že tam je, povolil. Jenny samozřejmě věděla, že se Henri-Christian narodil jako trpaslík – ale vědět a vidět jsou někdy dvě různé věci. Pro Jenny zjevně ne.

Paní Figgová tuto historku se zájmem poslouchala, ale udržovala si odstup. Při zmínce o tiskařství však trochu zpřísněla.

„Tihle lidé – Marsali je tedy vaše dcera, madam?“ Bylo mi jasné, co si myslí. Celá Filadelfie věděla, že je Jamie rebel – a jeho prostřednictvím i já. Byla to bezprostřední hrozba mého zatčení, co Johna přimělo, aby v tom rozruchu po Jamieho předpokládané smrti trval na tom, abych si ho vzala. Zmínka o tiskařství v Britý okupované Filadelfii musela vyvolat otázky o tom, *co* se tiskne a kdo to dělá.

„Ne, její manžel je adoptivní syn mého bratra,“ vysvětlila Jenny. „Ale já Ferguse vychovávala od doby, kdy byl malý klučina, takže podle toho, jak to bereme na Vysočině, je to i můj nevlastní syn.“

Paní Figgová zamrkala. Dosud se odhodlaně pokoušela udržet si v jednotlivých postavách určitý pořádek, ale nyní se vzdala se zavrtěním hlavy, při kterém se jí růžové stužky na čepci rozhoupaly jako antény.

„Tak kam, k čertu – chci říct, kam, u všech svatých, zmizel váš bratr s Jeho lordstvem?“ dožadovala se. „Myslíte, že do toho tiskařství?“

S Jenny jsme si vyměnily pohledy.

„O tom pochybuji,“ řekla jsem. „Nejspíš vyrazil mimo město a použil Johna – chci říct, Jeho lordstvo – jako rukojmí, aby se

dostal přes hradby, pokud to bylo nutné. Nejspíš ho pustí, jakmile se dostanou do bezpečné vzdálenosti.“

Paní Figgová nesouhlasně zamručela.

„A možná vyrazí do Valley Forge a radši ho předá rebelům.“

„Á, to si nemyslím,“ řekla konejšivě Jenny. „Co by s ním koneckonců dělali?“

Paní Figgová znovu zamrkala, zaskočená tím, že by si někdo nemusel Jeho lordstva cenit stejně vysoko jako ona, ale po chvíli špulení rtů zřejmě uznala, že se to může stát.

„Neměl na sobě uniformu, že ne, madam?“ zeptala se mě s nakrčeným obočím. Zavrtěla jsem hlavou. John nebyl v aktivní službě. Byl diplomat, i když technicky vzato byl stále podplukovníkem regimentu svého bratra, a tudíž nosil uniformu pro ceremoniální účely a při zastrašování. Oficiálně však byl již vysloužilce, nebyl bojovník a v obyčejných šatech by v něm lidé viděli spíše civilistu než vojáka – jednotky generála Washingtona ve Valley Forge by tudíž nijak zvlášť nezajímal.

A já si beztak nemyslela, že Jamie do Valley Forge zamíří. S naprostou jistotou jsem věděla, že se vrátí. Sem. Pro mě.

Ta myšlenka se mi usadila v podbřišku a ve vlně tepla mi stoupala tělem, až jsem musela zabořit nos do svého šálku, abych zakryla ruměnc.

Naživu. Polaskala jsem to slovo a objala ho hluboko ve svém srdci. Jamie byl naživu. Jakkoli ráda jsem viděla Jenny – a ještě raději jsem byla, když mi nabídla olivovou ratolest –, skutečně jsem chtěla jít nahoru do svého pokoje, zavřít dveře, s očima pevně zavřenýma se opřít o zeď a znovu prožít ty vteřiny poté, co vstoupil do místnosti, kdy mě vzal do náruče, přitiskl mě na zeď a políbil mě. Ta prostá, hmotná, horká skutečnost jeho přítomnosti byla tak zdrcující, že bych se možná sesula k zemi, kdybych se neopírala o zeď.

Naživu, zopakovala jsem si tiše. *Je naživu.*

Na ničem jiném nezáleželo. Ačkoli mě letmo napadlo, co asi udělal s Johnem.

4

NEPOKLÁDEJ OTÁZKY, NA KTERÉ NECHCEŠ ZNÁT ODPOVĚDI

V LESÍCH,
HODINU JÍZDY OD FILADELFIE

John Grey byl se smrtí poměrně smířený. Očekával ji od chvíle, kdy vyhrkl větu: „*S tvou ženou jsem se tělesně sblížil.*“ Jedinou otázkou v jeho mysli bylo, jestli ho Fraser zastřelí, probodne, nebo ho holýma rukama vykuchá.

To, že si ho zrazený manžel klidně prohlédl a řekl jen „*Ano? A proč?*“, nebylo jen nečekané, ale... skandální. Naprosto skandální.

„Proč?“ zopakoval nevěřicně John Grey. „Řekl jsi: ‚Proč?‘“
„Ano. A ocenil bych odpověď.“

Když měl teď Grey obě oči dokořán, viděl, že Fraserův vnější klid není zdaleka tak neproniknutelný, jak si původně myslel. Fraserovi tepalo ve spánku a mírně přenesl váhu, jak by to člověk udělal v blízkosti hospodské rvačky: nebyl tak docela připravený začít páchat násilí, ale chystal se, že na něj dojde. Greye ten pohled jakýmsi perverzním způsobem uklidňoval.

„Co, ksakru, *myslíš* tím ‚Proč?‘“ řekl náhle podrážděný.
„A proč nejsi mrtvý, sakra?“

„O tom také často přemýšlím,“ odvětil zdvořile Fraser. „Takže ty sis myslel, že jsem?“

„Ano, a stejně tak tvoje žena! Máš sebemenší tušení, co s ní zpráva o tvé smrti *udělala*?“

Temně modré oči se maličko přimhouřily.

„Naznačujes snad, že zpráva o mé smrti ji natolik zdrtila, že přišla o všechn rozum a násilím tě zatáhla do postele? Protože,“ pokračoval, čímž elegantně přerušil Greyovu ostrou odpověď, „pokud jsem nebyl ohledně tvé povahy zcela mystifikován, bylo by potřeba velkého násilí, aby tě někdo k takovému činu přiměl. Nebo se mýlím?“

„Nebyl jsi mystifikován,“ řekl skrz zaťaté zuby. „Ale *skutečně* se mýlíš.“

Fraserova narudlá obočí vyletěla vzhůru – Grey myslel, že v upřímném ohromení.

„Šel jsi za ní, protože... z *touhy*?“ I on zvedl hlas. „A ona tě nechala? Tomu nevěřím.“

Po Fraserově opáleném krku stoupal ruměncem jasný jako popínává růže. Grey to už v minulosti viděl a bezhlavě se rozhodl, že nejlepší – tou jedinou – obranou je vybuchnout jako první. Byla to úleva.

„Mysleli jsme, že jsi *mrtvý*, ty zatracený kreténe!“ řekl rozzuřeně. „My oba! Mrtvý! A my – my – jsme se jednoho večera moc napili – hodně moc... mluvili jsme o vás... a... k čertu s vámi, ani jeden z nás se nemiloval s tím druhým – oba jsme šukali *tebe*!“

Z Fraserovy tváře se vypařily veškeré emoce a jeho čelist poklesla. Grey si při tom pohledu užil jediný zlomek sekundy plný uspokojení, než pod jeho žebra dopadla masivní pěst a on se odpotácel o několik kroků vzad a spadl. Ležel v listí, dech měl vyražený a ústa se mu otvírala a zavírala jako u automatu.

Dobrá tedy, pomyslel si nejasně. *Takže holýma rukama.*

Ony ruce sevřely jeho košili a vytáhly ho na nohy. Podařilo se mu vstát a do plic mu pronikl doušek vzduchu. Fraserova tvář byla jen palec od té jeho. Fraser byl vlastně tak blízko, že Grey neviděl ani jeho výraz – jen dvě krví podlité modré oči těsně před sebou, obě nepřičetné. To stačilo. Cítil se teď poměrně klidný. Nepotrvá to dlouho.

„Řekneš mi, co přesně se stalo, ty jeden malý špinavý úchyle,“ zašeptal Fraser. Jeho dech Greye hřál na kůži a páchl pivem.

Fraser Greyem mírně zatřásl. „Každé slovo. Každý pohyb. *Všechno.*“

Grey měl právě tolik dechu, aby odpověděl.

„Ne,“ řekl vzpurně. „Do toho. Zabij mě.“

* * *

Fraser jím brutálně zatřásl, až mu zuby bolestivě zaklapaly a on se kousl do jazyka. Vydal přidušený zvuk a do levého oka ho zasáhl úder, který ani neviděl přicházet. Znovu upadl a v hlavě mu vybuchla změt' barev a černých teček. V nose cítil pronikavý pach zetlelého listí. Fraser ho trhnutím zvedl a postavil zpět na nohy, ale pak se zarazil. Nejspíš se rozhodoval, jak v procesu vivisekce nejlépe pokračovat.

Přes tepání krve ve vlastních uších a Fraserův přerývaný dech Grey nic neslyšel, ale když opatrně otevřel zdravé oko, aby zjistil, odkud přijde další úder, uviděl toho muže. Drsně vyhlížejícího špinavého gaunera v lovecké košili s třásněmi, který na ně tupě zíral zpod stromu.

„Jethro!“ křikl ten muž a pevněji sevřel pistoli, kterou měl u sebe.

Z keřů se vynořilo několik mužů. Jeden nebo dva na sobě měli základní prvky uniformy, ale většina z nich byla oblečená do podomácku tkaného oblečení, ačkoli ho doplňovali o bizarní čapky „svobody“, pevně pletené vlněné kousky oděvu, které zakrývaly hlavu a uši. To mužům v Greyově slzícím oku dodávalo otevřeně hrozivého vzezření ožvlých dělostřeleckých granátů.

Manželky, které tyto oděvy zřejmě vytvořily, na jejich okraje vypletly hesla jako SVOBODA či VOLNOST, ačkoli jedna krvežíznivá ženuška vypletla na manželovu čepici jasný povel ZABÍT! Zmíněný manžel byl, jak si Grey povšiml, drobný a zarostlý chlápek, který na sobě měl brýle s jednou rozbitou čočkou.

Fraser se zarazil, když slyšel, že se muži blíží, a teď se na ně zadíval jako medvěd, kterého lovečtí psi zahnali do kouta. Psi se prudce zastavili v bezpečné vzdálenosti.

Grey si přitiskl ruku na játra, která byla podle jeho názoru nejspíš roztržená, a ztěžka oddechoval. Bude potřebovat veškerý kyslík, který do sebe dokáže dostat.

„Co jste zač?“ dožadoval se jeden z mužů a popudlivě na Jamieho ukázal koncem dlouhého klacku.

„Plukovník James Fraser, Morganovy ručnice,“ odvětil chladně Fraser a klacek ignoroval. „A vy?“

Muž vypadal poněkud vyvedený z míry, ale zakryl to podrážděností.

„Desátník Jethro Woodbine, Dunningovi rangeři,“ řekl velice odměřeně. Trhl hlavou směrem ke svým společníkům, kteří se ihned systematicky rozprostřeli a obklíčili mýtinu.

„A kdo je váš vězeň?“

Grey cítil, jak se mu stahuje žaludek, což vzhledem ke stavu jeho jater bolelo. Nečekal na Jamieho a skrze zaťaté zuby odpověděl.

„Jsem lord John Grey. Pokud to musíte vědět.“ Myšlenky mu poskakovaly jako blechy a pokoušely se vypočítat, jestli jsou jeho šance na přežití vyšší proti Jamiemu Fraserovi, nebo proti téhle bandě hovad. Před několika okamžiky byl smířený s tím, že zemře Jamieho rukou, ale to bylo, stejně jako většina myšlenek, lákavější v teorii než v praxi.

Zdálo se, že odhalení jeho identity muže zmátlo. Mžourali, mumlali a vrhali po něm pochybovačné pohledy.

„Nemá na sobě uniformu,“ poznamenal jeden ke druhému přidušeně. „Je to vůbec voják? Jestli ne, tak nás nemusí zajímat, nebo jo?“

„Ano, musí,“ prohlásil Woodbine, kterému se vrátilo něco z jeho sebevědomí. „A pokud ho plukovník Fraser zajal, předpokládám, že měl důvod!“ Zvedl hlas, takže se vlastně neochotně tázal. Jamie neodpověděl, oči upřené na Greye.

„Je to voják.“ Hlavy se otočily, aby zjistily, kdo promluvil. Byl to ten drobný muž s roztráštěnými brýlemi, který si je teď jednou rukou poposunul, aby na Greye zbývajícím čočkou lépe viděl. Vodnatě modré oko si Greye prohlédlo, načež muž s větší jistotou přikývl.

„Je to voják,“ zopakoval muž. „Viděl jsem ho ve Filadelfii, jak v uniformě sedí na verandě domu na Chestnut Street. Je to důstojník,“ dodal zbytečně.

„Není to voják,“ řekl Fraser a otočil hlavu, aby se na obrýleného muže zadíval pevným pohledem.

„Viděl jsem ho,“ zamumlal ten muž. „Úplně jasně. Měl zlatou lemovku,“ zamumlal téměř neslyšně a sklopil oči.

„He.“ Jethro Woodbine ke Greyovi přistoupil a důkladně si ho prohlédl. „Máte co říct na svoji obhajobu, lorde Greyi?“

„Lord John,“ řekl popuzeně Grey a setřel si z jazyka kousíček rozdrceného lístku. „Nejsem ve Sněmovně lordů, nicméně můj starší bratr je. Grey je mé příjmení. Pokud jde o to, zda jsem vojákem, býval jsem. Ve svém regimentu mám stále hodnost, ale nejsem v aktivní službě. Stačí vám to, nebo chcete vědět, co jsem měl dnes ráno ke snídani?“

Schválně je provokoval. Nějaká jeho část se rozhodla, že radši půjde s Woodbinem a snese inspekci od kontinentální armády, než aby tu zůstal a čelil dalším inspekcím ze strany Fräsera. Ten se na něj přimhouřenýma očima díval. Grey bojoval s nutkáním uhnout pohledem.

Je to pravda, pomyslel si vzdorovitě. To, co jsem vám řekl, je pravda. A teď to víte.

Ano, řekl Fraserův temný pohled. Myslíte, že s tím budu pokojně žít?

„Není to voják,“ zopakoval Fraser, schválně se ke Greyovi otočil zády a obrátil pozornost na Woodbinea. „Je to můj vězeň, protože jsem ho chtěl vyslechnout.“

„Ohledně čeho?“

„To vás nemusí zajímat, pane Woodbine,“ řekl Jamie a jeho hluboký hlas byl tichý, ale ocelově ostrý. Avšak Jethro Woodbine se nedal jen tak obalamutit a chtěl to dát jasně najevo.

„To posoudím sám. Pane,“ dodal s významnou pauzou. „Jak víme, že jste ten, kdo tvrdíte, he? Nemáte na sobě uniformu. Zná někdo z vás toho muže, chlapi?“

Oslovení chlapi vypadali překvapeně. Nejistě se jeden na druhého zadívali. Jeden nebo dva zavrtěli hlavou.

„Dobrá tedy,“ řekl Woodbine, kterého to povzbudilo. „Pokud nemůžete dokázat, kdo jste, tak myslím, že tohohle muže vezmeme do tábora a vyslechneme.“ Nepříjemně se usmál, když ho zjevně napadlo něco dalšího. „Myslíte, že bychom měli vzít i vás?“

Fraser chvíli zcela nehybně stál, zvolna dýchal a prohlížel si Woodbinea tak, jako by si možná tygr prohlížel ježka. Ano, mohl by ho sežrat, ale stálo by mu to za tu bolest při polykání?

„Tak si ho vezměte,“ řekl náhle a odstoupil od Greye. „Já mám práci jinde.“

Woodbine očekával protesty. Znepokojeně zamrkal a pozvedl svůj klacek, ale nic neřekl, když se Fraser vydal na druhou stranu mýtiny. Jakmile se dostal pod stromy, otočil se a věnoval Greyovi prázdný, temný pohled.

„Neskončili jsme, pane,“ řekl.

Grey se napřímil, aniž bral ohled na bolest v játrech i slzy, které mu tekly ze zraněného oka.

„K službám, pane,“ štěkl. Fraser po něm vrhl zlostný pohled a vstoupil do mihotavých zelených stínů, přičemž Woodbinea a jeho muže zcela ignoroval. Jeden nebo dva pohlédli na desátníka, v jehož tváři se zračila nerozhodnost. Grey ji nesdílel. Jen těsně předtím, než Fraserova vysoká silueta nadobro zmizela, si přiložil dlaně k ústům.

„Ne, sakra, nelituju toho!“ křikl.

5

VÁŠNĚ MLADÝCH MUŽŮ

Ačkoli ji fascinovalo vyprávění o Williamovi a dramatických okolnostech, za nichž právě zjistil, kdo je jeho otec, Jenny se ve skutečnosti obávala o jiného mladého muže.

„Víš, kde je mladý Ian?“ zeptala se dychtivě. „A našel tu svou holčinu, to kvakerské děvče, o kterém povídal tátovi?“

Trochu jsem se uvolnila. Mladý Ian a Rachel Hunterová *nebyli* – díkybohu – na seznamu vypjatých situací. Aspoň v tuto chvíli.

„Ano,“ řekla jsem s úsměvem. „Pokud jde o to, kde je... už pár dní jsem ho neviděla, ale často bývá pryč i déle. Občas dělá zvěda pro kontinentální armádu, i když ta je ve Valley Forge zazimovaná už tak dlouho, že zvědi nejsou tolik potřeba. Tráví tam ale hodně času, protože je tam Rachel.“

Jenny zamrkala.

„Vážně? Proč? Já myslela, že kvakeři nemají v lásce války a podobné věci.“

„Inu, víceméně. Ale její bratr Denzell je armádní chirurg – je to skutečný lékař, ne jeden z těch šarlatánů s pijavicemi a mastičkářů, které armáda obvykle zaměstnává – a je ve Valley Forge od loňského listopadu. Rachel jezdí do Filadelfie a zase odjíždí – smí projít přes hradby, takže jim vozí jídlo a zásoby –, ale pracuje s Dennym, takže je tam, aby mu pomáhala s pacienty, mnohem víc, než bývá tady.“

„Pověz mi o ní,“ řekla Jenny a soustředěně se předklonila. „Je to hodné děvče? A myslíš, že mladého Iana miluje? Podle toho,

co mi Ian říkal, je do ní ten chlapec bezhlavě zamilovaný, ale ještě s ní o tom ani nemluvil, neví, jak to vezme – nebyl si jistý, jestli se to děvče dokáže srovnat s tím, že on je... to, co je.“ Její letmé gesto zahrnuje život a osobnost mladého Iana, od chlapce z Vysočiny po mohawského válečníka. „Bůh dobře ví, že z něj nikdy nebude slušný kvaker, a předpokládám, že mladý Ian to ví taky.“

Při tom pomyšlení jsem se zasmála, i když ve skutečnosti to mohla být vážná věc. Nevěděla jsem, co by si shromáždění kvakerů mohlo o takovém spojení pomyslet, ale předpokládala jsem, že by se na tu vyhlídku tvářili poněkud vyděšeně. Ale vlastně jsem o kvakerském manželství nic nevěděla.

„Je to velmi hodné děvče,“ ujistila jsem Jenny. „Mimořádně rozumná, velice schopná – a očividně je do Iana zamilovaná, i když myslím, že ani ona mu to neřekla.“

„Ach. Znáš její rodiče?“

„Ne, oba zemřeli, když byla ještě dítě. Z větší části ji vychovala kvakerská vdova. A když jí bylo kolem šestnácti, šla se starat o dům svého bratra.“

„Ta malá kvakerská holka?“ Paní Figgová vešla s vázou letních růží vonících myrhou a cukrem. Jenny se mocně nadechla a vsedě se napřímila. „Mercy Woodcocková si o ní myslí jen to nejlepší. Chodí do Mercyina domu pokaždé, když je ve městě, aby navštívila toho mladíka.“

„Mladíka?“ zeptala se Jenny a srazila tmavá obočí.

„Williamova bratránka Henryho,“ vysvětlila jsem spěšně. „S Denzellem jsme u něj v zimě prováděli velice vážnou operaci. Rachel zná jak Williama, tak Henryho, a velice laskavě Henryho navštěvuje, aby zjistila, jak se mu daří. Paní Woodcocková je jeho domácí.“

Napadlo mě, že jsem dnes chtěla sama zajít Henryho zkontrolovat. Šířily se řeči o tom, že se Britové budou stahovat z města, a já musela zjistit, jestli už je schopný cestovat. Dařilo se mu dobře, když jsem se tam před týdnem zastavovala, ale mohl ujit jen pár kroků, opřený o paži Mercy Woodcockové.

A co Mercy Woodcocková? napadlo mě s drobným cuknutím v břiše. Bylo mi jasné, stejně jako Johnovi, že mezi tou svobodnou

černoškou a jejím aristokratickým mladým nájemníkem je vážná náklonnost – a prohlubuje se. S Mercyiným manželem, velmi těžce raněným, jsem se setkala během loňského útěku z pevnosti Ticonderoga – a vzhledem k tomu, že nedorazily žádné zprávy od něj ani o něm, považovala jsem za pravděpodobné, že zemřel poté, co jej zajali Britové.

Avšak ta možnost, že by se Walter Woodcock mohl zázračně vrátit ze záhrobí – to se přece *stávalo*, a při tom pomyšlení se mi pod srdcem rozhořel plamínek radosti –, byla to nejmenší. Nedovedla jsem si představit, že by Johnův bratr, velice paličatý vévoda z Pardloe, byl nadšený ze zprávy, že si jeho nejmladší syn hodlá vzít vdovu po tesaři bez ohledu na její barvu.

A pak tu byla jeho dcera Dottie, když už jsme u těch kvakerů. Byla zaslíbena Denzelli Hunterovi a já si říkala, co asi vévoda řekne na tohle. John, který se rád sázel, se dal slyšet, že kurz mezi Dottie a jejím otcem je vyrovnaný.

Zavrtěla jsem hlavou a vyhnala z ní ten tučec věcí, s nimiž jsem nemohla nic dělat. Zdálo se, že během tohoto drobného zasnění diskutovala Jenny s paní Figgovou o Williamovi a jeho prudkém odchodu ze scény.

„Kam asi mohl *jít*, říkám si?“ Paní Figgová se ustaraně zadívala na zeď u schodiště, posetou zkrvavenými dírami, které tam zanechala Williamova pěst.

„Šel si najít nějakou flašku, rvačku, nebo ženskou,“ řekla Jenny se zkušeností manželky, sestry a matky. „Možná všechny tři.“

ELFRETH'S ALLEY

Bylo po poledni a v domě se ozývalo jen vzdálené klábosení žen. Když procházeli salonkem, nebylo v něm po nikom ani stopy – a nikdo se neobjevil ani tehdy, když dívka vedla Williama vzhůru po ochozeném schodišti do svého pokoje. Měl z toho zvláštní pocit, jako by snad byl neviditelný. Našel v té představě útěchu. Nedovedl nic předstírat.

Vešla dřív než on a otevřela okenice. Chtěl jí říct, aby je zase zavřela. Cítil se v záplavě světla žalostně odhalený. Bylo však léto. V místnosti bylo horko a vydýcháno a on už se silně potil. Dovnitř proudil vzduch, těžký vůní mízy a nedávného deště, a slunce se letmo zablesklo na hladkém temeni její hlavy, jako když se leskne čerstvý kaštan. Otočila se a usmála se na něj.

„Nejdřív to nejdůležitější,“ oznámila rázně. „Sundejte si kabát a vestu, ať se neudusíte.“ Nečekala, jestli ten návrh přijme, a otočila se, aby vzala umyvadlo a džbán s vodou. Naplnila umyvadlo, odstoupila a pokynula mu k mycímu stolku, kde na ošoupaném dřevě ležel ručník a silně použitý kousíček mýdla.

„Seženu nám pití, ano?“ A s tím zmizela. Její bosé nohy usilovně pleskaly dolů po schodech.

Začal se mechanicky svlékat. Hloupě zamrkal na umyvadlo, ale pak si vzpomněl, že v lepších veřejných domech se někdy vyžadovalo, aby si host své intimní partie nejprve umyl. V minulosti se s tím zvykem už jednou setkal, ale při té příležitosti za něj tu očistu vykonala sama děvka – hrála si s tím mýdlem tolik, že první číslo skončilo přímo tam v umyvadle.

Při té myšlence se mu opět nahrnula krev do tváře a on škulb za poklopec, až mu uletěl knoflík. Stále mu v celém těle pulzovalo, ale ten pocit se začínal soustředit jen do jediného místa.

Ruce měl nejisté a zaklel si pod vousy. Rozbitá kůže na kloubech mu připomněla jeho neslavný odchod z otcova – ne, *ne* ze zatraceného otcova domu. Z domu lorda Johna.

„Ty zkurvený *parchante*!“ řekl tiše. „Věděl jsi to, celou tu dobu jsi to věděl!“ To ho rozzuřilo málem víc než děsivé odhalení, kdo je jeho pravý otec. Jeho nevlastní otec, kterého miloval, kterému věřil víc než komukoli jinému na zemi – zatracený lord John Grey – mu celý jeho život lhal!

Všichni mu lhali.

Všichni.

Náhle měl pocit, jako by probořil krustu zmrzlého sněhu a ponořil se přímo do netušené řeky pod ní. Jako by ho voda strhla do černé prázdnoty pod ledem, bezmocného, něměho, a po srdci se mu sápal divoký chlad.

Ozval se za ním tichý zvuk a on se instinktivně otočil. Až ve chvíli, kdy uviděl šokovanou tvář mladé dívky, uvědomil si, že divoce pláče, po tváři mu kanou slzy a z kalhot mu visí napůl tvrdý pták.

„Jdi pryč,“ zachraptěl a horečnatě se ho snažil zastrčit do kalhot.

Neodešla, ale naopak se k němu přiblížila, v jedné ruce karafu a ve druhé dva cínové poháry.

„Jste v pořádku?“ zeptala se a úkosem se na něj podívala. „Ukažte, naliju vám. Můžete mi o tom všecičko povědět.“

„Ne!“

Pokračovala k němu, ale pomaleji. Přes slzy spatřil, jak jí cukl koutek, když uviděla jeho přirození.

„Ta voda měla být na vaše ubohé ruce,“ řekla a zjevně se snažila nesmát. „Ale můžu říct, že jste pravý gentleman.“

„Nejsem!“

Zamrkala.

„Je urážka říkat vám gentleman?“

Při tom slově ho přemohl vztek a on se slepě ohnal a vyrazil jí karafu z ruky. Rozletěla se ve spršce skla a laciného vína a ona vykřikla, když jí rudá tekutina smáčela spodničku

„Ty *parchante!*“ zavřeštěla, ucukla rukou vzad a hodila mu poháry na hlavu. Nezasáhla ho, takže se zvonivě odkutálely po podlaze. Zrovna se otáčela ke dveřím a křičela: „Nede! Nede!“ – když vtom vyrazil a chytil ji.

Chtěl jen, aby přestala ječet a volat vyhazovače, kterého dům jistě zaměstnával. Položil jí ruku na ústa, odtáhl ji ode dveří a jednou rukou se ji pokoušel chytit za ruce, kterými se oháněla.

„Omlouvám se, omlouvám se!“ opakoval. „Nechtěl jsem – nechci – ach, k čertu s tím!“ Náhle ho loktem zasáhla do nosu a on ji pustil. S rukou přitisknutou na tvář ucouvl a mezi prsty mu protékala krev.

Tam, kde ji držel, byla ženina tvář zarudlá a její oči byly divoké. Ucouvla a hřbetem ruky si přejela po ústech.

„Vý... *padni!*“ zalapala po dechu.

Nemusela mu to říkat dvakrát. Proběhl kolem ní, ramenem odstrčil z cesty statného muže, který proti němu utíkal po schodech, a vyběhl do uličky. Až ve chvíli, kdy se dostal na hlavní třídu, uvědomil si, že má na sobě jen košili, protože kabát i vestu nechal uvnitř, a že kalhoty má rozepnuté.

„Ellesmere!“ řekl zděšený hlas poblíž. V hrůze vzhlédl a zjistil, že se nachází ve středu pozornosti několika anglických důstojníků včetně Alexandera Lindsaye.

„Kristepane, Ellesmere, co se stalo?“ Sandy se zachoval přátelsky a už z rukávu vytahoval objemný sněhobílý kapesník. Přiložil ho Williamovi na nos, zmáčkl mu nosní dírky a trval na tom, aby zaklonil hlavu.

„Přepadli vás a okradli?“ dožadoval se jeden z ostatních. „Bože! Tohle špinavé místo!“

Jejich společnost ho okamžitě ukonejšila – a uvedla do příšerných rozpaků. Nebyl jeden z nich, už ne.

„Bylo to tak? Byla to krádež?“ řekl další a dychtivě se rozhlížel. „Najdeme ty parchanty, co to udělali, to přísahám na svoji čest! Dostaneme váš majetek zpět a dáme pěknou lekci těm, kdo to provedli!“

Krkem mu stékala krev, ostrá a železitá, a on zakašlal, ale usilovně se pokoušel zároveň kývnout a pokrčit rameny. *Byl okraden.* Ale to, co dnes ztratil, mu nikdy nikdo nevrátí.

6

POD MOU OCHRANOU

Zvon na presbyteriánském kostele o dva bloky dál odbil půl druhé a můj žaludek zareagoval na jeho zvonění připomínkou, že – při tom všem, co se dělo – jsem ještě neměla svačinu.

Jenny něco zakousla s Marsali a dětmi, ale prohlásila, že by zvládla vejce, pokud by se nějaké našlo, a tak jsem poslala paní Figgovou, aby zjistila, jestli našlo. A o dvacet minut později jsme se rochnily – noblesně – ve vejcích naměkko, smažených sardinkách a – protože koláč nebyl – lívancích s máslem a medem, které Jenny ještě nikdy v životě neviděla, ale s mimořádnou rychlostí si je oblíbila.

„Podívej, jak nasáknou tu sladkost!“ zvolala, zmáčkla tu malou houbovitou placičku vidličkou a zase ji pustila. „Nejsou ani trošku jako bannock!“ Ohlédla se přes rameno, načež se ke mně naklonila a ztišila hlas. „Myslíš, že by mi ta v kuchyni ukázala, jak se dělají, kdybych ji poprosila?“

Přerušilo ji ostýchavé zaklepání na rozbité vchodové dveře. Když jsem se k nim otočila, rozletěly se dokořán a na malovaný plátěný koberec dopadl dlouhý stín, který těsně předcházel svého majitele. Do salonku nakoukl mladý britský nižší důstojník. Zdálo se, že ho destrukce v hale vyvedla z rovnováhy.

„Podplukovník Grey?“ zeptal se s nadějí v hlase a přejel pohledem z Jenny na mě.

„Jeho lordstvo momentálně není doma,“ řekla jsem a pokoušela se znít vyrovnaně. Přemítala jsem, kolikrát to ještě asi budu muset říkat – a komu.

„Ach.“ Mladík se zatvářil ještě rozpačitěji. „Můžete mi říct, kde je, matičko? Plukovník Graves mu posílal zprávu, ve které podplukovníka Greye žádal, aby se ihned dostavil ke generálu Clintonovi, a generál, é... uvažoval, proč podplukovník ještě nedorazil.“

„Ach,“ řekla jsem s postranním pohledem k Jenny. „Tedy. Obávám se, že Jeho lordstvo bylo poněkud urgentně odvoláno dříve, než plukovníkovu zprávu obdrželo.“ To musel být ten papír, který John dostal jen několik okamžiků předtím, než se Jamie dramaticky vynořil ze svého vodního hrobu. Letmo se na něj podíval, ale nepřečtený ho strčil do kapsy kalhot.

Voják si povzdychl, ale odradit se nenechal.

„Ano, matičko. Pokud mi řeknete, kde Jeho lordstvo je, dojdou tam pro něj. Bez něj se vážně vrátit nemůžu, víte.“ Věnoval mi žalostný pohled, ačkoli v něm byl i náznak okouzlujícího úsměvu. Úsměv jsem mu opětovala a v oblasti žaludku jsem pocítila náznak paniky.

„Velmi mě to mrzí, ale já skutečně *nevím*, kde právě je,“ řekla jsem a vstala v naději, že ho zatlačím zpět ke dveřím.

„No, matičko, když mi jen řeknete, kam mířil, tak tam zajdu a poptám se,“ stál si tvrdošíjně na svém.

„To mi neřekl.“ Udělala jsem krok směrem k němu, ale neustoupil. Tohle přestávalo být absurdní a stávalo se z toho něco vážnějšího. S generálem Clintonem jsem se letmo setkala na plesu v Mischianze před několika týdny – bože, byly to jen týdny? Zdálo se to jako celý život. A ačkoli byl ke mně poměrně srdečný, neměla jsem pocit, že by se ochotně nechal přesvědčit, aby upustil od svého stihání. Generálové mívají sklony mít vysoké mínění o vlastní důležitosti.

„Víte, Jeho lordstvo není v aktivní službě,“ řekla jsem s nepatrnou nadějí, že mladíka odradím. Zatvářil se překvapeně.

„Ale je, matičko. Plukovník mu o tom poslal vzkaz, spolu s tou ranní zprávou.“

„Co? To přece nemůže – é, může?“ zeptala jsem se, zatímco mi po páteři náhle sjel pocit hrůzy.

„Co nemůže, matičko?“

„Prostě – říct Jeho lordstvu, že je v aktivní službě?“

„Á, ne, matičko,“ ujistil mě. „Povolal ho plukovník z regimentu podplukovníka Greye. Vévoda z Pardloe.“

„Kristova noho,“ řekla jsem a posadila se. Jenny popadla ubrousek, aby ztlumila smích. Naposledy mě to slyšela říct před pětadvaceti lety. Střelila jsem po ní pohledem, ale teď nebyl čas navazovat, kde jsme skončily.

„Dobrá,“ řekla jsem, znovu se otočila čelem k mladíkovi a zhluboka se nadechla. „Raději bych s vámi měla jít za generálem.“ Opět jsem vstala, a teprve v tu chvíli mi došlo, že mě raní události překvapily během oblékání, a tak jsem na sobě stále měla jen noční košilku a župan.

„Pomůžu ti ustrojit se,“ řekla Jenny a spěšně vstala. Kouzelně se na vojáka usmála a pokynula na stůl, který byl teď pokrytý tousty, marmeládou a kouřícími talíři uzených ryb. „Zakousněte něco, zatímco budete čekat, chlapče. Nemá cenu plýtvat dobrým jídlem.“

* * *

Jenny vystrčila hlavu na chodbu a zaposlouchala se, ale slabý zvuk vidličky na čínském porcelánu a hlas paní Figgové, které se ozývaly zdola, naznačovaly, že mladík její návrh přijal. Tiše zavřela dveře.

„Půjdu s tebou,“ řekla. „Město je plné vojáků. Neměla bys chodit sama.“

„Budu...“ začala jsem, ale poté jsem se nejistě zarazila. Většina britských důstojníků ve Filadelfii mě znala jako lady Greyovou, ale to neznamenal, že řadoví vojáci sdíleli jak toto povědomí, tak pocit respektu, který obvykle vyvolávalo. Kromě toho jsem se cítila jako podvodnice, ale na tom vlastně nesešlo. Navenek to vidět nebylo.

„Děkuji,“ řekla jsem stručně. „Budu ráda za tvou společnost.“ Nebyla jsem si jistá ničím kromě svého přesvědčení, že Jamie se vrátí, a tak jsem *skutečně* byla ráda za trochu morální podpory – ačkoli jsem přemýšlela, jestli bych neměla Jenny

varovat, že musí být opatrná, až budu s generálem Clintonem mluvit.

„Já ani nepípnu,“ ujistila mě a mírně zabručela, když mi pevně dotahovala šněrovačku. „Myslíš, že bys mu měla říkat, co se lordu Johnovi stalo?“

„Ne, rozhodně ne,“ řekla jsem a násilím vydechla. „Takhle... utažené to stačí.“

„Mhm.“ Už dolovala ve skříni a probírala se mými róbami. „Co tyhle? Mají hluboký dekolt a tvoje prsa pořád vypadají dost dobře.“

„Nechci toho chlapa svádět!“

„Ale chceš,“ řekla věčně. „Nebo ho aspoň rozptýlit. Tedy, pokud mu nehodláš říct pravdu.“ Jedno uhlazené černé obočí se pozvedlo. „Kdybych byla britský generál a někdo mi říkal, že mého plukovníčka unesl hříšný velký horal, myslím, že bych to asi nevzala dobře.“

Této logické úvaze jsem nemohla příliš odporovat, a tak jsem se s mírným pokrčením ramen nasoukala do šatů z jantarového hedvábí, které měly ve švech krémové vsadky a okraj jejich živůtku lemovaly nabírané krémové stuhy.

„Á, jo, to vypadá dobře,“ řekla Jenny, utáhla mi šněrovačku a ustoupila, aby si souhlasně prohlédla výsledek. „Ta stužka má barvu skoro jako tvoje pleť, takže výstřih vypadá, že je ještě níž, než je.“

„Člověk by mýsl, že jsi posledních třicet let vedla krejčovský salon nebo bordel, a ne farmu,“ poznamenala jsem. Byla jsem poněkud podrážděná nervozitou. Jenny frkla.

„Mám tři dcery, devět vnuček a na straně Ianovy sestry ještě šestnáct neteří a praneteří. Často je to totéž.“

To mě rozesmálo a ona se na mě zaculila. Pak jsem zamrkala, abych zahнала slzy, a ona též – náhle nás přepadlo pomyšlení na Briannu a Iana, ty, které jsme ztratily – a pak jsme se objaly a pevně se navzájem sevřely, abychom udržely žal pod kontrolou.

„To nic,“ zašeptala a prudce mě u toho tiskla k sobě. „Svoje děvče jsi neztratila. Je naživu. A Ian je pořád se mnou. Nikdy mě neopustí.“

„Já vím,“ řekla jsem se zajíknutím. „Já vím.“ Pustila jsem ji, napřímila se a s popotahováním si prsty otírala slzy. „Nemáš kapesník?“

Vlastně měla jeden v ruce, ale sáhla do kapsy u pasu a vytáhla další, čerstvě vypraný a složený, který mi podala.

„Jsem babička,“ řekla a hlasitě se vysmrkala. „*Vždycky* mám kapesník navíc. Nebo tři. Ale co ty tvoje vlasy? *Takhle* na ulici nemůžeš.“

Než jsme moje vlasy zkrotily do něčeho téměř úhledného, uvěznily je do síťky a rádně je upevnily pod slaměný klobouk se širokou krempou, vymyslela jsem aspoň v hrubých obrysech, co generálu Clintonovi řeknu. *Drž se pravdy, co jen to jde*. To byla první zásada úspěšného lhaní, ačkoli už to byla nějaká chvíle, co jsem ji musela použít naposledy.

Dobrá tedy. Za lordem Johnem přišel poslíček – jeden takový přišel – a přinesl vzkaz – což se stalo. Neměla jsem nejmenší tušení, co ve vzkazu stálo – naprostá pravda. Lord John pak odešel s poslíčkem, ale neřekl mi, kam mají namířeno. Což byla, technicky vzato, také pravda; jediným rozdílem bylo, že to byl jiný poslíček. Ne, neviděla jsem, jakým směrem se dali. Ne, nevěděla jsem, jestli šli, nebo jeli – kuň lorda Johna byl ustájený u Davisona na Páté ulici, o dva bloky dál.

To znělo dobře. Pokud by se generál Clinton rozhodl vše prošetřit, byla jsem si poměrně jistá, že by koně objevil v jeho stání a vyvodil by si z toho, že John je někde ve městě. Také by o mě patrně ztratil zájem jakožto o zdroj informací a poslal by vojáky do veškerých pohostinských zařízení, která by muž jako lord John Grey mohl podle předpokladů navštěvovat.

A než by generál vyčerpal veškeré možnosti, které Filadelfie nabízí, John by se s trochou štěstí vrátil a mohl by odpovídat sám za sebe, ksakru.

„A co Jamie?“ zeptala se Jenny a ve tváři se jí zračily drobné známky neklidu. „Jistě se nevrátí do města?“

„Doufám, že ne.“ Téměř jsem se nemohla nadechnout, a ne pouze vinou těsného stažení. Cítila jsem, jak mi srdce za okrajem korzetu buší.

Jenny si mě s přimhouřenýma očima dlouze zamyšleně prohlédla a zavrtěla hlavou.

„Ne, nedoufáš,“ řekla. „Doufáš, že zamíří přímo zpátky sem. Pro tebe. A máš pravdu. Udělá to.“ Ještě chvílku s nakrčeným obočím uvažovala. „Měla bych zůstat tady,“ řekla znenadáni. „Pokud by se sem vrátil, až budeš s generálem, potřebuje se dozvědět, jak se věci mají. A myslím, že nevěřím, že by ho ta z kuchyně neprobodla opékací vidlicí, kdyby se jí bez varování zjevil ve dveřích.“

Až příliš snadno jsem se zasmála, když jsem si představila reakci paní Figgové, kdyby se na jejím území náhle objevil skotský horal.

„Kromě toho,“ dodala, „někdo musí uklidit ten svinčík. A s *tím* mám taky trochu zkušeností.“

* * *

Mladý voják přivítal můj opožděný příchod s úlevou. Sice mě přímo nepopadl za ruku a nezačal mě strkat po chodníku, ale nabídl mi rámě a vyrazil takovým tempem, že jsem musela téměř klusat, abych s ním udržela krok.

Sídlo, ze kterého si Clinton udělal své velitelství, nebylo daleko, ale den byl teplý a já dorazila zpocená a zadýchaná. Zpod slaměného klobouku mi utíkaly pramínky vlasů a tiskly se mi na krk a tváře a čůrky potu mi zvolna a plíživě stékaly pod živůtek.

Můj doprovod mě doručil – se slyšitelným úlevným povzdechem – jinému vojákovi v prostorné hale s parketami na podlaze a já měla chvílku na to, abych si ze sukní oklepala prach, narovнала se, znovu připevnila klobouk a diskrétně si dámským krajkovým kapesníčkem osušila tvář a krk. To mě natolik zaneprázdnilo, že chvíli trvalo, než jsem poznala muže sedícího na jedné z pozlacených stoliček na opačné straně haly.

„Lady Greyová,“ řekl a povstal, když uviděl, že jsem si ho všimla. „Služebník, madam.“ Pousmál se, ačkoli k jeho očím ten výraz nedosáhl.

„Kapitán Richardson,“ řekla jsem bezvýrazně. „Jak milé.“ Nenabídla jsem mu ruku a on se nepoklonil. Nemělo smysl pokoušet se předstírat, že jsme cokoli jiného než nepřátelé – a ne právě srdeční. Uspíšil můj sňatek s lordem Johnem, když se ho zeptal, jestli o mě má John nějaký zájem, neboť on, Richardson, zvažuje mé okamžité zatčení pro špehování a šíření buřičských materiálů. Obě obvinění byla pravdivá, a ačkoli to John možná nevěděl, přijal Richardsonova slova ohledně jeho záměrů, zdvořile Richardsonovi řekl, že ne, nemá žádný osobní zájem – což bylo v jisté míře také pravdivé tvrzení – a o dvě hodiny později už jsem stála na jeho verandě, omámená šokem a žalem, a mechanicky odpovídala: „Ano“ na otázky, které jsem ani neslyšela, ani jim nerozuměla.

Tehdy jsem s těžší zasllechla Richardsonovo jméno, natož abych ho od vidění znala. John nás s chladnou formálností představil, když k nám Richardson přišel v Mischianze, na velkém plese, který ve jménu britských důstojníků před měsícem uspořádaly loajalistické dámy Filadelfie. A teprve *tehdy* mi řekl o Richardsonových výhrůžkách a krátce mi zdůraznil, abych se tomu chlapovi vyhýbala.

„Čekáte na schůzku s generálem Clintonem?“ zeptala jsem se zdvořile. Pokud ano, měla jsem napůl v úmyslu se tiše proplížit domem a zmizet zadními dveřmi, zatímco on bude s generálem rokovat.

„Ano,“ odvětil a laskavě dodal: „Ale rozhodně musíte jít přede mnou, lady Greyová. Má záležitost počká.“

Jeho slova měla mírně výhrůžný podtón, ale já jen zdvořile naklonila hlavu s vyhýbavým: „Hmm.“

Docházelo mi, jako když si člověk uvědomuje, že mu začínají zažívací potíže, že má pozice vůči britské armádě obecně a kapitánu Richardsonovi konkrétně se brzy významně promění. Jakmile vejde v obecnou známost, že Jamie není mrtvý, tak už nebudu lady Greyovou. Budu znovu paní Fraserovou, a ačkoli to je rozhodně důvod pro nadšené jásání, také to odstraní veškeré překážky, které stojí v cestě přízemním nutkáním kapitána Richardsona.

Než mě napadlo cokoli užitečného, co bych mohla tomu muži říct, objevil se vytáhlý mladý nadporučík, aby mě uvedl ke generálovi. Salonek, který se proměnil na Clintonovu hlavní kancelář, byl nyní ve stavu organizovaného chaosu. Jednu zeď lemovaly bedny na stěhování a leželo tu několik holých vlajkových stožárů, svázaných jako otep. Standarty, které se obvykle hrdě vystavovaly, rázně skládal do úhledných balíčků desátník u okna. Doneslo se ke mně – a nejspíš i k celému městu –, že se britská armáda stahuje z Filadelfie. Zjevně to dělala s významným nasazením.

Bylo tu několik dalších vojáků, kteří přinášeli věci a zase je odnášeli, ale u stolu seděli dva muži, každý z jedné strany.

„Lady Greyová,“ řekl Clinton a zatvářil se překvapeně, ale zvedl se od stolu a šel se sklonit nad mou rukou. „Váš poslušný služebník, madam.“

„Dobrý den i vám, pane,“ řekla jsem. Srdce už mi divoce bušilo. Významně zrychlilo při pohledu na muže, který vstal od stolu a stanul přímo za generálem. Měl na sobě uniformu a vypadal mimořádně povědomě, ale já si byla jistá, že jsem ho ještě nikdy neviděla. Kdo...?

„Velmi mě mrzí, že jsem vás vyrušil, lady Greyová. Doufal jsem, že se mi podaří překvapit vašeho manžela,“ říkal generál. „Ale jak jsem vyrozuměl, tak není doma?“

„É... ne. Není.“ Cizinec – plukovník pěchoty, ačkoli se zdálo, že se jeho uniforma pyšní ještě větším množstvím zlaté, než bylo obvyklé – pozvedl obočí. Z náhlého pocitu, že to gesto důvěrně znám, se mi trochu zatočila hlava.

„Jste příbuzný lorda Johna Greye,“ vyhrkla jsem a zírala na něj. Musel být. Ten muž měl vlastní vlasy místo paruky, stejně jako John, ačkoli ty jeho byly pod vrstvou pudru tmavé. Tvar jeho hlavy – jemný a podlouhlý – byl Johnův, stejně jako úhel jeho ramen. I jeho rysy velmi připomínaly ty Johnovy, ale tvář měl silně ošlehanou a vychrtlou, poznamenanou ostrými vráskami vytesanými dlouhou službou a tlakem velení. Nepotřebovala jsem uniformu, aby mi řekla, že je celý život vojákem.

Usmál se a jeho tvář se náhle proměnila. Zjevně měl i Johnův šarm.

„Jste velmi vnímavá, madam,“ řekl a udělal krok vpřed, načež vzal generálovi mou ochablou ruku a po kontinentálním způsobu ji letmo políbil, než se napřímil a se zájmem si mě prohlédl.

„Generál Clinton mě informoval, že jste žena mého bratra.“

„Ach,“ řekla jsem a usilovně se pokoušela dát si všech pět dohromady. „Pak tedy musíte být Hal! É... omlouvám se. Chtěla jsem říct, že jste... promiňte, vím, že jste vévoda, ale obávám se, že si nevzpomínám na váš titul, Vaše Milosti.“

„Pardloe,“ řekl. Stále svíral mou ruku a usmíval se na mě. „Ale mé křestní jméno *je* Harold. Prosím, pokud chcete, užívejte ho. Vítejte do rodiny, drahá. Neměl jsem ani tušení, že se John oženil. Chápu správně, že se to stalo poměrně nedávno?“ Mluvil velmi srdečně, ale já si uvědomovala, že za jeho dobrými způsoby se skrývá urputná zvědavost.

„Ach,“ řekla jsem neurčitě. „Ano, poměrně nedávno.“ Ani na okamžik mě nenapadlo uvažovat, jestli o mně John své rodině napsal, ale pokud ano, museli ten dopis sotva dostat. Nevěděla jsem ani, kdo *jsou* všichni členové jeho rodiny – ačkoli o Halo-vi jsem slyšela, protože byl otcem Johnova synovce Henryho, který...

„Á, přijel jste za Henrym, samozřejmě!“ zvolala jsem. „Tak rád vás uvidí! Daří se mu velmi dobře,“ ujistila jsem ho.

„Henryho jsem už viděl,“ ujistil mě na oplátku vévoda. „S velkým obdivem hovořil o vašich schopnostech, když jste odstraňovala kousky jeho střev a sešívala zbytky. Ačkoli jsem se přirozeně nemohl dočkat, až uvidím svého syna – a svou dceru...“ Na okamžik sevřel rty. Dottie zjevně rodiče informovala o svém zasnoubení. „A ačkoli budu velmi potěšen, až se zase setkám se svým bratrem, do Ameriky mě vlastně povolala povinnost. Můj regiment se nyní nachází v New Yorku.“

„Ach,“ řekla jsem. „Jak... milé.“ John zjevně nevěděl, že jeho bratr přijede, natožpak jeho regiment. Matně mě napadlo, že bych měla klást otázky a zjistit o generálových plánech vše, co se zjistit dalo, ale nezdálo se, že je na to vhodná chvíle.

Generál si zdvořile odkašlal.

„Lady Greyová, víte, kde se v tuto chvíli nachází váš manžel?“

Šok ze setkání s Haroldem, vévodou z Pardloe, mi z hlavy naprosto vymazal důvod mé přítomnosti, ale ten se po generálových slovech spěšně vrátil.

„Ne, obávám se, že ne,“ odvětila jsem co možná nejklidněji. „Řekla jsem to vašemu desátníkovi. Před několika hodinami dorazil poslíček se vzkazem a lord John s ním odešel. Neřekl však, kam jde.“

Generálovi cukly rty.

„Vlastně,“ řekl, stále zdvořile, „neodešel. Plukovník Graves poslal poslíčka se vzkazem, který lorda Johna informoval o jeho opětovném povolání do služby a nařizoval mu, aby sem ihned přišel. Ale nedorazil.“

„Ach,“ řekla jsem a zněla stejně prázdně, jako jsem se cítila. Za daných okolností se zdálo v pořádku to projevit, a tak jsem to udělala. „Božíčku. V tom případě... odešel s *někým*.“

„Ale nevíte s kým?“

„Neviděla jsem ho odcházet,“ řekla jsem, čímž jsem se té otázce elegantně vyhnula. „Obávám se, že nenechal vzkaz, kam má namířeno.“

Clinton pozvedl silně vráscitá černá obočí a střelil pohledem po Pardloeovi.

„Předpokládám, že v tom případě se brzy vrátí,“ řekl s pokrčením ramen vévoda. „Koneckonců, ta věc není urgentní.“

Generál Clinton vypadal, jako by měl poněkud jiný názor, ale letmo se na mě podíval a nic neřekl. Zjevně však nemohl příliš plýtvat časem, a tak se zdvořile poklonil a popřál mi dobrý den.

Dychtivě jsem odešla. Jen na okamžik jsem se zastavila, abych vévodu ujistila, že jsem se s ním ráda setkala, a zeptala se, kam by mohl jeho bratr poslat vzkaz...?

„Mám pokoj v Královském hostinci,“ řekl Pardloe. „Mám vás –“

„Ne, ne,“ řekla jsem spěšně, abych předešla jeho nabídce, že mě doprovodí domů. „To je v pořádku. Děkuji vám, pane.“

Poklonila jsem se nejdřív generálovi a pak Halovi, načež jsem ve víru sukni – a emocí – vyrazila ke dveřím.

Kapitán Richardson už v hale nebyl, ale neměla jsem čas přemýšlet, kam zmizel. Na vojáka u dveří jsem krátce kývla a usmála se, a pak už jsem byla venku, na čerstvém vzduchu a dýchala jsem, jako bych právě vylezla z batysféry.

Co teď? pomyslela jsem si a uhnula z cesty dvěma malým chlapcům s obručí, kteří pádili ulicí a vráželi do nohou vojáků nosících balíčky a nádoby do velkého povozu. Chlapci museli patřit některému z Clintonových důstojníků, jelikož je vojáci tolerovali.

John o svém bratrovi poměrně často mluvil a poukazoval na Halovy sklony k bezohledné panovačnosti. To poslední, co současná situace potřebovala, bylo, aby se do ní vložil nějaký všetečka se zálibou v autoritě. Letmo jsem si pomyslela, jestli William se svým strýčkem dobře vychází. Pokud ano, možná bych mohla odvést Halovu pozornost, aby byl k něčemu užitečný a promluvil do duše – ne, ne, samozřejmě že ne. Hal nesmí o Jamiem vědět – aspoň zatím – a s Williem by nemohl prohodit ani dvě slova, aniž by to zjistil – pokud by o tom William *mluvil*, ale pak...

„Lady Greyová.“ Hlas za mnou mě přiměl na místě se zastavit, jen na okamžik, ale na dost dlouho, aby mě vévoda z Pardloe dohnal. Vzal mě za paži a zadržel mě.

„Jste velice špatná lhářka,“ poznamenal se zájmem. „Říkám si ale – o čem lžete?“

„Jde mi to líp, když se můžu trochu připravit,“ štěkla jsem. „Ale zrovna teď čirou náhodou *nelžu*.“

To ho rozesmálo. Naklonil se a zblízka si prohlédl mou tvář. Jeho oči byly bleděmodré jako ty Johnovy, ale tmavé obočí a řasy jim propůjčovaly mimořádnou pronikavost.

„Možná ne,“ řekl a stále se tvářil pobaveně. „Ovšem pokud nelžete, tak ani neříkáte vše, co víte.“

„Nemám povinnost vám *cokoli* říkat,“ řekla jsem důstojně a pokoušela se vytrhnout mu ruku. „Pusťte.“

Neochotně to udělal.

„Odpusťte, lady Greyová.“

„Zajisté,“ řekla jsem stručně a chtěla ho obejít. Chytře se postavil přede mě a zablokoval mi cestu.

„Chci vědět, kde je můj bratr,“ řekl.

„To bych sama ráda věděla,“ odvětila jsem a pokusila se proklouznout kolem něj.

„Kam míříte, smím-li se zeptat?“

„Domů.“ Stále jsem měla podivný pocit, když jsem nazývala dům lorda Johna domovem – a přesto jsem žádný jiný neměla. *Ano, jeden máš*, řekl tichý, jasný hlas v mém srdci. *Máš Jamieho*.

„Proč se usmíváte?“ zeptal se Pardloe. Zněl polekaně.

„To při pomýšlení, že dojdu domů a sundám si tyhle boty,“ řekla jsem a spěšně úsměv potlačila. „Asi mi z nich upadnou nohy.“

Mírně cukl rty.

„Dovolte mi, abych vám nabídl svá nosítka, lady Greyová.“

„To ne, to skutečně ne –“ Ale on z kapsy vytáhl dřevěnou píšťalku a pronikavým hvízdnutím povolal dva zavalité svalnaté muže – museli to být bratři, tak silná byla jejich vzájemná podoba –, kteří vyběhli zpoza rohu a na tyčích mezi sebou nesli nosítka.

„Ne, ne, tohle není vůbec nutné,“ zaprotestovala jsem. „Kromě toho John říkal, že trpíte pakostnicí. Budete je potřebovat sám.“

To se mu nelíbilo. Přimhouřil oči a sevřel rty.

„Já to zvládnou, madam,“ řekl stručně, znovu mě popadl za paži, dotáhl mě k nosítkům a strčil mě dovnitř. Srazil mi při tom klobouk do očí. „Dáma je pod mou ochranou. Vezměte ji do Královského hostince,“ instruoval Tydlidýna a Tydliduma a zabouchl dveře. A dřív, než jsem mohla říct „Setněte mu hlavu!“, jsme se děsivou rychlostí kodrcali po High Street.

Popadla jsem kliku a hodlala vyskočit, i za cenu modřin a oděrek, ale ten parchant klikou zvenčí provlékl západku a já na ni zevnitř nedosáhla. Křikla jsem na nosiče, aby zastavili, ale ti mě naprosto ignorovali a dusali po dlažebních kostkách, jako by nesli novinky z Cách do Ghentu.

Opřela jsem se, supící vzteky, a strhla si klobouk. Co si Pardloe myslel, že dělá? Podle toho, co říkal John, a podle dalších poznámek vévodových dětí o otci mi bylo jasné, že je zvyklý na to, že je vždycky po jeho.

„No, to teprve uvidíme, sakra,“ zamumlala jsem a probodla krempu klobouku dlouhou jehlicí s perlou na konci. Sítka, která krotila mé vlasy, spadla spolu s kloboukem. Nacpala jsem ji dovnitř a zatřásla hlavou, aby mi rozpuštěné vlasy spadly na ramena.

Zabočili jsme na Fourth Street, která byla dlážděná cihlami, a ne kameny, a kodrcání se zmírnilo. Mohla jsem přestat svírat sedačku a začít zápolit s oknem. Kdybych ho dokázala otevřít, mohla bych dosáhnout na západku. A i kdyby se dveře rozletěly a vyvrhly mě na ulici, aspoň by to zarazilo vévodovy machinace.

Okno bylo posuvné, ale nemělo žádnou západku, kterou bych mohla chytit. Jediný způsob, jak ho otevřít, bylo vložit špičky prstů do mělkého žlábků na jedné straně a strčit. Zasmušile jsem se o to pokoušela, i navzdory obnovenému natřásání nosítek, když jsem uslyšela, jak se vévodův hlas zajíkl a zarazil se uprostřed nějaké instrukce, kterou vykřikoval směrem k nosičům.

„Zas... tavte. Já... nemůžu...“ Jeho hlas se vytratil, nosiči se nejistě zarazili a já přitiskla tvář na náhle nehybné okno. Vévoda stál uprostřed ulice, tiskl si pěst na vestu a lapal po dechu. Tvář měl silně zarudlou, ale jeho rty měly modrý nádech.

„Položte mě a ihned otevřete ty ztracené dveře!“ zaječela jsem přes sklo na jednoho z nosičů, který se ohlížel přes rameno a tvářil se ustaraně. Udělali to a já se v moři sukní vynořila z nosítek. Při tom jsem si zastrčila kloboukovou jehlicí do kapsičky v korzetu. Mohla by se ještě hodit.

„Sedněte si, ztraceně,“ řekla jsem, když jsem k Pardloeovi dorazila. Zavrtěl hlavou, ale nechal mě, abych ho odvedla k nosítkům, kde jsem ho přiměla posadit se. Můj pocit uspokojení z toho, jak se naše pozice obrátily, poněkud zastínil strach, že by dost možná mohl brzy zemřít.

Má první myšlenka – že má infarkt – zmizela v okamžiku, když jsem uslyšela, jak dýchá – nebo se o to snaží. Sípavé lapání

po dechu člověka, který zápasí s astmatickým záchvatem, bylo nezaměnitelné, ale pro jistotu jsem ho chytila za zápěstí a zkontrolovala mu pulz. Zrychlený, ale stabilní, a ačkoli se potil, byl to spíše teplý pot způsobený horkým počasím než náhle ulepená kůže, která často doprovázela infarkt myokardu.

Dotkla jsem se jeho pěsti, kterou si stále zarýval do břicha.

„Cítíte bolest tady?“

Zavrtěl hlavou, silně zakašlal a sundal ruku.

„Potřebuji... léky...“, vypravil ze sebe a já si všimla, že na vestě má malou kapsičku, do které se pokoušel dosáhnout. Strčila jsem do ní dva prsty a vytáhla malou emailovou krabičku, ve které jsem objevila drobnou lahvičku s korkovým špuntem.

„Co... to je jedno.“ Vytáhla jsem korek, přičichla a zasípala, když mi nosem znenadání projely výpary amoniaku.

„Ne,“ řekla jsem rozhodně, zavřela lahvičku a strčila si ji i s krabičkou do kapsy. „To nepomůže. Našpulte rty a vydechněte.“ Mírně vytréštil oči, ale udělal to. Na vlastní zpoceně tváři jsem ucítila lehké zachvění vzduchu.

„Dobře. Teď se uvolněte, *nelapejte* po dechu, jen ho nechte, ať sám přijde. Vydechněte, počítejte do čtyř. Jedna... dva... tři... čtyři. Nádech do dvou, stejný rytmus... ano. Vydechněte do čtyř... nechte tomu volný průběh, počítejte do dvou... ano, správně. Ne, nebojte se. Neudusíte se, tohle můžete dělat celý den.“ Povzbudivě jsem se na něj usmála a jemu se podařilo kývnout. Napřímila jsem se a rozhlédla se. Byli jsme poblíž Locust Street a Petermanův hostinec nebyl ani blok daleko.

„Vy,“ řekla jsem jednomu z nosičů, „utíkejte do hostince a sežňte džbánek silné kávy. On za ni zaplatí,“ dodala jsem a mávla rukou směrem k vévodovi.

Začínali jsme přitahovat pozornost davu. Ostražitě jsem se rozhlédla. Byli jsme tak blízko chirurgické ordinaci doktora Hebdyho, že by mohl vyjít ven, aby zjistil, co se děje, a to poslední, co jsem potřebovala, bylo, aby se objevil zrovna tenhle šarlatán s nožem na pouštění žilou v pozoru.

„Máte astma,“ řekla jsem a obrátila pozornost zpět k vévodovi. Klekla jsem si, abych mu viděla do obličeje, zatímco jsem mu

hlídala pulz. Byl lepší, zřetelně pomalejší, ale měla jsem dojem, že cítím podivný stav jménem „paradoxní pulz“ – fenomén, který se občas vyskytoval u astmatiků, kdy se srdeční tep zrychloval při výdechu a při nádechu se zpomaloval. Ne že bych měla nějaké pochybnosti. „Věděli jste to?“

Přikývl. Stále špulil rty a vydechoval.

„Ano,“ vypravil ze sebe stručně, než se znovu nadechl.

„Navštěvujete kvůli tomu doktora?“ Kývnutí. „A skutečně vám na to doporučil *sal volatile*?“ Pokynula jsem směrem k lahvičce ve své kapse. Zavrtěl hlavou.

„Na om... dlívání,“ dostal ze sebe. „Nic víc... jsem neměl.“

„Dobře.“ Chytila jsem ho pod bradou, zaklonila mu hlavu a prohlédla si jeho zorničky, které byly vcelku normální. Cítila jsem, jak záchvat polevuje a jeho stav se lepší. Ramena mu začínala klesat a modrý nádech ze rtů zmizel. „Neměli byste ji používat, když máte astmatický záchvat. Kašláním a slzení všechno jen zhorší, protože se vytvoří hlen.“

„Co tu tak nehybně stojíte, vy bando? Chlapče, doběhni pro doktora!“ uslyšela jsem ostrý ženský hlas v davu za mnou. Zašklebila jsem se a vévoda to viděl. Tázavě pozvedl obočí.

„*Toho* doktora nechcete, věřte mi.“ Vstala jsem a otočila se čelem k davu, zatímco se mi hlavou honily myšlenky.

„Ne, doktora nepotřebujeme, velmi vám děkujeme,“ řekla jsem tak kouzelně, jak jen bylo možné. „Má jenom zažívací potíže – něco špatného snědl. Už je mu celkem dobře.“

„Mně to tak nepříjde, madam,“ řekl pochybovačně další hlas. „Myslím, že bychom měli zavolat doktora.“

„Nechte ho chcípnout!“ křikl někdo z rostoucího davu. „Zatracenej humr!“

Při těch slovech projelo davem podivné zachvění a já cítila, jak se mi žaludek svírá hrůzou. Zatím o něm nepřemýšleli jako o britském vojákovi, jen jako o představení. Ale teď...

„Já pro doktora dojdou, lady Greyová!“ K mé hrůze se dopředu prodral pan Caulfield, význačný tory, který si dostatek místa kolem sebe zajišťoval pomocí vycházkové hole se zlatou rukojetí. „Vypadněte, vy vši!“

Sklonil se, aby nahlédl do nosítek, a nadzvedl před Halem klobouk.

„Služebník, pane. Pomoc tu bude ihned, tím si buďte jistý!“

Chytila jsem ho za rukáv. Dav byl díkybohu rozpolcený. Ačkoli se ozývaly nadávky a urážky mířené na Pardloea a mě, byly tu i nesouhlasné hlasy loajalistů (nebo možná jen příčetnějších lidí, kteří nemysleli, že zaútočit na ulici na nemocného muže patří k jejich politické filozofii) s argumenty a protesty – a několika vlastními hlasitými urážkami.

„Ne, ne!“ řekla jsem. „Ať jde pro doktora někdo jiný, prosím. Netroufám si tu nechat Jeho Milost bez ochrany!“

„Jeho Milost?“ zamrkal Caulfield, vyndal z malého obalu své *pince-nez* se zlatými obroučkami a pečlivě je rozložil. Poté se sklonil, aby do nosítek zamžoural na Pardloea, který mu věnoval mírné důstojné přikývnutí, ačkoli svědomitě pokračoval ve svém dechovém cvičení.

„Vévoda z Pardloe,“ řekla jsem spěšně a i nadále svírala rukáv pana Caulfielda. „Vaše Milosti, smím vám představit pana Phinease Grahama Caulfielda?“ Neurčitě jsem mezi nimi mávla rukou. Pak jsem si všimla, že se k nám klusem vrací nosič se džbánkem, a tak jsem tryskem vyrazila k němu. Doufala jsem, že ho dostihnu dřív, než se dostane na doslech davu.

„Děkuji vám,“ řekla jsem zadýchaně a sebrala mu džbán. „Musíme ho odsud dostat, než začne být dav nepříjemný – nepříjemnější,“ opravila jsem se, když jsem uslyšela ostré *křach!*, jak se od střechy nosítek odrazil vržený kámen. Pan Caulfield se přikrčil.

„Hej!“ křikl nosič, rozzuřený tímto útokem na své živobyty. „Zpátky, vy bando!“ Vyrazil k davu, pěsti sevřené, ale já ho volnou rukou chytila za kabát.

„Dostaňte ho – a svoje nosítka – pryč!“ řekla jsem tak rázně, jak jsem dokázala. „Vezměte ho do... do...“ Ne do Královského hostince. To byla známá bašta loajalistů a jen by to rozhořčilo kohokoli, kdo by nás sledoval. Také jsem nechtěla být vévodovi vydána na milost, jakmile se tam dostaneme.

„Vezměte nás do Chestnut Street číslo sedmnáct!“ řekla jsem spěšně, jednou rukou jsem zalovila v kapse, popadla minci

a vrazila mu ji do ruky. „Hned!“ Ani se nezarazil, sebral peníze a rozeběhl se k nosítkům, pěsti stále sevřené. Klusala jsem za ním tak rychle, jak mi to mé vysoké rudé boty z marocké kůže dovolily, a pevně držela kávu. Nosič měl na pásce na rukávu vyšitě číslo: TRICET DEVĚT.

Na boky nosítek bušila sprška kamenů a druhý nosič – Číslo čtyřicet – se po nich oháněl, jako by to byl roj včel, a systematicky, leč monotónně na dav ječel: „Táhněte do PRDELE!“ Pan Caulfield ho poněkud noblesněji podporoval a křičel „Pryč s vámi!“ a „Ihned odejděte!“ a zdůrazňoval svá slova údery holí směrem k odvážnějším dětem, které vybíhaly vpřed, aby tu zábavu viděly.

„Tady,“ zalapala jsem po dechu a naklonila se do nosítek. Hal byl stále naživu a stále dýchal. Pozvedl na mě jedno obočí a kývl směrem k davu venku. Zavrtěla jsem hlavou a vrazila mu kávu do rukou.

„Vypijte... to,“ vypravila jsem ze sebe, „a dál dýchejte.“ Zabouchla jsem dveře nosítek, zastrčila západku na místo, na okamžik pocítila uspokojení a napřímila se, abych zjistila, že vedle mě stojí Germain, Fergusův nejstarší syn.

„Zase vyvoláváš potíže, *grand-mère*?“ zeptal se, nijak znepokojený kameny – nyní obohacenými o hroudy čerstvého hnoje –, které nám svištěly kolem uší.

„Dalo by se to tak říct, ano,“ řekla jsem. „Ne...“

Ale než jsem mohla říct něco dalšího, otočil se a překvapivě silným hlasem zaječel na dav: „TOHLE JE MOJE BABIČKA. Jestli jí zkřívíte jen JEDEN VLÁSEK na hlavě, tak –“ Několik lidí v davu se tomu zasmálo a já si rukou sáhla na hlavu. Úplně jsem zapoměla, že jsem ztratila klobouk, a vlasy mi vstávaly jako hříbovitý mrak – tedy ty, které se mi nelepily na zpocenou tvář a krk. „Tak vás VODROVNÁM!“ zaječel Germain. „Jo, myslím TEBE, Shacky Loewe! A tebe taky, Joe Grume!“

Dva dospívající hoši s hroudami hnoje v ruce zaváhali. Zjevně Germaina znali.

„A navíc moje babička vašim tátům řekne, co jste vyváděli!“ To u chlapců rozhodlo a ti o krok ustoupili, upustili své hroudy

hnoje a pokoušeli se předstírat, že nemají tušení, kde se tam vzaly.

„Pojď, *grand-mère*,“ řekl Germain a chytil mě za ruku. Nosiči, kteří si určitě nestáli na vedení, už popadli tyče a zvedli nosítka. V botách na podpatku bych jim nikdy nestačila. Když jsem je skopávala z nohou, všimla jsem si, jak ulicí supí buclatý doktor Hebdy v patách panovačné ženy, jež navrhla, aby ho někdo zavolal, a která k nám nyní plula na vlnách hrdinství a s triumfálním výrazem ve tváři.

„Děkuji vám, pane Caulfelde,“ řekla jsem spěšně, popadla boty do jedné ruky a následovala nosítka. Nedokázala jsem udržet sukně nad špinavými dlažebními kameny, ale nijak zvlášť mě to netrápilo. Germain za námi trochu zaostával a výhrůžně gestikuloval, aby odradil pronásledovatele, ale z hluku davu jsem poznala, že jejich chvilkové nepřátelství se změnilo v pobavení. A ačkoli nás nadále doprovázely nadávky, nenásledovaly je žádné letící předměty.

Když jsme zahrnuli za roh, nosiči o něco zpomalili a mně se je na hladkých cihlách na Chestnut Street podařilo dohnat, takže jsem utíkala vedle nosítek. Hal vyhlížel ven okénkem po straně a vypadal mnohem lépe. Džbán od kávy ležel na sedačce vedle něj zjevně prázdný.

„Kam... míříme, madam?“ křikl přes okno, když mě uviděl. Podle toho, co jsem dokázala rozpoznat přes stálý dusot bot nosičů a skleněné okno, tak i mnohem lépe zněl.

„Nemějte obavy, Vaše Milosti,“ křikla jsem zpět a dál klusala vedle něj. „Jste pod mou ochranou!“

NEZAMÝŠLENÉ NÁSLEDKY NEROZVÁŽNÝCH ČINŮ

Jamie se prodíral křovím, aniž bral ohled na ostružinové trní a šlehající větvičky. Cokoli, co se mu připletlo do cesty, mohlo buď uhnout, nebo být rozdupáno.

Když se dostal ke dvěma uvázaným pasoucím se koním, zaváhal jen na okamžik. Oba je rozvázal a kobyly pleskl, takže s frkáním odběhla do houští. I kdyby s tím koněm nikdo neutekl, než milice Johna Greye propustí, Jamie tomu chlapovi nehodlal návrat do Filadelfie nijak ulehčit. Cokoli, s čím se tam Jamie bude muset vypořádat, bude mnohem snazší udělat bez komplikace v podobě přítomnosti Jeho lordstva.

A *co* je potřeba udělat? pomyslel si, zabořil paty do slabin koně a stočil mu hlavu směrem k silnici. S jistým překvapením si všiml, že se mu třesou ruce, a pevně sevřel otěže, aby chvění zarazil.

V kloubech na pravé ruce mu tepalo a rukou mu projelo ostré bodnutí tam, kde býval jeho chybějící prst. Sykl.

„Proč jsi mi to, k čertu, říkal, ty blbečku?“ zamumlal si pod vousy a pobídl koně do trysku. „Co sis *myslel*, že udělám?“

Přesně to, co jsi udělal, sakra, zněla odpověď. John neprotestoval, nebránil se. „*Do toho. Zabij mě,*“ řekl ten sodomita. Jamiemu zkroutila ruce nová vlna vzteku a on si až příliš dobře dokázal představit, jak mu jeho přání plní. Udělal by to, kdyby se nezjevil ten červ Woodbine se svojí milicí?

Ne. Ne, neudělal. Ačkoli na okamžik zatoužil vrátit se a Greye zardousit, začínal si odpovídat na vlastní otázku. Rozum si probíjel cestu závojem vzteku. *Proč mu to Grey řekl?* Bylo to zjevné – a to byl také důvod, proč toho chlapa z čirého reflexu praštil, důvod, proč se teď třásl. Protože Grey mu řekl pravdu.

Oba jsme šukali tebe. Dýchal prudce a zhluboka, tak rychle, až z toho měl závrať, ale třes to zastavilo a on mírně zpomalil. Kůň měl uši stažené dozadu a rozrušeně jimi cukal.

„To nic, *a bhalaich*,“ řekl. Stále dýchal prudce, ale už poma-leji. „To nic.“

Na okamžik myslel, že se pozvrací, ale zvládl to potlačit a na-přímil se v sedle už o něco klidnější.

Stále se ho mohl dotknout, toho do krve rozedřeného místa, které na jeho duši zanechal Jack Randall. Myslel, že už se úplně zacelilo, že už je v bezpečí, ale ne, zatracený John Grey tu ránu rozevřel pomocí čtyř slov. *Oba jsme šukali tebe.* A on ho za to nemohl vinit – nebo by aspoň neměl, pomyslel si, zatímco rozum houževnatě bojoval s hněvem, ačkoli on moc dobře věděl, že rozum se s tím příznakem nemůže měřit. Grey nemohl vědět, co s ním ta slova udělala.

Přesto byl rozum k něčemu užitečný. Byl to rozum, co mu připomnělo druhou ránu. První byla čirý reflex. Ta druhá ne. Pomyšlení na ni mu také přinášelo hněv a bolest, ale jiného druhu.

S tvou ženou jsem se tělesně sblížil.

„Ty hajzle,“ zašeptal a s instinktivní prudkostí sevřel otěže. Kůň polekaně trhl hlavou. „Proč? Proč jsi mi tohle řekl, ty haj-zle!“

A druhá odpověď přišla pozdě, ale stejně jasně jako ta první: *Protože ona by mi to při první příležitosti řekla sama. A on to dobře věděl. Myslel, že pokud se uchýlím k násilí, až to zjistím, bude nejlepší, když si to vybiju na něm.*

Ano, řekla by mu to. Polkl. A řekne mu to. Co by měl odpo-vědět – nebo udělat – až k tomu dojde?

Znovu se otrásl a bezděčně zpomalil, takže kůň téměř kráčel, otáčel hlavou ze strany na stranu a čenichal.

Není to její vina. To vím. Není to její vina. Mysleli, že je mrtvý. On věděl, jak to v téhle propasti chodí. Dlouhou dobu tam žil. A chápal, co dokáže zoufalství a silné pití. Ale ta představa – nebo její absence... jak se to stalo? Kde? Vědět, že se to vůbec stalo, bylo dost zlé. Nevědět od ní, jak a proč, to bylo téměř nesnesitelné.

Kůň zastavil. Otěže volně visely. Jamie setrval uprostřed silnice, oči zavřené, a jen dýchal, pokoušel se nepředstavovat si to, pokoušel se modlit.

Rozum má své hranice. Modlitba ne. Nějakou dobu trvalo, než jeho mysl polevila ve svém soustředění, ve své strašlivé zvědavosti, své touze *vědět*. Ale po chvíli cítil, že může pokračovat v cestě, a znovu sevřel otěže.

To všechno mohlo počkat. Ale než udělá něco dalšího, musel vidět Claire. Právě teď neměl nejmenší tušení, co řekne – nebo udělá –, až ji uvidí, ale vidět ji potřeboval. Byla to stejná potřeba, jakou by mohl cítit muž, který ztroskotal na moři a celé týdny byl opuštěný, bez jídla a vody.

* * *

Johnu Greyovi tepalo v uších tak hlasitě, že stěží slyšel debatu mezi svými vězniteli, kteří se – poté, co učinili základní opatření, a sice že ho prohledali a svázali mu ruce před tělem – shromáždili do kroužku o několik yardů dál a zapáleně jeden na druhého syčeli jako husy na dvoře a vrhali jeho směrem občasné nepřátelské pohledy.

Bylo mu to jedno. Na levé oko neviděl a teď už si byl prakticky jistý, že má natržená játra, ale i to mu bylo jedno. Řekl Jamiemu Fraserovi pravdu – *celou* zatracenou pravdu – a cítil stejný divoký nápor pocitů, jež doprovází vítězství v bitvě: hlubokou úlevu, že je naživu, závratný příval emocí, který člověka vynese vzhůru na vlně podobné opilosti, načež ustoupí a zanechá ho ohromně malátného na pláži – a naprosto neschopného začít počítat ztráty.

Jeho kolena pocítila takřka totožné pobitevní pocity a podlomila se. Bez cavyků se sesul do listí a zavřel zdravé oko.

Po krátké přestávce, během které si neuvědomoval o moc víc než to, jak jeho srdce postupně zpomaluje a jak dunivý zvuk v jeho uších začíná ustupovat, si povšiml, že ho někdo oslovuje jménem.

„Lorde Greyi!“ řekl ten hlas znovu, silněji a tak blízko, že na tváři ucítil teple páchnoucí závan tabákem ovoněného dechu.

„Nejmenuji se lord Grey,“ řekl poněkud podrážděně a otevřel oko. „Říkal jsem vám to.“

„Říkal jste, že jste lord John Grey,“ řekl jeho protějšek a zamračil se přes hustý porost prosedivělých vousů. Byl to ten velký muž ve špinavé lovecké košili, který ho našel s Fraserem.

„Jsem. Pokud už se mnou musíte mluvit, sakra, oslovujte mě ‚mylorde‘, nebo jen ‚pane‘, pokud si přejete. Co chcete?“

Muž mírně ustoupil a zatvářil se pobouřeně.

„No, když už se ptáte... *pane*, za prvé chceme vědět, jestli ten váš starší bratr je brigádní generál Charles Grey.“

„Ne.“

„Ne?“ Muž srazil svá neupravená obočí. „Znáte brigádního generála Charlese Greye? Je váš příbuzný?“

„Ano, je. Je to...“ Grey se pokusil vypočítat, z kolikátého přesně kolene, ale vzdal se a mávl rukou. „Nějaký bratranec.“

Mezi tvářemi, které na něj teď shlížely, se rozhostilo spokojené mumlání. Muž jménem Woodbine si vedle něj dřepel a v ruce svíral čtvereček složeného papíru.

„Lorde Johne,“ řekl víceméně zdvořile. „Říkal jste, že v současnosti nejste aktivním důstojníkem armády Jeho Veličenstva?“

„Správně.“ Grey potlačil náhlé nečekané nutkání zívnout. Vzrušení v jeho žilách už se uklidnilo a on si chtěl lehnout.

„Tak jak byste nám vysvětlil tyhle dokumenty, mylorde? Našli jsme je ve vašich kalhotách.“ Opatrně papíry rozložil a podržel je Greyovi před nosem.

John na ně zamžoural svým funkčním okem. Vzkaz nahoře byl od pobočníka generála Clintona: stručná žádost, aby se Grey co možná nejdříve dostavil ke generálovi. Ano, tohle viděl, ačkoli se na to sotva mrkl, než mu to katastrofický příchod Jamieho Frasera, který právě vstal z mrtvých, vyhnal z mysli. I přese

vše, co se v mezičase událo, se Grey musel usmát. *Naživu*. Ten zatracený chlap byl *naživu*!

Pak Woodbine ten dokument odložil a odhalil papír pod ním: dokument, který přišel připevněný ke Clintonovu vzkazu. Byl to malý kousek papíru s rudou voskovou pečeti, snadno identifikovatelný. Bylo to propůjčení důstojnické hodnosti, důkaz o jeho postavení, který s sebou musel důstojník neustále nosit. Grey s prostou nevěřícností zamrkal na pavoučí nožky úředníkovy písma, které se mu vlnily před očima. Ale dole, pod královým podpisem, byl další, tentokrát vyvedený tlustým, černým a až příliš povědomým písmem.

„Hale!“ vykřikl. „Ty *parchante*!“

* * *

„Já vám říkal, že je to voják!“ řekl mužík s rozbitými brýlemi, který si Greye prohlížel zpod okraje své pletené čepice s nápisem ZABÍT! s dychtivostí, kterou Grey považoval za krajně nevhodnou. „A ani to není jen voják. Je to špeh! Mohli bysme ho pověsit, hnedka teďka!“

Tento postup byl přijat s vlnou zjevného nadšení, které desátník Woodbine s jistými obtížemi potlačil tím, že se postavil a ječel hlasitěji než podporovatelé okamžité popravy, dokud se zastánci s mumláním neochotně neutišili. Grey seděl, ve svázaných rukou svíral pověření a srdce mu bušilo.

Mohli by ho pověsit, sakra. Howe přesně tohle udělal kontinentálnímu kapitánovi jménem Hale ani ne před dvěma lety, když Halea přistihl, jak sbírá informace v převlečení za civilistu, a rebelové jim to ze všeho nejvíc chtěli oplatit. William byl přítomný jak u Haleova zatčení, tak u jeho popravy a poskytl Greyovi letmý popis, šokující ve své stručnosti.

William. Ježíši, William! Grey se natolik zabral do bezprostředního dění, že na svého syna sotva pomyslel. S Fraserem spěšně opustili dům po střeše a po okapu a nechali Williama, zjevně vyvedeného z míry tím šokujícím odhalením, samotného v chodbě v patře.

Ne, ne samotného. Byla tam Claire a pomyšlení na ni ho trochu uklidnilo. Ona si s Williem mohla promluvit, uklidnit ho, vysvětlit... tedy, možná ne vysvětlit, možná ani uklidnit – ale pokud Greye v příštích několika minutách pověsí, William tomu všemu aspoň nebude muset čelit úplně sám.

„Vezmeme ho zpátky do tábora,“ říkal zarputile Woodbine, a ne poprvé. „K čemu by to bylo, pověsit ho tady?“

„O jednoho rudokabátníka míš? *Mně* se to zdá jako dobrá věc!“ odsekl pohotově statný gauner v lovecké košili.

„Hele, Gershone, já neříkám, že bychom ho neměli věšet. Říkal jsem, že ho nemáme věšet tady a teď.“ Woodbine, který oběma rukama svíral mušketu, se zvolna rozhlédl po kroužku mužů a na každého upřel pohled. „Ne tady a teď,“ zopakoval. Grey obdivoval sílu Woodbineovy osobnosti a jen tak tak se zarazil, aby nekývl na souhlas.

„Vezmeme ho zpátky do tábora. Všichni jste slyšeli, co říkal. Brigádní generál Charles Grey je jeho příbuzný. Možná že ho plukovník Smith bude chtít pověsit v táboře – nebo toho chlapa možná bude chtít dokonce i poslat generálu Wayneovi. Vzpomeňte na Paoliho!“

„Vzpomeňte na Paoliho!“ zopakoval ten výkřik neharmonický sbor hlasů a Grey si rukávem otřel napuchlé oko – tekly mu z něj slzy, které mu dráždily tvář. Paoli? Kdo byl, k čertu, Paoli? A co to mělo společného s tím, jestli, kdy nebo jak by ho měli pověsit? Rozhodl se na to právě v tu chvíli neptat, a když ho zvedli na nohy, šel s nimi bez námitek.

8

HOMO EST OBLIGAMUS AEROBE (ČLOVĚK JE OBLIGÁTNĚ AEROBNÍ) – HIPPOKRATES

Vévodova tvář byla nebezpečně rudá, když Devětatřicítka bez cavyků otevřel dveře nosítek, a já měla dojem, že to není vedrem.

„Chtěl jste vidět svého bratra, ne?“ zeptala jsem se, než mohl nabrat dostatek vzduchu, aby řekl cokoli z toho, co se mu honilo myslí. Ukázala jsem směrem k domu. „Tohle je jeho dům.“ Skutečnost, že John v současnosti uvnitř *nebyl*, mohla počkat.

Věnoval mi významný pohled, ale stále ještě se mu nedostávalo dechu, a tak ho moudře ušetřil, podrážděně odehnal Čtyřicítkovu pomocnou ruku a vypotácel se z nosítek. Zaplatil nosičům – což bylo štěstí, protože já u sebe žádné peníze neměla –, se sípěním se poklonil a nabídl mi paži. Přijala jsem ji, jelikož jsem nechtěla, aby spadl na nos ještě na předzahrádce. Germain, který bez viditelné námahy držel krok s nosítky, nás ve zdvořilé vzdálenosti následoval.

Paní Figgová stála v hlavních dveřích a se zájmem náš příchod sledovala. Rozbité dveře nyní ležely na kozách vedle keře kamélií. Někdo je sundal z pantů a teď patrně čekaly na nějakou odbornou pomoc.

„Smím vám představit paní Mortimer Figgovou, Vaše Milosti?“ řekla jsem zdvořile a kývla směrem k ní. „Paní Figgová je kuchařka a domácí Jeho lordstva. Paní Figgová, toto je Jeho Milost vévoda z Pardloe. Bratr lorda Johna.“

Viděla jsem, jak její rty vyslovují „*merde* na toustu“, ale naštěstí bezhlesně. Navzdory své váze hbitě seběhla schody, chytila Hala za druhou paži a podepřela ho, jelikož zase začínal modrat.

„Našpulte rty a foukejte,“ řekla jsem stručně. „Hned!“ Vydal ošklivý přidušený zvuk, ale začal foukat, ačkoli po mně vrhal zlostné pohledy.

„Co jste mu, ve jménu věčného Ducha svatého, udělala?“ zeptala se mě vyčítavě paní Figgová. „Zní, jako by měl co chvíli umřít.“

„Pro začátek jsem mu zachránila život,“ štekla jsem. „Hopsa hejsa, Vaše Milosti!“ A obě společně jsme ho vytáhly po schodech. „Pak jsem ho zachránila, aby ho neukamenoval rozlíčený dav – s Germainovou nedocenitelnou pomocí,“ dodala jsem a ohlédla se na Germaina, který se široce zakřenil. Také jsem ho právě unášela, ale měla jsem dojem, že tím se není třeba zabývat.

„A myslím, že jeho život hodlám zachránit znovu,“ řekla jsem a zastavila se na verandě, abych chvíli taky lapala po dechu. „Máme ložnici, do které bychom ho mohli dát? Třeba Williamovu?“

„Will...,“ začal vévoda, ale poté se přerušovaně rozkašlal a nabral ošklivě tmavofialový odstín. „C... c...“

„Ach, já zapomněla,“ řekla jsem. „William je váš synovec, že? Právě teď tu není.“ Přimhouřila jsem oči na paní Figgovou, která letmo frkla, ale nic neřekla. „Foukejte, Vaše Milosti.“

Uvnitř jsem si všimla, že byl učiněn mírný pokrok v obnově pořádku. Trosky byly odhrnuté na úhlednou kupičku u prázdného dveřního rámu a Jenny Murrayová seděla na otomanu vedle ní, vybírala ze smetí nerozbité kousky křišťálu ze zříceného lustru a dávala je do misky. Pozvedla na mě obočí, ale bez velkého spěchu se zvedla a misku odložila.

„Co potřebuješ, Claire?“ řekla.

„Vařící vodu,“ řekla jsem a mírně zabručela, zatímco jsme Pardloea usazovaly do ušáku – byl stíhlý a útlý jako John, ale stejně to byl velký chlap. „Paní Figgová? Šálky, několik šálků, a Jenny, můj lékařský kufřík. Neztrácejte rytmus, Vaše

Milosti, foukejte... dva... tři... čtyři – *nelapejte* po dechu. Srkejte vzduch – budete ho mít dost, slibuji.“ Halovi ve tváři cukalo a jeho kůže se leskla potem, a ačkoli se stále kontroloval, viděla jsem, že se mu kolem očí rýsují vrásky paniky, jak se jeho dýchací cesty uzavíraly.

Násilím jsem potlačila podobnou paniku. Ani jednomu z nás by neprospěla. Faktem bylo, že *mohl* zemřít. Měl silný astmatický záchvat. Dokonce i s přístupem k adrenalinovým injekcím a veškerému vybavení velké nemocnice lidé za takových okolností umírali, ať už na infarkt způsobený stresem a nedostatkem kyslíku, nebo na prosté udušení.

Ruce si svíral na kolenou a jeho moleskinové kalhoty byly zmačkané a temné potem. Žíly na krku měl vystouplé vypětím. S jistou námahou jsem mu násilím uvolnila jednu ruku a pevně ji sevřela v té své. Musela jsem odvést jeho pozornost od hrůzy, která mu zastírala mysl, pokud měl mít vůbec nějakou naději.

„Podívejte se na mě,“ řekla jsem, naklonila se k němu blíž a podívala se mu přímo do očí. „Bude to v pořádku. Slyšíte mě? Kývněte, jestli slyšíte.“

Podařilo se mu krátce kývnout. Foukal ale příliš rychle. Mé tváře se dotýkal sotva tenoučký závan vzduchu. Stiskla jsem mu ruku.

„Pomaleji,“ řekla jsem neklidnějším hlasem, jakého jsem byla schopná. „Dýchejte teď se mnou. Našpulte rty... foukejte...“ Volnou rukou jsem mu na koleno vyťukávala pravidelný čtyřdobý rytmus tak pomalu, jak jsem si jen troufla. Vzduch mu došel mezi dvojkou a trojkou, ale dál špulil rty a usilovně se snažil.

„Pomalů!“ řekla jsem ostře, když otevřel ústa a hladově lapal po dechu. „Nechte ho, ať přijde sám. Jedna... dva... foukejte!“ Slyšela jsem, jak Jenny spěchá ze schodů s mým lékařským kufríkem. Paní Figgová jako vichřice vyrazila směrem k venkovní kuchyni, kde jí neustále bublal kotlík – ano, už šla, v jedné ruce nesla za ouška tři šálky, tou druhou si na prsa tiskla nádobu s horkou vodou zabalenou v ručníku.

„... tři... čtyři – chvojník, Jenny – jedna... dva... *výdech*, dva... tři... čtyři – pěknou hrstku do každého šálku – dva, přesně

tak... výdech..." Stále jsem se mu dívala do očí a silou vůle ho nutila foukat – to bylo to jediné, co drželo jeho dýchací cesty otevřené. Kdyby ztratil rytmus, ztratil by i tu trošku vzdušného tlaku, kterou měl, dýchací cesty by se uzavřely a pak – tu myšlenku jsem potlačila, sevřela jsem mu ruku tak pevně, jak jsem dokázala, a mezi určováním rytmu jsem dávala nesouvislé rozkazy. Chvojník... co jiného jsem, k čertu, měla?

Nic moc, zněla odpověď. Trubučku trojlístou, durman – příliš nebezpečně jedovaté a ne dost rychlé. „Arálii, Jenny,“ řekla jsem úsečně. „Kořen – rozmělni ho.“ Ukázala jsem na druhý šálek, pak na třetí. „... dva... tři... čtyři...“ V každém šálku se ocitla velká hrst rozdroleného chvojníku (příhodně pojmenovaného – vypadal jako kupička maličkých větviček) a už se louhovala. První mu dám, jakmile vychladne dost na to, aby se dal pít, ale trvá dobrou půlhodinu, než člověk dosáhne skutečně účinné koncentrace. „Další šálky, prosím, paní Figgová – nádech, jedna... dvě... správně...“

Ruka v mé dlani byla kluzká potem, ale svíral mě vší silou, kterou měl. Cítila jsem, jak mi drtí kosti, a trochu jsem pootočila ruku, abych jim ulevila. Všiml si toho a mírně povolil stisk. Předklonila jsem se a sevřela jeho ruku do obou dlaní – a nejen mimochodem té příležitosti využila, abych položila prsty na jeho pulz.

„Nezemřete,“ řekla jsem mu tiše, ale tak přesvědčeně, jak jsem jen mohla. Za těma ledově ostrýma modrýma očima proletěl záblesk něčeho příliš slabého, než aby to mohl být úsměv, ale nezbyval mu dech na to, aby třeba jen pomyslel na mluvení. Rty měl stále modré a tvář bledou jako stěna, i navzdory teplotě vzduchu.

První šálek chvojníkového čaje mu na chvíli pomohl. Horkost a vlhkost toho zmohly právě tolik jako bylinka. Chvojník obsahoval epinefrin, který byl jedinou skutečně dobrou pomocí proti astmatu, již jsem měla k dispozici – ale po pouhých deseti minutách louhování nebylo v šálku dost účinné látky. I chvilkový pocit úlevy ho však uklidnil. Otočil ruku, propletl prsty s těmi mými a oplatil mi stisk.

Bojovník. Poznám je, když je vidím, a tak jsem se mimoděk usmála.

„Začni s dalšími šálky, Jenny, prosím?“ Pokud bude pít pomalu – a mezi nádechy mohl jen letmo usrkávat – a nepřetržitě, měl by do sebe dostat slušnou dávku stimulantu, než dopije šestý, nejkoncentrovanější šálek. „A paní Figgová, mohla byste v pintě kávy čtvrt hodiny povařit tři hrsti chvojníku a půl hrsti arálie a pak je nechat louhovat?“ Pokud nezemře, chtěla jsem mít po ruce koncentrovaný výtažek *efedry*. Tohle zjevně nebyl jeho první záchvat, a tak – pokud nebyl jeho poslední – někdy přijde další. A dost možná někdy brzy.

V podvědomí jsem si procházela možné diagnózy a teď, když jsem si byla poměrně jistá, že prozatím přežije, jsem si mohla najít chvílku na to, abych si je vědomě promyslela.

Po jemně stavěných kostech tváře mu stékal pot. Hned na začátku jsem mu sundala kabát, vestu a koženou kravatu. Košile se mu lepila na hrud' a kalhoty měl v záhybech v klíně tak promáčené, až byly černé. Nebylo však divu vzhledem k teplému dni, jeho usilovnému snažení a horkému čaji. Modrý nádech mu ze rtů mizel a ve tváři ani na rukou neměl znaky otoku... žádné rozšíření cév na krku navzdory námaze.

I bez stetoskopu jsem snadno slyšela, jak mu chrčí plíce, ale nevykazoval žádné zvětšení hrudi. Jeho trup byl stejně štíhlý jako Johnův, jen hrud' měl o něco užší. Takže to pravděpodobně nebyl chronický obstrukční plicní stav... a *nemyslela* jsem, že by měl městnavé srdeční selhání. Když jsem se s ním setkala, měl dobrou barvu a jeho tep mi pod prsty momentálně pulzoval velmi stabilně, rychle, ale bez záchvěvů, bez arytmie...

Uvědomila jsem si, že těsně vedle mě stojí Germain a se zájmem zírá na vévodu, který už byl dostatečně sám sebou, aby pozvedl obočí směrem k chlapci, ačkoli mluvit stále nemohl.

„Mhm?“ řekla jsem, než jsem pokračovala ve svém teď už automatickém počítání dechu.

„Jen přemýšlím, *grand-mère*, že tady pán,“ kývl Germain na Pardloea, „by mohl někomu chybět. Neměl bych někomu

odnýst vzkaz, aby neposílali vojáky, aby ho hledali? Nosiči budou mluvit, nebo ne?“

„Ach.“ To byla dobrá myšlenka, ano. Generál Clinton určitě věděl, že když Pardloea viděli naposledy, byl v její společnosti. Neměla jsem tušení, s kým mohl Pardloe cestovat, nebo jestli je velitelem svého regimentu. Pokud *ano*, nejspíš ho hledali právě teď. Důstojník se ze své pozice nemohl vzdálit na příliš dlouhou dobu, aniž si toho někdo všiml.

A Germain – mimořádně bystrý hoch – měl ohledně nosičů pravdu. Jejich čísla znamenala, že byli registrovaní u hlavní agentury nosičů ve Filadelfii. Generálovým podřízeným by trvalo jen okamžik, než by našli čísla třicet devět a čtyřicet a zjistili, kam doručili vévodu z Pardloe.

Jenny, která se starala o celou sestavu šálků, přišla s dalším a klekla si k Pardloeovi. Kývla na mě, že dohlédne na jeho dýchání, než si promluví s Germainem.

„Řekl nosičům, aby mě odnesli do Královského hostince,“ řekla jsem Germainovi, když jsem ho odvedla na verandu, kde jsme si mohli promluvit beze svědků. „A potkala jsem ho v kanceláři generála Clintona na –“

„Já vím, kde to je, *grand-mère*.“

„Věřím, že víš. Máš něco na mysli?“

„No, přemýšlím...“ střelil pohledem do domu a pak zase na mě, oči zamyšleně přivřené. „Jak dlouho ho hodláš věznit, *grand-mère*?“

Takže Germainovi mé pohnutky neunikly. Nepřekvapilo mě to. Nepochybně od paní Figgové slyšel o všem povyku toho dne – a protože věděl, co je Jamie zač, pravděpodobně si toho ještě víc odvodil. Napadlo mě, jestli viděl Williama. Pokud ano, nejspíš věděl všechno. Jestliže ho však neviděl, nebylo potřeba odhalovat *tuhle* drobnou komplikaci dřív, než bude nutné.

„Než se tvůj dědeček vrátí,“ řekla jsem. „Nebo možná lord John,“ dodala jsem mimochodem. Celou svou bytostí jsem doufala, že se Jamie vrátí brzy. Ale mohl by také považovat za nutné zůstat za městem a poslat Johna, aby mi přinesl zprávu. „V okamžiku, kdy vévodu nechám jít, obrátí město vzhůru

nohama při pátrání po svém bratrovi. Pokud tedy budeme předpokládat, že při tom nepadne mrtvý k zemi.“ A to poslední, co jsem chtěla, bylo vyprovokovat zátaž, do kterého by se Jamie mohl chytit.

Germain si zamyšleně promnul bradu – podivné gesto u dítěte, kterému ještě nerostly vousy, ale dokonalý odraz jeho otce. Usmála jsem se.

„To možná dlouho nepotrvá,“ řekl. „*Grand-père* se vrátí hned. Děsně se na tebe v noci těšil.“ Zakřenil se na mě, načež se zadíval otevřenými dveřmi dovnitř a našpulil rty.

„Pokud jde o něj, nemůžeš utajit, kde je,“ řekl. „Ale kdybys generálovi poslala vzkaz, a možná další do Královského hostince, že Jeho Milost přebývá u lorda Johna, nezačnou ho hledat hned. A i kdyby se sem někdo pak přišel vyptávat, hádám, že bys mu mohla dát trochu špiritusu, aby ho to utišilo, než jim řekneš, že tu není. Nebo ho možná zamknout do skříně? Svázat ho a dát mu roubík, pokud se mu do té doby vrátí hlas,“ dodal. Germain uvažoval velmi logicky a vše důkladně promýšlel. To měl po Marsali.

„Vynikající myšlenka,“ řekla jsem a odpustila si komentáře ohledně výhod jednotlivých možností, jak udržet Pardloea v izolaci. „Hned to udělám.“

Zastavila jsem se rychle zkontrolovat Pardloea, kterému se už dařilo lépe, ačkoli stále silně sípal, a poté jsem vyběhla do patra a otevřela Johnův psací stůl. Trvalo mi jen okamžik, než jsem zamíchala inkoustový prášek a napsala vzkazy. Na okamžik jsem zaváhala nad podpisem, ale pak jsem si všimla Johnova pečetního prstenu na toaletním stolku. Neměl čas si ho nasadit.

Při té myšlence mě mírně bodlo u srdce. V ohromné radosti, že Jamieho vidím naživu, a poté šoku z Williamova příchodu, z toho, že si Jamie vzal Johna jako rukojmí, a z Williamova násilného odchodu – dobrotivý Bože, kde je William teď? – jsem Johna vypudila ze své mysli.

Ale, říkala jsem si, je relativně v bezpečí. Jamie by nedopustil, aby se mu něco stalo, a vrátí se přímo do Filadelfie – mé

myšlenky přerušilo zvonění cestovních hodin na krbové římse a já se na ně letmo podívala. Čtyři hodiny.

„Čas přímo letí, když se dobře bavíš,“ zamumlala jsem si pro sebe, načmárala obстойný podvrh Johnova podpisu, zapálila svíčku od uhlíků v krbu, nakapala na složené vzkazy vosk a otiskla na ně prsten s usmívajícím se půlměsícem. Možná že se John vrátí dřív, než budou vzkazy vůbec doručené. A Jamie za mnou jistě přijde, jakmile to temnota dovolí.

9

BOUŘE V LIDSKÝCH ZÁLEŽITOSTECH

Jamie nebyl na silnici sám. Matně si uvědomoval, že ho míjí koně, slyšel vzdálené rozhovory pěších, ale když se teď vynořil z rudého zastření mysli, polekalo ho, jak moc jich bylo. Viděl jednotku, která očividně náležela k domobraně – nepochodovali, ale pohybovali se jako jeden celek; hloučky a skupinky mužů, osamělí jezdci – a několik zboží naplněných vagonů mířících z města, vedle nichž pěšky kráčely ženy a děti.

Viděl z Filadelfie odcházet lidi, když předchozího dne přijel – Bože, bylo to teprve *včera*? – a chtěl se na to zeptat Ferguse, ale v tom rozrušení kolem svého příjezdu a kvůli následným komplikacím na to úplně zapomněl.

Jeho pocit rozrušení vzrostl a on pobídl koně do rychlejšího tempa. Do města to nebylo víc než deset mil. Bude tam dlouho před soumrakem.

Možná jen dobře, když bude tma, pomyslel si zasmušile. Bude snazší si s Claire všechno vyjasnit o samotě a nerušeně – a ať už to vyjasňování povede k fackám, nebo do postele, nechtěl, aby se do toho někdo pletl.

Ta myšlenka byla jako škrtnutí jednou z Brianniných sirek. Jen to slovo „postel“, a už v něm hořel čerstvý vztek.

„*Ifrinn!*“ řekl nahlas a uhodil pěstí do hrušky sedla. Všechna ta námaha, aby se uklidnil, a během okamžiku to bylo zase pryč! K čertu s tím – k čertu s ním, k čertu s ní, s Johnem Greyem – k čertu se vším!

„Pane Frasere!“

Trhl sebou, jako by ho někdo střelil do zad, a kůň s frkáním ihned zpomalil.

„Pane Frasere!“ ozval se znovu ten silný sípavý hlas a k Jamie-mu doklusal na malém podsaditém hnědočerveném koni Daniel Morgan, který se zubil přes celou svoji velkou, zjizvenou tvář. „Věděl jsem, že jste to vy, věděl! Není na světě jiný lotr téhle velikosti a téhle barvy vlasů, a pokud je, tak ho nechci potkat.“

„Plukovník Morgan,“ řekl, když si všiml nezvyklé uniformy starého Dana s novým odznakem na límečku. „Míříte na svatbu?“ Upřímně se pokusil usmát, ačkoli zmatek v jeho nitru byl jako vodní víry u skal ostrova Stroma.

„Co? Jo, tohle,“ řekl Dan a pokusil se zašilhat na vlastní krk. „Pche. Washington je zatracený pedant na ‚řádný oděv‘. Kontinentální armáda má teď víc generálů než vojáků. Jak důstojník přežije víc než dvě bitvy, na místě z něj udělají nějakého generála. Ale dostat za to zapláceno, to je jiný kafe.“

Povytláhl si přední okraj klobouku o něco výš a prohlédl si Jamieho od hlavy k patě.

„Vracíte se ze Skotska? Slyšel jsem, že jste odjel i s tělem plukovníka Frasera – váš příbuzný, předpokládám?“ S lítostí zavrtěl hlavou. „Zatracená škoda. Dobrý voják, dobrý chlap.“

„Jo, to byl. Pohřbili jsme ho poblíž jeho domova v Balnain.“

Pokračovali v cestě společně. Starý Dan kladl otázky a Jamie odpovídal tak stručně, jak mu to dobré způsoby – a fakt, že se mu Morgan skutečně zamlouval – dovolovaly. Nepotkali se od Saratogy, kde pod Morganem sloužil jako důstojník jeho oddílu ručnic, a měli toho hodně k probírání. Přesto byl za společnost rád, a dokonce i za ty otázky. Rozptylovaly ho a bránily jeho mysl v tom, aby ho opětovně uvrhla do bezvýsledného hněvu a zmatku.

„Předpokládám, že tady se musíme rozdělit,“ řekl po chvíli Jamie. Blížili se ke křižovatce a Dan trochu zpomalil. „Já mířím do města.“

„Proč?“ zeptal se poněkud překvapeně Morgan.

„Já – za svou ženou.“ Jeho hlas se chtěl při slově „ženou“ zachvět a on se rychle odmlčel.

„Ach tak? A nemohl byste si udělat čtvrtvodinku?“ Dan mu věnoval vypočítavý pohled, který Jamieho okamžitě znepokojil. Ale slunce bylo stále vysoko. Nechtěl jít do Filadelfie, než bude tma.

„No, možná,“ odvětil opatrně. „Na co?“

„Jsem na cestě za přítelem – chci, abyste se s ním setkal. Je to kousek, nepotrvá to dlouho. Pojd'te!“ Morgan zabočil doprava a mávl na Jamieho, aby ho následoval. A ten to udělal. Nadával si při tom do bláznů.

CHESTNUT STREET č. 17

Potila jsem se úplně stejně jako vévoda, než záchvat polevil natolik, aby dokázal dýchat bez počítání. Nebyla jsem unavená jako on – on byl zhroucený v křesle, vyčerpaný, s očima zavřenýma, a pomalu, mělce – ale volně! – dýchal – ovšem neměla jsem k tomu daleko. I já byla malátná. Není možné někomu pomáhat s dýcháním bez toho, abyste to prováděli s ním, a tak jsem pěkně funěla.

„Tady, *piuthar-chèile*,“ řekl vedle mě Jennyin hlas a teprve v okamžiku, kdy jsem překvapeně otevřela oči, mi došlo, že jsem je vůbec zavřela. Dala mi do ruky malou skleničku brandy. „V celém domě není ani kapka whisky, ale hádám, že tohle pomůže. Mám dát panáčka i Jeho Milosti?“

„Ano, máte,“ řekl velmi autoritativně vévoda, ačkoli nehnul ani brvou a neotevřel oči. „Děkuji vám, madam.“

„Neublíží mu to,“ řekla jsem, narovнала se a protáhla si záda. „Ani tobě. Sedni si a napij se. Vy také, paní Figgová.“ Jenny a paní Figgová pracovaly téměř stejně tvrdě jako já. Nosily a drtily a vařily, podávaly chladné hadříky na otírání potu, sem tam mě střídaly při počítání a spojením sil jejich nezanedbatelné vůle s tou mou ho pomáhaly udržet naživu.

Paní Figgová měla velmi pevně zakořeněné představy o tom, co se sluší, a to nezahrnovalo sezení a popíjení se svým zaměstnavatelem, natožpak s vévodou na návštěvě, ale i ona musela

uznat, že toto jsou nezvyklé okolnosti. Se sklenkou v ruce se upjatě posadila na otoman poblíž dveří do salonku, kde se mohla vypořádat s jakýmikoli potenciálními vpády a mimořádnými domácími událostmi.

Nějakou dobu nikdo nepromluvil, ale v místnosti panoval velký klid. Horký nehybný vzduch v sobě nesl ten pocit podivné sounáležitosti, jenž spojuje lidi, kteří společně prošli nějakou zkouškou – i kdyby jen dočasně. Postupně jsem si začala uvědomovat, že nese i zvuky z ulice venku. Skupinky spěšně se přesouvajících lidí, křik z vedlejšího bloku a hřmění vozů. A vzdálené dunění bubnů.

Paní Figgová si to uvědomovala také. Viděla jsem, jak zvedla hlavu a stužky na čepci se jí samou zvědavostí zachvěly.

„Ježíšku, slituj se,“ řekla a opatrně položila prázdnou sklenku. „Něco se blíží.“

Jenny se zatvářila polekaně a znepokojeně se na mě podívala.

„Blíží?“ řekla. „Co se blíží?“

„Kontinentální armáda, předpokládám,“ řekl Pardloe. Zaklonil hlavu a povzdychl si. „Dobrotivý Bože. Jaké to je... nadechnout se.“ Dýchal stále mělce, ale už ne příliš křečovitě. Slavnostně pozvedl sklenku svým směrem. „Děkuji vám, má... drahá. Byl jsem... už vaším dlužníkem za vaši... laskavou starost o mého syna, ale...“

„Co myslíte tou ‚kontinentální armádou‘?“ přerušila jsem ho. Odložila jsem vlastní sklenku, již prázdnou. Můj tep se po uplynulé namáhavé hodině uklidnil, ale teď zase pohotově vzrostl.

Pardloe zavřel jedno oko a tím druhým si mě prohlédl.

„Američany,“ řekl mírně. „Rebely. Co jiného... bych myslel?“

„A když říkáte ‚blíží‘...,“ řekla jsem opatrně.

„To jsem nebyl já,“ podotkl a kývl na paní Figgovou. „To ona. Má ovšem pravdu. Síly... generála Clintona... se stahují z Filadelfie... předpokládám, že Wa... Washington se... tam... chystá vyltnout.“

Jenny vydala tichý přidušený zvuk a paní Figgová pronesla cosi skutečně rouhačského ve francouzštině, načež si na ústa přitiskla širokou ruku s růžovou dlaní.

„Ach,“ řekla jsem a nepochybně jsem zněla stejně prázdně, jako jsem se cítila. Při svém setkání s Clintonem jsem byla natolik roztěkaná, že mi vůbec nedošly logické důsledky stažení jednotek.

Paní Figgová se postavila.

„Tak to bych radši měla jít zakopat stříbro,“ prohlásila věčně. „Bude pod zlatým deštěm vedle kuchyně, lady Greyová.“

„Počkejte,“ řekla jsem a zvedla ruku. „Nemyslím, že to musíme dělat *hned* teď, paní Figgová. Armáda ještě neopustila město. Američané nám zatím nešlapou na paty. A budeme potřebovat pár vidliček na večeři.“

Z hloubi hrdla zabručela, ale zdálo se, že to považuje za rozumné. Přikývla a začala místo toho sbírat sklenky od brandy.

„Co tedy budete chtít k večeři? Mám studenou vařenou šunku, ale myslela jsem, že bych udělala kuřecí frikasé, William ho má tak rád.“ Vrhla neradostný pohled do haly, kde krvavé šmouhy na tapetách už stačily zhnědnout. „Myslíte, že se vrátí na večeři?“ William měl někde ve městě oficiální ubytování, ale často trávil noci v domě – obzvláště když paní Figgová dělala kuřecí frikasé.

„Bůh ví,“ řekla jsem. S tím vším, co se dělo, jsem neměla čas rozvažovat nad Williamovou situací. *Mohl* by se vrátit, až vychladne, aby si s Johnem všechno vyjasnil? Mnohokrát jsem viděla vybuchnout člena rodiny Fraserů a věděla jsem, že zpravidla netrucují. Měli sklony ihned jednat. Hloubavě jsem se zadívala na Jenny. Ta mi pohled oplátila a ležérně se loktem opřela o stůl, dlaní si podložila bradu a zamyšleně si poklepala prsty o rty. Potají jsem se na ni usmála.

„Kde *je* můj synovec?“ zeptal se Hal, který konečně dokázal vnímat něco jiného než svůj další nádech. „Když jsme u toho... kde je můj bratr?“

„Nevím,“ řekla jsem mu, položila svou sklenku na podnos paní Figgové a vzala tu jeho, abych ji tam přidala. „O tom jsem skutečně nelhala. Ale předpokládám, že se brzy vrátí.“ Přejela jsem si dlaní po tváři a uhladila si vlasy, jak nejlépe jsem dokázala. Všechno pěkně popořádku. Měla jsem pacienta, o kterého jsem se musela postarat.

„Jsem si jistá, že vás John chce vidět právě tak, jako chcete vidět vy jeho. Ale –“

„O tom pochybuji,“ řekl vévoda. Zvolna mě sjel pohledem, od holých nohou k rozčuchaným vlasům, a mírné pobavení v jeho tváři narostlo. „Musíte mi říct, jak se... stalo, že si vás John vzal... až budeme mít čas.“

„Ze zoufalství,“ řekla jsem stručně. „Ale mezitím vás musíme dostat do postele. Paní Figgová, je zadní ložnice –“

„Děkuji vám, paní Figgová,“ přerušil mě vévoda. „Nebude... třeba...“ Pokoušel se vyškrábat z křesla a nezbýval mu dech na mluvení. Došla jsem k němu a věnovala mu svůj nejostřejší pohled vrchní sestry.

„Harolde,“ řekla jsem vyrovnaně. „Nejsem jen vaše švagrová.“ Při tom slově jsem pocítila podivné zachvění, ale ignorovala jsem ho. „Jsem vaše lékařka. Pokud se ne... co?“ dožadovala jsem se. Vzhlížel ke mně s prapodivným výrazem ve tváři, něčím mezi překvapením a pobavením. „Řekl jste mi, ať vám říkám křestním jménem, nebo ne?“

„Ano,“ přiznal. „Ale myslím, že mi... vlastně nikdo neřekl Harolde... od mých tří let.“ Pak se usmál vcelku osobitým a okouzlujícím způsobem. „Rodina mi říká Hale.“

„Tak tedy Hale,“ řekla jsem a oplatila mu úsměv, ale nemínila jsem se nechat rozptýlit. „Pěkně se osvěžíte omytím houbou, Hale, a pak půjdete do postele.“

Zasmál se – ačkoli ten smích prudce utál, když začal sípat. Trochu zakašlal, pěstí si zatlačil na žebra a zatvářil se znepokojeně, ale přestalo to. Odkášlal si a vzhlédl ke mně.

„Jeden by myslel, že mi *jsou*... tři roky. Švagrová. Chcete mě... poslat do postele bez svačiny?“ Opatrně se zvedl na nohy. Položila jsem mu dlaň na hrud' a zatlačila. Neměl v nohou žádnou sílu a spadl zpátky do křesla, ohromený a dotčený. A polekaný. Neuvědomil si – nebo si aspoň nepřiznal – svou slabost. Silný záchvat oběť obvykle zcela vyčerpá a její plíce často zůstaný nebezpečně citlivé.

„Vidíte?“ řekla jsem a zmírnila tón, aby zněl jemně. „Už jste v minulosti takové záchvaty měl, že?“

„Inu... ano,“ řekl nedobrovolně. „Ale...“

„A jak dlouho jste byl v posteli po tom posledním?“

Stiskl rty.

„Týden. Ale ten hloupý doktor...“

Položila jsem mu ruku na rameno a on se zarazil – jak vlivem doteku, tak kvůli tomu, že mu na chvíli došel dech.

„Vy. Ještě. Nedokážete. Sám. Dýchat,“ řekla jsem a oddělovala každé slovo, abych ho zdůraznila. „Poslouchejte mě, Hale. Podívejte se, co se stalo dnes odpoledne, ano? Dostal jste na ulici poměrně silný záchvat. Kdyby se do nás ten dav na Fourth Street rozhodl pustit, byl byste zcela bezbranný – nehádejte se se mnou, Hale, já tam byla.“ Přimhouřila jsem na něj oči. Ten pohled mi oplatil, ale neprotestoval.

„Pak u vás chůze z ulice k domovním dveřím – nějakých dvacet stop daleko – spustila plnohodnotný *status asthmaticus*. Už jste ten pojem někdy slyšel?“

„Ne,“ zamumlal.

„Inu, teď ano, a už víte, co to je. A minule jste byl v posteli týden? Byl tak zlý jako tenhle?“

Rty měl sevřené do tenké linky a v očích mu jiskřilo. Dokázala jsem si představit, že většina lidí takhle k vévodovi – natožpak veliteli vlastního regimentu – nemluví. Prospěje mu to, pomyslela jsem si.

„Zatracený doktor... říkal, že je to srdce.“ Uvolnil pěst a prsty si zvolna mnul hrudník. „Věděl jsem, že to tak není.“

„Myslím, že v tom jste měl nejspíš pravdu,“ připustila jsem. „Byl to tentýž doktor, který vám dal čichací sůl? Pokud ano, je to naprostý šarlatán.“

Zasmál se. Byl to krátký, bezdechý smích.

„Ano, to je.“ Na okamžik se odmlčel, aby se nadechl. „Ačkoli, abych... byl spravedlivý, on... mi sůl... nedal. Sehnal jsem... si ji sám. Na omdlívání... jak jsem říkal.“

„To jste říkal.“ Posadila jsem se vedle něj a vzala ho za zápěstí. Dovolil mi to a zvědavě mě pozoroval. Jeho tep byl v pořádku. Zpomalil a byl teď velmi stabilní.

„Jak dlouho trpíte mdlobami?“ zeptala jsem se a sklonila se, abych se mu zblízka zadívala do očí. Žádné známky petechiálního krvácení, žádná žloutenka, zorničky stejné velikosti...

„Dlouho,“ řekl a prudce odtáhl zápěstí. „Nemám čas povídat si o svém zdraví, madam. Já...“

„Claire,“ řekla jsem a zarazila ho rukou položenou na hrudi, zatímco jsem se na něj přátelsky usmála. „Vy jste Hal, já jsem Claire – a vy nikam nejdete, Vaše Milosti.“

„Sundejte ze mě ruku!“

„Jsem vážně v pokušení přesně to udělat a nechat vás spadnout na nos,“ řekla jsem mu, „ale počkejte, než paní Figgová vylouhuje tu tinkturu. Nechci, abyste se válel po podlaze a lapal po dechu jako ryba na souši, protože já nemám čím vám z tlamy vytáhnout háček.“

Ale ve skutečnosti jsem ruku z jeho hrudi sundala, vstala a odešla do haly, než popadl dech, aby cokoli řekl. Jenny se postavila k prázdnému dveřnímu rámu a rozhlížela se sem a tam ulicí.

„Co se to tam děje?“ zeptala jsem se.

„Nevím,“ řekla, aniž spustila oči z několika drsně vyhlížejících mužů, kteří se poflakovali na druhé straně ulice. „Ale ani trošku se mi to nelíbí. Myslíš, že má pravdu?“

„Že britská armáda odchází? Ano. Je to tak. A půlka loajalistů ve městě s nejvyšší pravděpodobností půjde s nimi.“ Přesně jsem věděla, co myslí tím, že z toho nemá dobrý pocit. Vzduch byl horký a hustý, cikády bzučely a listí kaštanů podél ulice viselo schlíple jako hadry na nádobí. Ale v atmosféře se *něco* hýbalo. Vzrušení? Panika? Strach? Všechno dohromady, pomyslela jsem si.

„Myslíš, že bych radši měla jít do tiskařství?“ zeptala se a s mírným zamračením se na mě otočila. „Chci říct, byla by Marsali s malými ve větším bezpečí, kdybych je sem přivedla? Kdyby došlo k výtržnostem, nebo tak něco?“

Zavrtěla jsem hlavou.

„To si nemyslím. Jsou to známí patrioti. To loajalisté budou v nebezpečí, pokud britská armáda odchází. Nebudou mít žádnou

ochranu a rebelové by jim mohli... udělat různé věci. A...“ Po páteři mi přejel velice nepříjemný pocit připomínající chladný, slizký prst. „Tohle je dům loajalistů.“ *A nemá ani dveře, které by šly zavřít a zamknout*, mohla jsem dodat, ale neudělala jsem to.

Ze salonku se ozvalo hlasité žuchnutí, jako když na zem dopadne tělo, ale Jenny nehnula ani brvou a já také ne. Obě jsme měly své zkušenosti s paličatými muži. Slyšela jsem ho ztěžka oddechovat. Pokud zase začne sípat, půjdu dovnitř.

„Takže budeš v nebezpečí, protože ho tu máš?“ zeptala se přidušeně a naklonila hlavu směrem k salonku. „Možná bys měla do tiskařství jít ty.“

Zašklebila jsem se a pokusila se srovnat v hlavě jednotlivé možnosti. Vzkazy, které jsem poslala po Germainovi, prozatím zabránil otázkám, a kdyby už někdo přišel, dokážu ho odbýt. Také to ale znamenalo, že jsem nemohla od armády očekávat žádnou okamžitou pomoc, pokud by jí bylo třeba. A mohlo by být. Někdo z davu na Fourth Street mohl klidně slyšet, jakou adresu jsem dala nosičům. Jejich nepřátelství se nyní ukazovalo v novém světle.

Pokud rebelové ve městě hodlali povstat a obrátit se proti bezbranným loajalistům – a energie, kterou jsem začínala cítit v ulicích, byla temná...

„Někdo by se mohl u tebe na verandě objevit s kyblíkem dehtu a pytlek peří,“ poznamenala Jenny, která mimořádně znepokojivým způsobem předběhla moje myšlenky.

„To by astmatu Jeho Milosti ani trošku nepomohlo,“ řekla jsem a ona se zasmála.

„Neměla bys ho radši vrátit generálu Clintonovi?“ navrhla. „Zažila jsem, jak mi dům prohledávali vojáci, zatímco se na dně mého šatníku schovával hledaný muž a v náručí měl moje novorozené děcko. Nemyslím, že by tvým nervům nějak prospělo, kdyby se tu objevili Synové svobody a chtěli Jeho Milost, pokud je pravda aspoň půlka z toho, co mi o nich řekla Marsali.“

„To pravděpodobně je.“ Těžký vzduch proťal výstřel z pistole, plochý a tlumený a přicházel odněkud od řeky. Obě jsme ztuhly. Avšak neopakoval se a já se po chvíli znovu nadechla.

„Problém je, že není stabilní. Nemůžu ho vézt ulicemi plnými prachu a pylu a pak ho nechat v péči armádního chirurga, natožpak toho šarlatána Hebdyho. Kdyby měl další záchvat a nebyl u něj nikdo, kdo by mu pomohl jej překonat...“

Jenny se zamračila.

„Jo, máš pravdu,“ řekla neochotně. „A nemůžeš ho nechat tady a sama odejít, ze stejného důvodu.“

„To je pravda.“ A Jamie mě sem přijde hledat. Nemohla jsem pryč.

„Víš, kdyby Jamie přišel a nenašel tě tady, hned pak by šel do tiskařství,“ poznamenala Jenny. Zježily se mi vlasy na zátylku.

„Přestala bys s tím?!“

„S čím?“ řekla polekaně.

„Číst mi myšlenky!“

„Á, tohle.“ Zaculila se na mě a vrásky jí z modrých očí udělaly trojúhelníčky. „Všechno, co si myslíš, je ti vidět na tváři, Claire. To ti Jamie určitě řekl.“

Z mého hlubokého dekoltu se směrem vzhůru rozlilo jasné začervenání a já si až tehdy uvědomila, že na sobě ještě pořád mám ty hedvábné šaty barvy jantaru, které teď byly promáčené potem, jejich dolní okraj byl pokrytý prachem a celkově vypadaly poněkud sešle. A měly velmi těsnou šněrovačku. Tak trochu jsem doufala, že se mi ve tváři nezračí vše, co si myslím, protože zbývala pořádná dávka informací, o které jsem se s Jenny zatím nechtěla podělit.

„No, nepoznám *všechno*, co si myslíš,“ přiznala – udělala to zase, zatraceně! „Ale je snadné poznat, kdy myslíš na Jamieho.“

Rozhodla jsem se, že skutečně nechci slyšet, jak vypadám, když myslím na Jamieho, a zrovna jsem se chystala omluvit a jít se podívat na vévodu, kterého jsem slyšela kašlat a v němčině si zadýchaně nadávat pod vousy, když mou pozornost rozptýlil chlapec, jenž sprintoval ulicí, jako by měl za patami samotného d'ábla; kabát měl naruby a podolek za ním vlál.

„Colenso!“ křikla jsem.

„Co?“ řekla polekaně Jenny.

„Ne co. Kdo. On,“ řekla jsem a ukázala na ušmudlané malé stvoření, které se zadýchaně blížilo po chodníku. „Colenso Baragwanath. Williamův podkoní.“

Colenso, který neustále vypadal, jako by měl dřepět na prašivce, se ke dveřím přihnul tak prudce, že jsme s Jenny obě uskočily z cesty. Colenso zakopl o práh a padl přímo na nos.

„Vypadáš, jako by ti v patách byli všichni rohatí, hochu,“ řekla Jenny a sklonila se, aby ho zvedla na nohy. „A co se ti stalo s kalhotami?“

A ovšem, chlapec byl bosý a pod kabátem měl na sobě jen košili.

„Vzali mi je,“ vyrazil ze sebe a zalapal po dechu.

„Kdo?“ řekla jsem, sundala mu kabát a otočila ho lícem vzhůru.

„Oni,“ řekl a beznadějně mávl rukou směrem k Locust Street. „Strčil jsem hlavu do hospody, abych zjistil, jestli tam není lord Ellesmere – někdy tam bývá –, a byla tam taková hromada chlapů, že to tam bzučelo jak ve včelím úlu. Byli s nimi i velký chlápci a jeden z nich, co mě zná, mě viděl a spustil velké povyk, ječel, že je špehuju a chci donášet armádě, a pak mě popadli a řekli, že jsem převlékač kabátů, a otočili mi kabát naruby a jeden z nich řekl, že mě zbije a naučí mě, abych takový věci už nedělal, a stáhl mi kalhoty a... a... ale vykroutil jsem se mu a spadl na podlahu a proplazil se pod stoly a dal se na útěk.“ Otřel si rukávem usmolený nos. „Je tu Jeho lordstvo, madam?“

„Ne,“ řekla jsem. „K čemu ho chceš?“

„Á, to ne já, madam,“ ujistil mě se zjevnou upřímností. „Major Findlay s ním chce mluvit. Hned.“

„Hmm. Inu... ať je teď kdekoli, nejspíš se večer vrátí do svého obvyklého pokoje. Víš, kde to je, ne?“

„Ano, madam, ale nepůjdu zpátky na ulici bez gatí!“ Zatvářil se zároveň vyděšeně a pohoršeně a Jenny se zasmála.

„To ti nemám ani trochu za zlé, hochu,“ řekla. „Ale řeknu ti, co uděláme – můj nejstarší vnuk má nejspíš starý pár kalhot, co nebude postrádat. Dojdu do tiskařství,“ řekla mi, „vezmu kalhoty a řeknu Marsali, co se děje.“

„Dobře,“ řekla jsem. Moc se mi nelíbilo, že odchází. „Ale pospěš si zpátky. A řekni jí, že nechci, aby *cokoli* z tohoto otiskla v novinách!“

SESTOUPENÍ DUCHA SVATÉHO
NA ZDRÁHAVÉHO UČEDNÍKA

Morganovo „to“ skutečně bylo blízko. Byl to polorozpadlý srub v malém jilmovém hájku na konci krátké nedlážděné cesty mimo hlavní silnici. Poblíž se pásł velký šedý valach se svázanýma nohama. Krátce na nově příchozí pohlédl a zaržál.

Jamie se sklonil, aby za Danem prošel dveřmi, a zjistil, že se nachází v omšelé tmavé místnosti, která páchla zelím, zažranou špínou a ostrým pachem moči. Bylo tu jedno okno, jehož okenice byly dokořán, aby dovnitř pouštěly vzduch, a sluneční světlo, které skrze něj pronikalo, ozařovalo siluetu protáhlé hlavy velkého muže sedícího u stolu, který při otevření dveří zvedl hlavu.

„Plukovník Morgan,“ řekl tichým hlasem s jemným mumláním typickým pro Virginii. „Přinášíte mi dobré zprávy?“

„*Přesně* ty vám nesu, generále,“ řekl starouš Dan a postrčil Jamieho před sebe, směrem ke stolu. „Našel jsem na silnici tohohle parchanta a přemluvil ho, aby šel se mnou. Je to plukovník Fraser, o kterém jsem vám povídal. Právě se vrátil ze Skotska a je to přesně ten, kdo by měl převzít Taylorovy jednotky.“

Mohutný muž vstal od stolu a s úsměvem napráhl ruku – ačkoli se usmíval se rty pevně sevřenými, jako by se bál, že by mu z nich mohlo něco vyklouznout. Ten chlap byl vysoký jako sám Jamie a Skot se náhle díval přímo do pronikavých modrošedých očí, které si ho přeměřily během jediného okamžiku, po který si třásli rukama.

„George Washington,“ řekl muž. „Váš služebník, pane.“

„James Fraser,“ řekl Jamie s pocitem mírné omráčenosti.
„Váš... nejposlušnější služebník. Pane.“

„Posaďte se ke mně, plukovníku Frasere.“ Velký Virginian pokynul k jedné z nahrubo opracovaných lavic u stolu. „Zranil se mi kůň a můj otrok šel nalézt jiného. Nemám tušení, jak dlouho by mu to mohlo trvat, neboť potřebuji dobré, robustní zvíře, aby uvezlo mou váhu, a taková se v současnosti vidí jen zřídka.“ Otevřeně si Jamieho přeměřil pohledem. Byli podobně velcí. „Nepředpokládám, že byste s sebou měl slušného koně, pane?“

„To mám.“ Bylo zjevné, co Washington očekává, a Jamie se důstojně vzdal. „Prokážete mi tu čest a vezmete si ho, generále?“

Starouš Dan rozladěně zabručel a přešlápl. Zjevně chtěl něco namítnout, ale Jamie na něj mírně zavrtěl hlavou. Do Filadelfie to nebylo tak daleko. To může zvládnout pěšky.

Washington vypadal potěšeně a na oplátku Jamiemu důstojně poděkoval. Slíbil, že se mu kůň vrátí, jakmile bude obstaráno jiné vhodné zvíře.

„Ale je poněkud nutné, abych byl v současné době schopný rychlých přesunů,“ poznamenal s náznakem omluvy Washington. „Jste si vědom, že ano, že se Clinton stahuje z Filadelfie?“

Šok Jamiem projel jako horký nůž máslem.

„To... on... ne, pane. To jsem nevěděl.“

„Zrovna jsem se k tomu chtěl dostat,“ řekl nevrle Dan. „Nikdo mě nenechá, abych se konečně dostal ke slovu, to vám povídám.“

„Inu, teď jste se k němu dostal,“ řekl pobaveně Washington. „A můžete se dostat k dalšímu, pokud to stihnete dřív, než dorazí Lee. Posaďte se, pánové, buďte tak laskaví. Očekávám... ach, tady jsou.“ Zvuky ode dveří naznačovaly, že přijelo několik mužů na koních. Během pár okamžiků se srub hemžil kontinentálními důstojníky.

Z větší části to byla pomačkaná a ošuntělá banda oblečená do nesusoudných kousků uniformy, rozpačitě nakombinovaných s loveckými košilemi a doma tkanými kalhotami. I ti, kdo měli uniformy kompletní, je měli zablácené a obnošené. Pach drsně žijících mužů zcela přehlušil jemnější domácí vůně ve srubu.

Mezi přešlapováním a nadšenými pozdravy si však Jamie všiml zdroje zápachu moči. Do rohu místnosti se zády tiskla žena s hubenou tváří a na prsou držela kojence zabaleného do ošuntělé šály. Očima těkala sem a tam mezi vetřelci. Na šále bylo vidět tmavou mokrou skvrnu, ale bylo zjevné, že se žena bojí pohnout z místa, aby dítě přebalila, a tak místo toho mechanicky přešlapovala z nohy na nohu a poplácávala dítě po zádech, aby ho utišila.

„Plukovníku Frasure! Rád vás vidím! Rád vás vidím!“ Ten hlas prudce odloudil jeho pozornost a on ke svému ohromení zjistil, že mu rukou pumpuje Anthony Wayne – tou dobou již otevřeně známý jako „Šílený Anthony“ –, kterého naposledy viděl pár týdnů před pádem Ticonderogy.

„Daří se vaší ženě dobře, pane, a vašemu indiánskému synovci?“ ptal se Wayne a celý zářil. Anthony byl malý a podsaditý, s plnými tvářemi jako čipmank, ale také vybavený špičatým ostrým nosem, nad kterým sem tam zdánlivě zahořely plamenem jeho dvě oči. Jamiemu se ulevilo, když je v tuto chvíli uviděl plát jen přátelským zájmem.

„Všichni jsou v pořádku, pane, děkuji vám. A –“

„Povězte mi, je vaše žena poblíž?“ Wayne se o kousek přiblížil a ztlumil hlas. „Ta moje dna v noze mi dává zatraceně zabrat a ona si zázračně poradila s abscesem, co jsem měl dole na páteři, když jsme byli v Ti –“

„Plukovníku Frasure, dovolu, abych vás seznámil s majorem generálem Charlesem Leem a s generálem Nathanaelem Greenem,“ ozval se k Jamieho úlevě hlas George Washingtona, který hladce vrazil virginský klín mezi něj a spodek páteře Šíleného Anthonyho.

Kromě Washingtona samotného byl z té bandy nejlépe vybavený Charles Lee. Měl na sobě kompletní uniformu, od žoržetu po naleštěné boty. Jamie se s ním dosud nesetkal, ale v davu by v něm poznal profesionálního vojáka, a to bez ohledu na jeho oblečení. Byl to Angličan toho druhu, který jako by neustále čichal nějakou lotrovinu, ale celkem srdečně si s Jamiem potřásl rukou s odsekáváním: „Služebník, pane.“ Jamie o Charlesovi Leem věděl přesně dvě věci, z nichž obě mu řekl mladý Ian: jmenovitě,

že ten muž má mohawskou manželku – a že Mohawkové mu říkají „Ounewaterika“. Ian říkal, že to znamená „Vroucí voda“.

Mezi Šíleným Anthonym a Vroucí vodou začínal mít Jamie pocit, že když se s Danem Morganem na silnici potkal, měl pobídnout koně a dát se na úprk, ale teď bylo už příliš pozdě litovat.

„Posad'te se, pánové, nemáme času nazbyt.“ Washington se otočil k ženě v rohu. „Máte něco k pití, paní Hardmanová?“

Jamie viděl, jak jí poskočil krk, když polkla. Sevřela dítě tak pevně, že vykviklo jako podsvinče a rozplakalo se. Cítil, jak sebou při tom zvuku několik mužů, nepochybně otců, cuklo.

„Ne, příteli,“ řekla a on si uvědomil, že je kvakerka. „Nic než vodu ze studny. Mám vám přinést vědro?“

„Nedělej si starosti, přítelkyně Hardmanová,“ řekl mírným hlasem Nathanael Greene. „Mám v sedlové brašně dvě lahve, ty nám budou stačit.“ Pomalu k ženě došel, aby ji nevyplašil, a jemně ji vzal za paži. „Pojď ven. Těmito záležitostmi se nemusíš trápit.“ Byl to těžký, impozantní muž, který zřetelně kulhal, ale zdálo se, že jeho prostá mluva ji uklidnila a ona šla s ním, ačkoli se cestou neklidně ohlédla, jako by se snad bála, že jí muži podpálí dům.

O čtvrt hodiny později si Jamie nebyl jistý, jestli by se srub nemohl vznítit pouhým žárem jejich vzrušení. Washington a jeho jednotky trčeli posledních šest měsíců ve Valley Forge, cvičili a připravovali se, a generálové byli celí žhaví vrhnout se na nepřitele.

Padlo mnoho slov. Muži navrhovali různé plány, dohadovali se nad nimi, zavrhovali je, vraceli se k nim. Jamie poslouchal jen napůl. Druhá polovina jeho mysli byla ve Filadelfii. Slyšel toho od Ferguse dost, aby věděl, že je město rozdělené a dochází k pravidelným střetům mezi patrioty a loajalisty, které držela pod kontrolou jen přítomnost britských vojáků – ale lojalisté tvořili menšinu. V okamžiku, kdy ochrana armády zmizí, budou lojalisté vydaní na milost rebelům – a rebelové, kteří byli několik měsíců utlačováni, nejspíše nebudou právě milosrdní.

A Claire... v ústech mu vyschlo. Claire byla, jak aspoň všichni ve Filadelfii věděli, manželkou lorda Johna Greye, velmi

očividného loajalisty. A Jamie sám ji o Greyovu ochranu připravil a nechal ji samotnou a bezbrannou ve městě, které mělo co nevidět vybuchnout.

Kolik měl času, než Britové odejdou? To nikdo u stolu nevěděl.

Do konverzace se zapojoval tak málo, jak to jen šlo. A to jak proto, že přemítal, jak rychle se dokáže pěšky dostat do Filadelfie – ve srovnání s možností odejít na záchod a ukrást si zpátky koně, kterého právě věnoval Washingtonovi –, tak proto, že nezapomněl, co starouš Dan generálu Washingtonovi řekl, když sem Jamieho přitáhl. To poslední, co chtěl, bylo –

„A vy, plukovníku Frasere,“ řekl Washington. Jamie zavřel oči a poručil svou duši Bohu. „Prokážete mi tu nesmírnou službu a přijmete velení nad batalionem Henryho Taylora? Generál Taylor onemocněl a před dvěma dny zemřel.“

„Já... jsem poctěn, pane,“ vypravil ze sebe Jamie, zatímco horečně přemýšlel. „Ale mám něco velmi naléhavého... ve Filadelfii. Rád vám vyhovím, jakmile tuto záležitost vyřeším – a mohl bych se, samozřejmě, vrátit se zprávou, jak přesně se věci mají s vojskem generála Clintona.“ Washington se během první části jeho promluvy tvářil přísně, ale při poslední větě Greene a Morgan souhlasně zamručeli a Wayne pokýval svou čipmančí hlavičkou.

„Zvládnete svou záležitost obstarat za tři dny, plukovníku?“

„Ano, pane!“ Do města to bylo necelých deset mil. To zvládne za dvě nebo tři hodinky. A dostat Claire z toho domu, až tam dorazí, mu nepotrvá víc než třicet vteřin.

„Dobrá tedy. Je vám propůjčena prozatímní polní hodnost armádního generála. To –“

„*Ifrinn!*“

„Prosím za prominutí, plukovníku?“ Washington se tvářil zmateně. Dan Morgan, který Jamieho už slyšel říct v *gàidhligu* „K čertu!“, se vedle něj tiše otrásal potlačovaným smíchem.

„Já – vám děkuji, pane.“ Polkl a cítil, jak jím projela vlna horka, z níž se mu zatočila hlava.

„Ačkoli kongres bude muset vaše jmenování schválit,“ pokračoval s mírným zamračením Washington, „a nemohu zaručit, co ti hádaví lakomí zkurvysyni udělají.“

„Chápu, pane,“ ujistil ho Jamie. Mohl jen doufat. Dan Morgan mu podal lahev a on se zhluboka napil. Sotva si uvědomoval, co je uvnitř. Celý propocený se sesul zpět na lavici a doufal, že se vyhne jakékoli další pozornosti.

Ježíši, co teď? Hodlal tiše vklouznout do města a zase vyklouznout s Claire, pak zamířit na jih pro svůj tiskařský lis, možná si otevřít malý obchůdek v Charlestonu nebo Savannah, než válka skončí a budou se moct vrátit domů do Ridge. Ale *věděl*, že je tu riziko. Do vojenské služby mohl být povolán jakýkoli muž pod šedesát, a když na to přišlo, nejspíš byl ve větším bezpečí jako generál než jako velitel domobrany. Možná. A generál mohl rezignovat. To bylo povzbudivé.

I přes všechny řeči a znepokojivé vyhlídky na bezprostřední budoucnost Jamie zjistil, že věnuje víc pozornosti Washingtonově tváři než tomu, co říká. Všimal si jeho řeči a jeho postoje, aby o něm mohl vyprávět Claire. Přál si, aby to mohl povědět Brianně. Spolu s Rogerem Macem občas spekovala o tom, jaké by to mohlo být, setkat se s někým jako Washington – ačkoli on se potkal s řadou slavných lidí, a tak jí řekl, že ten zážitek bude nejspíš zklamáním.

Musel však uznat, že Washington věděl, co dělá. Víc poslouchal, než mluvil, a když už něco řekl, bylo to přímo k věci. A vyzařoval auru uvolněné autority, skrze kterou bylo však jasné vidět, že ho současné vyhlídky velmi vzrušují. Tvář měl podobanou, s výraznými rysy a zdaleka ne pohlednou, ale měl slušnou dávku důstojnosti a působivosti.

Jeho mimika začala být velmi živá. Dokonce se občas i zasmál, a ukázal tak ošklivé skvrnité zuby. Jamieho fascinovaly. Brianna mu řekla, že jsou falešné, vyrobené ze dřeva nebo hroší zuboviny, a on se náhle přenesl do vzpomínky na svého dědečka. Starý Lišák měl zuby vyrobené z bukového dřeva. Jamie je hodil do ohně během hádky v beaufortském hradě – a jen na okamžik jako by tam zase byl, cítil kouř z rašeliny a opékanou zvěřinu

a každický chlupek na těle se mu varovně ježil, protože byl obklopený příbuznými, kteří ho mohli zabít.

A pak byl náhle zpět, nacpaný mezi Leeho a starouše Dana, a cítil pot a rozjařenost a rostoucí všeobecné nadšení se mu, ač nechtěl, začalo dostávat pod kůži.

Cítil podivný pocit v břiše z toho, že sedí ani ne stopu od muže, kterého vůbec nezná, ale o kterém možná ví víc než ten muž sám.

Pravda, mnoho večerů sedával s Karlem Stuartem a věděl – a věřil tomu –, co Claire říkala, že se s ním stane. Ale přesto... jak řekl Kristus nevěřícímu Tomášovi: „*Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.*“ Jamieho napadlo, jak se říká těm, kdo *viděli* a museli žít s vědomím, které z toho vyplývalo. Měl dojem, že „*blahoslavení*“ možná není to pravé slovo.

* * *

Trvalo víc než hodinu, než Washington a ostatní odjeli – hodinu, během níž si Jamie opakovaně pomyslel, že by mohl prostě vstát, převrhnout stůl, vyběhnout ze dveří a nechat kontinentální armádu, ať si poradí bez něj.

Moc dobře věděl, že armády se pohybují pomalu kromě doby, kdy bojují. A Washington zjevně očekával, že potrvá týden nebo déle, než Britové Filadelfii skutečně opustí. Ale jeho tělo, které mělo jako obvykle vlastní měřítko důležitosti, se nedalo přivést k rozumu. Mohl ignorovat nebo potlačit hlad, žízeň, únavu i zranění. Nemohl potlačit potřebu vidět Claire.

Nejspíš šlo o to, co Claire s Briannou nazývaly otravou testosteronem, pomyslel si banálně – jejich výraz pro věci, které muži dělají a kterým ženy nerozumějí. Někdy se jí bude muset zeptat, co to ten testosteron je. Neklidně si na úzké lavici poposedl a přiměl svou mysl vnímat, co Washington říká.

Konečně se ozvalo zaklepaní na dveře, dovnitř nakoukl černý muž a na Washingtona kývl.

„Hotovo, pane,“ řekl se stejným mírným virginským přízvukem, jaký měl jeho pán.

„Děkuji ti, Caesare.“ Washington mu kývnutí opětoval, načež položil ruce na stůl a čile vstal. „Jsme tedy dohodnutí, pánové? Vy jedete se mnou, generále Lee. S vámi ostatními se uvidím v určený čas na Sutfinově farmě, pokud nedostanete jiné zprávy.“

Jamiemu poskočilo srdce a i on začal vstávat, ale starouš Dan ho chytil za rukáv.

„Posed'te chvíli, Jamie,“ řekl. „Budete potřebovat vědět něco o své nové jednotce, ne?“

„Já...“ začal, ale nedalo se nic dělat. Seděl a čekal, zatímco Nathanael Green paní Hardmanové děkoval za její pohostinnost a prosil ji, aby od armády přijala drobnou kompenzaci za to, že jim poskytla útočiště. Jamie by si klidně vsadil na to, že mince, které vytáhl z peněženky, byly jeho vlastní, nikoli armádní, ale žena si je vzala. Výraz v její unavené tváři byl příliš slabý na to, aby se dal nazvat potěšením. Viděl, jak jí ramena poklesla únavou, když se za generály zavřely dveře, a uvědomil si, že jejich přítomnost by mohla ji i její dítě velmi ohrozit, kdyby někdo nevhodný viděl, že její dům navštívili uniformovaní kontinentální důstojníci.

Rozvážně se podívala na něj a Dana, ale zdálo se, že ti ji ve svém hrubém civilním oblečení trápí mnohem méně. Dan si svlékl kabát uniformy, obrátil ho naruby a položil ho na lavici vedle sebe.

„Cítíte, jak vám teď plameny olizují hlavu, Jamie?“ zeptal se Dan, když viděl jeho výraz.

„Cože?“

„Téhož dne večer – prvního dne po sobotě – když byli učedníci ze strachu před židy shromážděni za zavřenými dveřmi, přišel Ježíš, postavil se uprostřed nich a řekl: ‚Pokoj vám,‘“ zacitoval Dan a zakřenil se, když uviděl Jamieho ohromený výraz.

„Moje Abigail je sečtělá. Pravidelně mi předčítá kousky z Bible v naději, že mi to prospěje, i když v tomhle ohledu se zatím nepoštěstilo.“ Zvedl ruksak, který s sebou přinesl, a chvíli se v něm přehraboval, než vytáhl složený svazek papírů s ohnutými rohy, cestovní kalamář a několik ošuntělých brků.

„Teď, když Otec, Syn a Duch svatý odešli po svých, napíšu vám jména velitelů vaší rot, co všechno máte z domobraný a kde všichni jsou, protože nejsou jen v kasárnách – dokonce ani ve stejné vesnici. Paní Hardmanová, mohl bych vás poprosit, madam, o kapičku vody do inkoustu?“

Jamie s obtížemi stočil pozornost k záležitosti, kterou měl před sebou, aby ji měl rychle z krku, a za čtvrt hodinky už sbíral seznamy sepsané Danovým pečlivým mrňavým písmem. *Dvě hodiny do Filadelfie... možná tři...*

„Máte u sebe nějaké peníze, co by stály za řeč?“ zeptal se Dan a zarazil se u dveří.

„Ani penny,“ přiznal Jamie s pohledem na místo na opasku, kde měl obvykle připevněný měšec. Dal ho Jenny, aby ho cestou opatrovala, jelikož se vyžívala v placení za drobné nákupy. A ráno byl tak nadšený, že uvidí Claire, že z tiskařství odešel jen s tím, co měl na sobě, a balíčkem papírů pro Ferguse. Na okamžik si pomyslel, jestli by teď bylo vše jinak, kdyby ho vojáci – a William – nezahlédli, jak ty papíry předává Fergusovi, a nesledovali ho do domu lorda Johna. Nemělo však smysl litovat.

Dan znovu sáhl do svého vaku, vytáhl menší váček a cinkající měšec a obojí hodil Jamiemu.

„Trochu jídla na cestu a záloha na generálský plat,“ řekl a pobaveně se vlastnímu vtipu zachechtal. „Za uniformu teď musíte platit hotově. Ve Filadelfii není jediný krejčí, který by vzal práci od kontinentálů. A běda vám, jak se před jeho uctivostí s Georgem Washingtonem objevíte bez řádného oděvu. Je pedant na správnou uniformu. Říká, že člověk nemůže očekávat, že vzbudí úctu, když nevypadá, že si ji zaslouží. Ale hádám, že o tom vy víte všechno.“

Dan, který vybojoval obě bitvy u Saratogy v lovecké košili, když nechal svůj kabát od uniformy přehozený přes větev v táboře, protože mu bylo vedro, se na Jamieho usmál. Jizva na jeho horním rtu, kde mu tvář prořala kulka, mu na ošlehaném obličejí bíle zářila.

„Sbohem, generále Frasere!“

Jamie frkl, ale usmál se a vstal, aby Danovi potřásl rukou. Pak se otočil zpět k nepořádku na stole a naskládal papíry a měšec – a zapomenutý brk, který tu Dan omylem nechal – do vaku. Za jídlo byl vděčný. Z hlubin plátěného pytle se vznesla vůně sušeného masa a kukuřičného chleba. Na dně nahmatal pevné obrysy jablek. Z tiskařství odešel i bez snídaně.

Napřimil se a tělem mu jako žhavý blesk projela bolest, z páteře přes zadní část stehna až do chodidla. Zalapal po dechu a svezl se na stoličku. Bedra a pravou pěstí zadku mu svírala křeč.

„Ježíši, Marie a Brigito – *ted'* ne,“ procedil skrze zaťaté zuby a myslel to jako něco mezi modlitbou a kletbou. Cítil, jak se mu v zádech něco malého pohnulo nebo natrhlo, když uhodil Johna Greye, ale v momentálním zápalu se mu to nezdálo důležité. Při chůzi mu to příliš nevadilo – sotva si toho všiml s tím vším, co se mu honilo myslí – ale teď, když chvíli seděl a svaly mu vychladly...

Opatrně se pokusil vstát a znovu se sesul. Zpocený a s pěstmi sevřenými se opřel o stůl a řekl v gaelštině několik věcí, které rozhodně nebyly modlitbou.

„Jsi v pořádku, příteli?“ Žena se k němu naklonila a s obavami na něj krátkozrace zamžourala.

„O... kamžik,“ vypravil ze sebe a pokoušel se křeč prodýchat, jak ho to učila Claire.

„Jako porodní bolesti,“ řekla mu tehdy pobaveně. Ani poprvé si nemyslel, že je to vtipné, a teď také ne.

Bolest povolila. Natáhl nohu, načež ji zase ohnul, velmi opatrně. Zatím to bylo v pořádku. Ale když se znovu pokusil vstát, bedra se mu sevřela křečí a do zadku mu vystřelila bolest, při které zalapal po dechu.

„Máte... něco jako... whisky? Rum?“ Kdyby se jen dokázal zvednout na nohy... ale žena zavrtěla hlavou.

„Je mi líto, příteli. Nemám dokonce ani malé pivo. Dokonce už ani mléko pro děti,“ dodala s jistou hořkostí. „Armáda mi sebrala kozy.“

Neřekla, která armáda, ale předpokládal, že jí je to jedno. Omluvně zabručel, jen pro případ, že by to byla kontinentální

armáda nebo domobrana, a s těžkým oddechováním se posadil. Tohle se mu stalo už třikrát – přesně ta samá náhlá spalující bolest a neschopnost pohybovat se. Jednou trvalo čtyři dny, než se dokázal třeba jen belhat. V ostatních dvou případech se musel zvednout za dva dny, a ačkoli ho v zádech další týdny občas bovalo, mohl chodit, i když pomalu.

„Jsi nemocný? Mohla bych ti dát rebarborový sirup,“ nabídla. Zvládl se usmát a zavrtěl hlavou.

„Děkuji vám, madam. Ale mám jen zaseknutá záda. Až to povolí, bude všechno v pořádku.“ Potíž byla v tom, že *než* to povolí, bude úplně bezbranný, a když si to začal uvědomovat, zachvátila ho panika.

„Ach.“ Žena na okamžik zaváhala a chvíli nad ním přešlapovala, ale pak začalo dítě plakat a ona se otočila, aby ho vzala do náruče. Zpod postele vylezlo děvčátko – pěti- nebo šestileté, pomyslel si, zakrslé stvořeníčko – a zvědavě se na něj zadívalo.

„Zůstaneš na večeři?“ zeptala se dívka vysokým precizním hláskem. Zamračeně si ho změřila pohledem. „Vypadáš, jako že hodně sníš.“

Poupravil svůj odhad dívčina věku na osm nebo devět a usmál se na ni. Stále se bolestí potil, ale už to trochu polevovalo.

„Nevezmu si od vás jídlo, *a nighean*,“ ujistil ji. „Vlastně mám ve vaku dobrý chleba a nějaké sušené maso. Je tvoje.“ Vykulila oči tak, že připomínaly talíře, a on se opravil: „Tvoji rodiny, chci říct.“

Dychtivě se zadívala na vak a bolestně polkla, jak se jí ústa zaplnila slinami. Slyšel ten tichý zvuk a srdce se mu sevřelo.

„Pru!“ zašeptala a naléhavě se otočila ke stolu. „Jídlo!“

Další dívenka se vyplazila ven a postavila se vedle sestry. Obě byly hubené jako plaňky v plotě, ačkoli jinak si příliš podobné nebyly.

„Slyšela jsem,“ řekla nově příchozí své sestře a upřela na Jamieho vážný pohled.

„Nedovol mámě, aby ti dala rebarborový sirup,“ doporučila mu. „Kadíš po něm, jak když pálí z děla, a když se nedostaneš na latrínu, tak –“

„Prudence!“

Prudence poslušně zmlkla, ačkoli si Jamieho i nadále se zájmem prohlížela. Její sestra si klekla a zašátrala pod postelí, načež se vynořila s rodinným nočníkem, což byl prostý kameninový předmět, který mu s vážností podala k prohlédnutí.

„Otočíme se zády, pane, kdybyste potřeboval –“

„Patience!“

Paní Hardmanová, rudá ve tváři, sebrala dceři nočník a nahнала dívky ke stolu, kde – s letmým pohledem na Jamieho, aby se ujistila, že to myslel vážně – vytáhla z jeho vaku chleba a maso a jablka a svědomitě rozdělila jídlo na tři díly: dvě velké porce pro dívky a jednu menší pro sebe, kterou odložila na později.

Nočník nechala položený na zemi u postele, a když Jamieho opatrně ukládala na matraci z kukuřičných slupek, zahlédl nápis, který byl bíle namalovaný na dně. Zamžoural, aby ho v tlumeném světle přečetl, načež se usmál. Bylo to latinské heslo, napsané kolem živě vyvedené včely s žoviálním výrazem a okem, které zjevně mrkalo. *I am apis potanda fineo ne.*

Ten vtípek už v minulosti viděl – bordel v Edinburghu, kde měl kdysi pronajatý pokoj, byl vybavený nočníky s množstvím různých latinských nápisů, povětšinou lascivních, ale některé byly jen slovní hříčky jako třeba tenhle. *Byla* to latinská věta, ačkoli hloupá. *Nyní nepij včelu.* Ale když ji člověk foneticky přečetl v angličtině bez ohledu na mezery, zněla: *I am a piss pot and a fine one.* „Jsem nočník, a kvalitní.“ Zamyšleně k paní Harmanové vzhlédl, ale měl dojem, že to nejspíš není její práce. Nepřítomný pan Hardman musí být – nebo *musel* být, pomyslel si, vzhledem k očividné chudobě domácnosti, a při té myšlence se nenápadně pokřižoval – vzdělaný muž.

Dítě se vzbudilo a povykovalo ve své kolébce. Tiše a ostře kňouralo jako malé lišče. Paní Hardmanová ho zvedla a jednou nohou si k ohništi přitáhla houpací židli. Na chvíli dítě položila na postel vedle Jamieho, jednou rukou si rozepjala blůzku a tu druhou automaticky natáhla, aby zachránila jablko, které se kutálelo k okraji stolu, postrčené loktem jedné z dívek.

Malé děvčátko mlasklo, stejně hladové jako její sestry. „A tohle bude určitě malá Chastity?“ řekl.

Paní Hardmanová se na něj šokovaně zadívala. „Jak znáš jméno dítěte?“

Pohlédl na Prudence a Patience, které si tiše cpaly do úst chleba a maso tak rychle, jak jen dokázaly.

„No, ještě jsem nepotkal děvče jménem Sobriety nebo Fortitude,“ řekl mírně. „To mrně je celé promočené. Máte pro ni čistý hadřík?“

Před ohněm byly pověšené dva ošuntělé kusy látky. Jeden přinesla, aby zjistila, že Jamie už rozepnul promočenou plenku – tak jim říkala Claire – a otřel dítěti zadeček od výkalů, zatímco ho jednou rukou držel za kotníky.

„Vidím, že máš děti.“ S pozvednutým obočím a děkovným kývnutím si od něj paní Hardmanová vzala špinavou plenku a hodila ji do kyblíku s octem a vodou, který stál na druhém konci místnosti.

„A vnoučata,“ řekl a zamával prstem před nosem malé Chastity. Zabroukala, zašilhala a nadšeně kopl nožičkami. „Nemluvě o šesti neterích a synovcích.“ *A kde asi jsou Jem a malá Mandy, říkám si? Už se jí volně dýchá, děvčátku?* Něžně dítě polechtal na měkké růžové nožce a vzpomněl si na podivně krásný, srdcevrvoucí modrý nádech Mandyiných dokonalých prstů na nohách, které byly dlouhé a elegantní, jako má žába.

„*Jsou úplně jako ty tvoje,*“ řekla mu Claire a zlehka přejela prstem po chodidle Mandyiny nohy, až dlouhý palec náhle poskočil směrem od ostatních. Jak tomu říkala?

Opatrně to sám zkusil a potěšeně se usmál, když viděl, jak to udělaly buclaté prstíky Chastity.

„Babinski,“ řekl paní Hardmanové s pocitem hlubokého uspokojení nad tím, že si na ten název vzpomněl. „Babinského reflex.“

Paní Hardmanová se zatvářila ohromeně – ačkoli ještě ohromeněji vypadala, když zručně upevnil novou plenku a znovu malou Chastity zabalil do její dečky. Vzala si od něj dítě a s nejistým výrazem se sesula do židle a přetáhla dítěti přes hlavu odrbanou

šálu. Jamie se nemohl dost dobře otočit, a tak namísto toho zavřel oči, aby jí poskytl tolik soukromí, kolik jen šlo.

VZPOMEŇTE NA PAOLIHO!

Bylo těžké setřít si pot, když měl svázané ruce, a zcela nemožné udržet bodavou sůl mimo zraněné oko, které bylo tak napuchlé a přimhouřené, že ho nemohl ani pevně zavřít. Po tváři mu stálým proudem stékala voda a kapala mu z brady. John Grey zamrkal v marném pokusu protřít si zrak, přehlédl spadlou větev v cestě a ztěžka upadl.

Ti, kdo šli po úzké cestě za ním, prudce zastavili doprovázení zvuky drobných kolizí, chřestěním zbraní a polních lahví a zmateným a netrpělivým mumláním. Hrubé ruce ho popadly a zvedly zpět na nohy, ale vysoký vyzábělý muž, který byl určen jako jeho eskorta, jen mírným hlasem řekl: „Pozor, kam šlapete, mylorde.“ Poté ho spíše pošťouchl, než strčil dál na cestu.

Povzbuzený tímto důkazem ohleduplnosti Grey tomu muži poděkoval a zeptal se ho na jméno.

„Já?“ Muž zněl překvapeně. „Á. Bumpppo. Natty Bumpppo.“ Po chvilce dodal: „Chlapi mi ale většinou říkají ‚Hawkeye‘.“

„Ani se nedivím,“ řekl Grey napůl pod vousy. Poklonil se, jak nejlépe za chůze dokázal, a kývl na dlouhou pušku, která se muži kývala na rameni. „Váš služebník, pane. Předpokládám, že jste tedy dobrý střelec?“

„Hádám, že to předpokládáte správně, vaše lordstvo.“ Bump-pův hlas zněl pobaveně. „Proč? Potřebujete něco zastřelit? Nebo někoho?“

„Pracuju na seznamu,“ řekl Grey. „Dám vám vědět, až s ním budu hotový.“

Spíše cítil, než slyšel, jak se druhý muž zasmál – jeho pobavení bylo zřejmé, ale téměř neslyšné.

„Nechte mě hádat, kdo na tom vašem seznamu je – ten velký skotský chlápek, co vám jednu vrazil?“

„Ten by byl poměrně vysoko, ano.“ Vlastně se nemohl rozhodnout, koho by radši viděl zastřeleného jako prvního: Jamieho Frasera, nebo vlastního zatraceného bratra. Pravděpodobně Hala vzhledem ke všem okolnostem. Bude poněkud ironické, pokud Hal nakonec způsobí, že rebelové zastřelí *jeho*. Ačkoli jeho věznitelé se zdáli být poměrně přesvědčení, že pověšení je lepší metoda poprav.

To mu připomnělo tu nepříjemnou část konverzace, která předcházela jeho vláčení lesy po zvířecí stezce hojně poseté trnitými keři, nízko visícími větvemi, klíšťaty a bodavými mouchami velkými jako špička jeho palce.

„Nevěděl byste náhodou, co – nebo možná kdo – je Paoli, pane Bumpo?“ zeptal se zdvořile a odkopl z cesty jedlovou šišku.

„Co je Paoli?“ Mužův hlas byl plný ohromení. „Chlape, to jste se do tohotohle kouta světa teprv přistěhoval?“

„Poměrně nedávno,“ odvětil obezřetně Grey.

„Á.“ Bumpo se zamyslel a pečlivě srovnal svůj dlouhý krok s Greyovým kratším. „No, byl to slavný útok, jistě. Váš příbuzný – major generál Grey, říká se – se se svými jednotkami v noci připlížil k táboru generála Waynea. Grey nechtěl riskovat, že se náhodně zableskne křesací kamínek a prozradí je, a tak dal rozkaz, aby si je vojáci vyndali ze zbraní a používali bajonety. Přepadli Američany a bajonety chladnokrevně povraždili skoro stovku mužů, přímo v postelích!“

„Skutečně?“ Grey se pokoušel toto vyprávění spojit s jakoukoli nedávnou bitvou, o níž věděl *on*, a moc se mu nedařilo. „A... Paoli?“

„Á. Tak se jmenuje hostinec nedaleko – Paoliho hostinec.“

„Ach. Kde je? Zeměpisně, myslím. A kdy přesně se tato bitva odehrála?“

Bumppo zamyšleně povystrčil své našpulené rty, než je zase stáhl.

„Bylo to blízko Malvernu, loni v září. Říkají tomu Paoliho masakr,“ dodal trochu pochybovačně.

„Masakr?“ zopakoval Grey. Střet se udál předtím, než on sám dorazil, ale slyšel, jak se o něm mluví – ve stručnosti a jistě ne jako o masakru. Ale ovšem že vnímání událostí se zákonitě musí lišit v závislosti na tom, na které straně člověk stojí. William Howe o tom hovořil s uznáním – jako o úspěšném útoku, při němž minimální množství britských jednotek rozdrtilo celou americkou divizi a samo ztratilo pouhých sedm mužů.

Zdalo se, že Bumppo je ochotný sdílet Greyův názor na rétorickou povahu onoho označení, ač z pohledu třetí strany.

„No, víte, jak lidi žvaní,“ řekl a pozvedl jedno rameno. „Já bych tomu neřikal *pořádný* masakr, ale na druhou stranu, většina lidí nikdy žádný neviděla. Já ano.“

„Ano?“ Když se Grey na toho vysokého vousatého gaunera letmo podíval, pomyslel si, že je to nesmírně pravděpodobné.

„Byl jsem vychovaný jako indián,“ řekl s viditelnou pýchou Bumppo. „Mohykány. Moji rodiče zemřeli, když jsem byl ještě pulec. Jo, jeden nebo dva masakry jsem viděl.“

„Vskutku?“ řekl Grey, jemuž jeho vrozená zdvořilost prikazovala muži naznačit, že to může rozvést, pokud by chtěl. Kromě toho, zabilo by to trochu času. Zdalo se, že jdou už celé hodiny, konec byl v nedohlednu – ne že by tedy konec nějak nedočkavě vyhlížel...

Vzpomínky pana Bumppa ve skutečnosti zabíjely čas tak dobře, že Greye překvapilo, když desátník Woodbine v čele celou rotu zastavil na okraji poměrně velkého tábořiště. Byl však rád, že stojí. Měl na nohou městské boty, které nebyly vůbec vhodné do terénu, takže si v nich prošlapal punčochy a na nohou se mu udělaly krvavé puchýře.

„Zvěde Bumppo,“ řekl Woodbine s krátkým kývnutím směrem ke Greyovu společníkovi. „Zavedete rotu k Zeku Bowenovi. Já doručím vězně plukovníku Smithovi.“

Toto oznámení vyvolalo vlnu nevole, z níž si Grey odvodil, že jednotka si velmi přála Woodbinea doprovodit, aby nepropásla Greyovu popravu, která se podle jejich přesvědčených odhadů měla odehrát během několika okamžiků po jeho doručení dříve zmíněnému plukovníku Smithovi. Woodbine však byl neústupný a domobrana pod vedením Nattyho Bumppa se s demokratickým mumláním a klením neochotně pohnula dál.

Woodbine se díval, dokud nezmizeli z dohledu, načež se napřimil, shodil z prsou svého omšelého kabátu zbloudilou housenku a narovnal si pochybnou čepici.

„Tak, podplukovníku Greyi. Půjdem?“

* * *

Vzpomínky Nattyho Bumppa na to, jak správně provést masakr, v Greyovi zanechaly pocit, že ve srovnání s tím není pověšení možná ten nejhorší způsob smrti. Ačkoli osobně nebyl svědkem žádného prvotřídního masakru, smrt oběšením už viděl, a to zblízka – a z té vzpomínky mu vyschlo v ústech. Z oka mu sice téct úplně nepřestalo, ale aspoň se to zmírnilo. Kůži však měl citlivou a působila zaníceně. Vinou otoku měl ten otravný pocit, že jeho hlava je odporně deformovaná. Přesto se napřimil a s bradou vztyčenou vešel před desátníkem Woodbinem do potrhaného plátěného stanu.

Plukovník Smith vzhlédl od přenosného stolku na svém klíně, polekaný tím vyrušením – ačkoli ne tak polekaný jako Grey.

Watsona Smithe naposledy viděl v salonku své švagrové v Londýně před dvěma lety, jak jí okurkové sendviče. V uniformě kapitána regimentu Buffs.

„Pane Smithi,“ řekl, když se jako první vzpamatoval. Velmi korektně se poklonil. „Služebník, pane.“ Neobtěžoval se zakrýt britkost ve svém hlase ani na své tváři. Posadil se na prázdnou stoličku, aniž ho k tomu někdo vyzval, a věnoval Smithovi ten nejprímější pohled, jakého byl s jedním provozuschopným okem schopný.

Smith zrudl, ale mírně se zaklonil a nejprve se sám sebral, než odpověděl, a se zájmem Greyovi jeho pohled oplatil. Nebyl to velký muž, ale měl široká ramena a působivé vystupování – a Grey věděl, že je velmi schopný voják. Natolik schopný, aby neodpověděl přímo Greyovi, ale místo toho se obrátil na desátníka Woodbinea.

„Desátníku. Co tu dělá tento gentleman?“

„Je to podplukovník lord John Grey, pane,“ řekl Woodbine. Dmul se pýchou nad svým úlovkem a položil na vratký stolek královské pověření a Graveův doprovodný vzkaz se způsoby majordoma, který vládnoucímu panovníkovi předkládá pečeného bažanta s diamantovými očima. „Chytili jsme ho v lesích poblíž Filadelfie. Bez uniformy. É... jak vidíte, pane.“ Odkášlal si, aby to zdůraznil. „A dále přiznal, že je bratranec generála majora Charlese Greye. Však víte – Paoliho masakr.“

„Skutečně?“ Smith sebral papíry, ale pozvedl Greyovým směrem obočí. „Co tam dělal?“

„Nechával ze sebe vymlátit duši plukovníkem Fraserem, pane – to je jeden z Morganových důstojníků. Aspoň to říkal,“ dodal s menší sebejistotou Woodbine.

Smithova tvář byla prázdná.

„Fraser... mám za to, že ho neznám.“ Přenesl pozornost na Greye a poprvé na něj promluvil. „Iý plukovníka Frasera znáte... podplukovníku Greyi?“

Ta důkladná odmlka mluvila za vše. Inu, nic jiného nečekal. Grey si předloktím otřel nos tak důkladně, jak jen to šlo, a napřímil záda.

„Odmítám zodpovědět vaše otázky, pane. Jsou nevhodně položené. Znáte mé jméno, hodnost a regiment. Všechny ostatní záležitosti jsou mé osobní.“

Smith na něj přimhouřenýma očima zíral. Smithovy oči byly poměrně přitažlivé, světle šedé s černými řasami a obočím, velmi dramatické. Grey si jich všiml už tehdy, když přišel na čaj k Minnie. Woodbine zakašlal.

„É... plukovník Fraser říkal, že je to jeho vězeň, pane. Ale odmítl říct proč, a když jsem na něj zatlačil, tak... é... odešel. Pak

jsme právě prohledali lorda... ehm, tady lorda podplukovníka a našli jsme jeho papíry.“

„Odešel,“ zopakoval pečlivě Smith. „A vy jste ho nechal odejít, desátníku?“

Zdalo se, že Woodbine si je poněkud nejistý kladnými stránkami svého konání, ale Grey viděl, že to není typ, který se dá snadno zastrašit. Sklonil čelo a oplatil Smithovi jeho pohled.

„Jediný způsob, jak jsem ho mohl zastavit, bylo zastřelit ho. Pane,“ dodal bezvýrazně. Kůže kolem Smithových nosních dírek zbledla a Grey měl výrazný pocit, že takové jednání s velitelem zajisté není to, na co býval Angličan zvyklý.

Na ubytování určitě zvyklý nebyl. Ačkoli Smithova kontinentální uniforma byla elegantní a dobře udržovaná a paruku měl v pořádku, jeho stan, byť velký, zjevně prošel již několika taženími, a tak byl místy prosoupaný a jinde zase záplatovaný. Což nebylo tak docela špatné, pomyslel si Grey a letmo zavřel oči, když stěnami stanu pronikl dovnitř lehký večerní vánek a zmírnil dusivé vedro. Silně ho bolela hlava, a tudíž i takovou drobnou úlevu uvítal.

„Dobrá, desátníku,“ řekl po chvíli Smith, když se zjevně pokusil vymyslet, na co dalšího se zeptat, a nepovedlo se mu to. „Dobrá práce,“ dodal opožděné blahopřání.

„Děkuji, pane.“ Woodbine přešlápl. Očividně se zdráhal vzdát svého podílu na tom vzrušení. „Pokud se můžu zeptat, pane – co hodláte s vězněm udělat?“

Grey otevřel své jedno a půl oka, zvědavý, jaká asi bude odpověď, a zjistil, že si ho Smith prohlíží mírně krvelačným způsobem. Ten převlékač kabátů se usmál.

„Ach, něco vymyslím, desátníku Woodbine,“ řekl. „Můžete jít. Dobrou noc.“

* * *

Smith vstal, došel ke Greyovi a sklonil se, aby si prohlédl jeho tvář. Grey cítil jeho pot; ostrý a pižmový.

„Potřebujete doktora?“ zeptal se nevzrušeně, ale bez nepřátelství.

„Ne,“ řekl Grey. Jak hlava, tak bok ho silně bolely a cítil závrať, ale pochyboval, že by doktor mohl s čímkoli něco udělat. A zjistil, že po dlouhodobém kontaktu s Claire a jejími názory věří lékařům mnohem méně než doposud – a to jim vlastně nikdy příliš nevěřil.

Smith kývl, napřímil se, došel k otlučené truhlici a vydoloval z ní dva promáčkнутé cínové kalíšky a kameninovou lahev s něčím, co se ukázalo být jablečnou brandy. Nalil dva velkorysé panáky a oba nějakou dobu tiše seděli a upíjeli.

Letní slunovrat byl tak blízko, že venku bylo stále jasné světlo, ačkoli Grey slyšel rachot a šum tábora, který začínal svou večerní rutinu. Hlasitě zahýkala mula a několik dalších jí v ostrém sboru odpovědělo. Pak vozy... možná dělostřelectvo? Zhluboka se nadechl a chřípí se mu rozšířilo. Dělostřelecká jednotka měla určitou vůni, jistou směsicí potu, střelného prachu a horkého kovu, mnohem pronikavější než pach pěší roty s jejími mušketami – vůně rozžhaveného železa se dělostřelcům vsákla do šatů, stejně jako do duše.

To, co zachytil, nebyl pach děl, ale vůně pečeného masa. Zavanula stanem a jemu hlasitě zakručelo v břiše. Nic nejedl už od toho piva, které si dal jako předkrm k jídlu, v jehož snědení mu zabránily okolnosti. Měl pocit, že Smithovi při tom zvuku mírně cuklo ve rtech, ale plukovník to zdvořile ignoroval.

Smith dopil, dolil do obou kalíšků a odkašlal si.

„Nebudu vás zahrnovat otázkami, pokud si na ně nepřejete odpovídat,“ řekl obezřetně, „ale v zájmu zdvořilé konverzace, pokud byste se chtěl na něco zeptat vy mě, neurazím se.“

Grey se jízlivě usmál.

„To je od vás velmi laskavé, pane. Chtěl byste mi ospravedlnit to, na které straně momentálně stojíte? Ujišťuji vás, že to není nutné.“

Na Smithových tvářích okamžitě vyskočily drobné rudé skvrnky.

„To jsem neměl v úmyslu, pane,“ řekl toporně.

„V tom případě se omlouvám,“ řekl Grey a znovu se napil. Sladký silný cider tišil jeho bolest z hladu, stejně jako tu v jeho boku, ačkoli musel připustit, že proti točení hlavy nijak nepomáhal. „Na co jste myslel, že bych se mohl zeptat? Jaký je současný stav kontinentální armády? To bych si mohl snadno odvodit, řekl bych, ze stavu gentlemanů, kteří mě uvěznili, a... dalších důkazů.“ Záměrně nechal oči přelétnout stan. Všiml si oprýskaného nočníku pod křivým polním lůžkem a cípu špinavého prádla trčícího z kufru v rohu. Smith zjevně buď vůbec neměl sluhu, nebo byl jeho sluha neschopný. Grey na okamžik pocítil záchvěv stesku po Tomu Byrdovi, nejlepším komorníkovi, jakého kdy měl.

Smithův ruměnec ustoupil. Krátce se ironicky zasmál. „To si umím představit. Není to příliš velké tajemství. Ne, spíše jsem myslel, že byste mohl být zvědavý, co s vámi hodlám udělat.“

„Á, tohle.“ Grey odložil svůj kalíšek a opatrně si promnul čelo, přičemž se snažil nedotknout opuchlé oblasti kolem svého oka. „Upřímně, v tom překvapení, že vás vidím, jsem zapomněl. A díky vaší laskavé pohostinnosti,“ dodal a bez veškeré ironie pozvedl kalíšek. „Zdá se, že desátník Woodbine a jeho muži si myslí, že byste mě měl urychleně pověsit, a to jak kvůli nařčení, že jsem špeh, tak kvůli vážnějšímu provinění, že jsem příbuzný s majorem Charlesem Greyem, který, jak jsem pochopil, podle vás spáchal nějaké zverstvo na místě, které se jmenuje U Paoliho.“

Smith nakrčil čelo.

„Popíráte, že jste špeh?“

„Nebud'te směšný, Smithi. Jsem podplukovník. Proč bych, pro všechno na světě, špehoval v opuštěném lese? Tedy, opuštěném do chvíle, než se objevil Woodbine a jeho veselá banda,“ dodal. Kalíšek měl prázdný. Zíral do něj a uvažoval, jak se to stalo. Smith mu s mírným povzdechem dolil.

„Kromě toho, neměl jsem u sebe žádné dokumenty s informacemi, žádné tajné spisy – vůbec žádné důkazy o tom, že bych špehoval.“

„Nepochybně jste si veškeré získané informace uložil do paměti,“ řekl Smith, který zněl cynicky pobaveně. „Vzpomínám

si, že máte úžasnou paměť.“ Vydal frkavý zvuk, který by možná šlo nazvat uchechtnutím. „*Tak praví Sally s prsty mrštnými, když její ruka ptáka drží mi...*“

Greyova paměť byla vážně poměrně dobrá. Dost dobrá na to, aby si vzpomněl na večeri, na níž byla hosty celá řada důstojníků z různých regimentů. Když byli gentlemani v nejlepším, odrecitoval Grey – na vyzvání a za bouřlivého potlesku – jednu z těch delších a velmi oplzlých ód z *Jistých veršů na téma Erotu* od Harryho Quarryho. Kopie této knihy byly ve společenských kruzích stále dychtivě vyhledávané a potají předávané, ačkoli byla vydaná téměř před dvaceti lety.

„Co bych tu, probůh, měl špehovat?“ dožadoval se a až příliš pozdě si uvědomil tu logickou past. Smith pozvedl jeden koutek rtů.

„Očekáváte, že vám to řeknu?“ Protože odpověď byla, samozřejmě že v bezprostřední blízkosti byly nejspíš v pohybu veškeré Washingtonovy jednotky, které se chystaly nastěhovat do Filadelfie – a dost možná zaútočit na Clintonovo stahující se vojsko.

Grey vzal Smithovu otázku jako řečnickou a zkusil jiný přístup – ač nebezpečný.

„Woodbine vám podal pravdivé hlášení o okolnostech, za nichž mě objevil,“ řekl. „Zjevně jsem nebyl s plukovníkem Fraserem přistižen *in flagranti*, jelikož i on by jednoduše provedl to, co udělal desátník Woodbine, a zatkl mě.“

„Tvrdíte, že schůzka mezi vámi a plukovníkem Fraserem byla dohodnutá, abyste si mohli předat informace?“

Ježíši Kriste. Věděl, že je tenhle přístup nebezpečný, ale *tuto* možnost nepředvídal – že by mohl Jamie Fraser čelit podezření z toho, že je jeho spiklenec. Ale samozřejmě že Smith byl na takovou možnost obzvlášť citlivý vzhledem k jeho vlastní změně stran.

„Zajisté ne,“ řekl Grey a mírně přiostril tón hlasu. „Setkání, jehož byl desátník Woodbine svědkem, bylo ryze osobní povahy.“

Smith, který zjevně o vyslýchání něco věděl, pozvedl obočí. I Grey o něm něco věděl, a tak se posunul na židli dozadu

a nenuceně usrkával ze své jablečné brandy, jako by si byl zcela jistý, že jeho výrok vše vysvětlil.

„Nejspíš vás *skutečně* pověsí, víte,“ řekl po vhodně dlouhé pauze Smith. Mluvil vcelku ležérně a oči upíral na jantarový pramínek, kterým znovu plnil oba jejich kalíšky. „Po tom, co Howe udělal kapitánu Haleovi? A ještě víc po Paolim. Charles Grey je váš bratranec, nebo ne?“

„Z druhého nebo třetího kolene, ano.“ Grey toho muže znal, ačkoli se nepohybovali ve stejných kruzích, společenských ani vojenských.

Charles Grey měl tvář připomínající prase a byl to spíše profesionální zabiják než voják. A ačkoli Grey pochyboval, že Paoliho masakr se odehrál přesně tak, jak jej popisovali – co za idioty by leželo na zemi a čekalo, než je někdo v posteli probodne bajonetem? Protože ho ani na okamžik nenapadlo, že by se zástup pěchoty dokázal ve tmě a nerovném terénu připlížit na vzdálenost, na niž se dalo bodnout, aniž by na svou přítomnost nějak upozornil – *věděl* o Charlesově nemilosrdné bajonetové taktice u Cullodenu.

„Nesmysl,“ řekl Grey se vši sebejistotou, kterou v sobě našel. „Ať si o americkém vyšším velení může člověk myslet cokoli, pochybuji, že se celé skládá z bláznů. Má poprava by k ničemu nebyla, zatímco vyměnit mě by se mohlo vyplatit. Můj bratr má jistý malý vliv.“

Smith se s jistým soucitem usmál.

„Vynikající argument, lorde Johne, a jsem si jistý, že by u generála Washingtona obstál. Naneštěstí kongres a král jsou v otázce výměny ve při. V současnosti neexistuje mechanismus, který by výměnu zajatců umožňoval.“

Tahle zpráva mu zasadila pořádnou ránu do žaludku. Moc dobře věděl, že žádné oficiální způsoby výměny neexistují. Williama se pokoušel vyměnit celé měsíce.

Smith otočil lahev dnem vzhůru a nechal poslední jantarové kapky stéct do Greyova kalíšku.

„Čtete si v Bibli, podplukovníku Greyi?“

Grey se na něj tupě zadíval.

„Nemám to ve zvyku. Avšak četl jsem ji. Některé pasáže. Tedy... úryvky. Proč?“

„Říkal jsem si, jestli znáte pojem obětního beránka.“ Smith se na své stoličce mírně pohupoval dopředu a dozadu a díval se na Greye svýma půvabnýma, hluboko posazenýma očima, v nichž se zdál zračit jistý soucit – ačkoli to možná bylo jen tou jablečnou brandy. „Neboť se obávám, že v tom spočívá vaše hlavní hodnota, podplukovníku. Není tajemstvím, že kontinentální armáda je ve špatném stavu, chybí jí peníze, je rozčarovaná a hemží se to v ní dezercí. Nic by jednotky nepovzbudilo a nesjednotilo víc – nebo neposlalo generálu Clintonovi silnější zprávu – než odsouzení a velmi veřejná poprava vysoce postaveného britského důstojníka, usvědčeného špeha a blízkého příbuzného neblaze proslulého ‚Bezkrěsadlového‘ Greye.“

Tiše si odříhl a mrkl, oči stále upřené na Greye.

„Ptal jste se, co s vámi hodlám udělat.“

„Ne, neptal.“

Smith to ignoroval a ukázal na něj dlouhým sukovitým prstem.

„Pošlu vás generálu Wayneovi, který, a to mi věřte, má ‚Pao-liho‘ vrytého hluboko v srdci.“

„To musí být velmi bolestivé,“ řekl zdvořile Grey a otočil do sebe kalíšek.

EINE KLEINE NACHTMUSIK

Nekonečný den neochotně šel ke svému závěru. Spolu s mizajícím světlem se z lesa konečně začalo vytrácet horko. Nepředpokládal, že ho vezmou přímo ke generálu Wayneovi, pokud ten ctihodný muž nebyl někde po ruce, a to si Grey nemyslel. Ze zvuků a dojmů poznal, že je tábor malý, a plukovník Smith byl zjevně jediný vyšší důstojník, který byl přítomný.

Smith ho *pro forma* požádal, aby přísahal na svou čest, že neutěče – a značně ho zarazilo, když to Grey zdvořile odmítl.

„Pokud jsem skutečně náležitě jmenovaný britský důstojník,“ podotkl Grey, „pak je útěk mou zjevnou povinností.“

Smith si ho prohlédl a mizějící světlo vrhlo na jeho tvář natolik rozporuplné stíny, že si Grey nebyl jistý, jestli bojuje s nutkáním usmát se, nebo ne. Pravděpodobně ne.

„Neutečete,“ řekl rozhodně a vyšel ven. Grey slyšel letmou ožehavou diskuzi, kterou před stanem vedly tiché hlasy o tom, co přesně s ním udělat. Vojenský tábor v pohybu neměl žádné zařízení pro vězně. Grey se bavil tím, že si v duchu představoval, jak s ním bude Smith muset sdílet svou úzkou postel, aby svého vězně dostatečně zajistil.

Nakonec však do stanu vešel jakýsi desátník s párem rezavých pout, která vypadala, jako by je někdo použil naposledy za dob španělské inkvizice, a vzal Greye na okraj tábora, kde je voják, který býval v civilním životě kovářem, zatloukl masivním kladivem. Místo kovadliny použil téměř plochý kámen.

Měl velmi podivné pocity, když za soumraku klečel na zemi a kolem něj byl sročený kroužek zaujatých vojáků, kteří chtěli vše sledovat. Musel si dřepnout a předklonit se s rukama nataženýma před sebou, jako by ho měli setnout, a údery kladiva se kovem šířily do jeho kostí v zápěstích a pažích.

Nespouštěl oči z kladiva, a nejen z obavy, že kovář v postupujícím soumraku mine svůj cíl a rozdrťí mu ruku. Vlivem podnapilosti a rostoucího hlubokého strachu, který si nechtěl připustit, kolem sebe vycítil směs zvědavosti a nevraživosti, která ho obklopovala. Vnímal ji, jako by vnímal blížící se bouři. Po kůži mu přelétávaly elektrické výboje a hrozba smrti úderem blesku byla natolik blízká, že cítil její ostrý odér smíšený se střelným prachem a těžkým pachem mužského potu.

Ozón. Jeho mysl to slovo uchopila, drobný útěk k racionalitě. Tak Claire nazývala pach blesku. Řekl jí, že to slovo pochází z řeckého *ozon*, středního přítomného příčestí slova *ozein*, což znamená „cítit“.

Začal se metodicky propracovávat celým časováním. Než skončí, budou s tím určitě hotoví. *Ozein*, cítit. Já cítím...

Cítil vlastní pot, ostrý a sladký. Za starých časů se setnutí hlavy považovalo za lepší smrt. Oběšení bylo ostudné, smrt pro plebejce, pro kriminálního. Pomalejší. To věděl s naprostou jistotou.

Poslední odrážející se úder a hluboký zvuk uspokojení od sledujících mužů. Byl z něj vězeň.

* * *

Jelikož tu nebyl jiný přístřešek než mlázím pokryté vigvamy a cáry plátna, které vojáci vztyčili poblíž svých ohňů, odvedli Greye zpět do Smithova velkého prošoupaného stanu, dostal večeri – kterou do sebe násilím nacpal, aniž si příliš všímal, co jí – a poté ho připoutali ke sloupu ve stanu pomocí dlouhého tenkého provazu protaženého skrz řetěz jeho želez. Dostal jen takovou rezervu, aby si mohl lehnout či použít nočník.

Protože na tom Smith trval, Grey si vzal postel a s mírným úlevným povzdechem na ni ulehl. Ve spáncích ho s každým

úderem srdce bodlo, stejně jako v celé levé polovině tváře, z níž mu teď vystřelovaly drobné záchvěvy bolesti do horních zubů, což bylo velmi nepříjemné. Bolest v jeho boku se otupila a ustoupila do hloubi těla, takže ve srovnání s tím ostatním byla téměř zanedbatelná. Naštěstí byl natolik unavený, že veškeré jeho nepohodlí pohltil spánek a on se do něj propadl s pocitem hlubokého vděku.

Po nějaké době se probudil v temnotě, zbrocený potem a srdce mu vlivem jakéhosi zoufalého snu bušilo. Zvedl ruku, aby si z tváře odhrnul promočené vlasy, a ucítil těžkou, dráždivou masu pout, na která zapomněl. Pouta zarachotila a temná figura hlídkujícího vojáka, která se rýsovala ve světle ohně u vchodu do stanu, se k němu prudce otočila, ale poté se uvolnila, když se s dalším chřestěním otočil na posteli.

Ksakru, pomyslel si stále omámený spánkem. *Nemohl bych ani masturbovat, kdybych chtěl.* Ta myšlenka ho rozesmála, ale naštěstí z něj vyšel jen výdech.

Poblíž něj se překulilo další tělo a při tom těžkém pohybu zašelestilo. Smith, předpokládal Grey, který spal na plátěné matraci nacpané trávou. Grey cítil luční vůni suchého sena, která ve vlhkém vzduchu působila mírně zatuchle. Ta matrace byla standardní výbavou britské armády. Smith si ji musel nechat, spolu se svým stanem a dalším vybavením, a změnit jen uniformu.

Proč otočil kabát? pomyslel si vágně Grey a zamžoural na Smithovu nahrbenou postavu, kterou bylo proti bledé plachtě stanu sotva vidět. Povýšení? Kontinentální armáda natolik hladověla po profesionálních vojácích, že kontinentálové nabízeli hodnosti od majora po generála během okamžiku, zatímco v Anglii jediným způsobem, jak získat vyšší hodnost, zůstává najít peníze, aby si ji člověk mohl koupit.

Co však byla hodnost bez platu? Grey již nebyl špeh, ale kdysi jím býval – a stále znal muže, kteří na těch temných polích pracovali. Podle toho, co slyšel, neměl americký kongres vůbec žádné peníze a byl závislý na půjčkách – jejichž hodnota byla nepředvídatelná a které se objevovaly nepravidelně. Některé pocházely z francouzských nebo španělských zdrojů, i když Francouzi by

to samozřejmě nepřiznali. Některé od židů, říkal jeden z jeho dopisovatelů. *Salomon, Solomon... nějak podobně se jmenoval.*

Tyto náhodné myšlenkové pochody přerušil zvuk, při kterém ztuhl. Ženský smích.

V táboře byly ženy, manželky, které následovaly své muže do války. Pár jich viděl na druhé straně tábořiště a jedna mu přinesla večeri, přičemž na něj zpod svého čepce vrhala podezřívavé pohledy. Ale on myslel, že tenhle smích *zná* – hluboký, bublavý a naprosto neostýchavý.

„Ježíši,“ zašeptal si pod vousy. „Dottie?“

Nebylo to nemožné. Polkl ve snaze pročistit si levé ucho, aby se mohl zaposlouchat do směsice drobných zvuků zvenčí. Denzell Hunter byl kontinentální chirurg a Dottie se připojila – k hrůze svého bratra, bratránka, strýčka a otce – k následovnícům armády ve Valley Forge, aby svému snoubenci pomohla, ačkoli pravidelně jezdila do Filadelfie na návštěvy ke svému bratru Henrymu. Pokud byly Washingtonovy jednotky v pohybu – a to zcela zjevně byly –, bylo jistě možné, že by se chirurg mohl nalézat kdekoli mezi nimi.

Vysoký jasný hlas se na něco zeptal. Anglický hlas, a ne z prostého lidu. Usilovně se ho snažil zaslechnout, ale slova nerozpoznal. Prál si, aby se znovu zasmála.

Pokud to *byla* Dottie... zhluboka se nadechl a pokoušel se přemýšlet. Nemohl na ni zavolat. Cítil tu lačnou nenávist vůči své osobě od každého muže v táboře – prozradit svůj vztah k ní by bylo nebezpečné pro ni i Denzella a Greyovi by to nijak nepomohlo. A přesto si na to musel troufnout – ráno ho odvezou.

Z čiré neschopnosti vymyslet něco lepšího se na lůžku posadil a začal zpívat „*Die Sommernacht*“. Zpočátku tiše, ale pak s rostoucí intenzitou a hlasitostí. Když vši silou svého velmi zvukného tenorového hlasu zapěl „*In den Kulungen wehn*“, Smith vyletěl jako čertík z krabičky a naprosto ohromným hlasem řekl: „*Co?*“

*„So umschatten mich Gedanken an das Grab
Meiner Geliebten, und ich seh' im Walde*

*Nur es dämmern, und es weht mir
Von der Blüte nicht her.“*

Grey pokračoval a o něco snížil hlasitost. Nechtěl, aby se Dottie – pokud to byla Dottie – přišla podívat, jen jí chtěl dát vědět, že tu je. Tuto *lied* ji naučil, když jí bylo čtrnáct. Často ji zpívala na hudebních večírcích.

*„Ich genoß einst, o ihr Toten, es mit euch!
Wie umwehten uns der Duft und die Kühlung,
Wie verschönt warst von dem Monde,
Du, o schöne Natur!“*

Zarazil se, trochu zakašlal a promluvil do významného ticha před sebou. Maličko mumlal, jako by byl ještě pořád opilý. Vlastně přišel na to, že je.

„Mohl bych dostat trochu vody, plukovníku?“

„Pokud vám ji dám, budete pokračovat ve zpěvu?“ zeptal se s hlubokou podezřívavostí Smith.

„Ne, myslím, že už jsem skončil,“ ujistil ho Grey. „Nemohl jsem spát, víte – moc jsem toho vypil –, ale zjistil jsem, že píseň poz-pozoruhodně uklidňuje mysl.“

„Ach, skutečně?“ Smith chvíli ztěžka oddechoval, ale vyškrábal se na nohy a vzal džbán od mycího latoru. Grey cítil, jak potlačuje touhu svého vězně obsahem polít, ale Smith byl muž se silným charakterem, a tak mu jen přidržel džbán, aby se mohl napít, načež ho zase odložil a vrátil se do postele, přičemž pouze několikrát podrážděně zafrkal.

Lied vyvolala v táboře trochu řeči a několik muzikantských duší ji pojalo za inspiraci a začalo zpívat vše od „Greensleeves“ – ve velmi dojemném a něžném provedení – po „Chester“. Greyovi se ten zpěv poměrně líbil, ačkoli pouze díky vlastnímu silnému charakteru se zdržel, aby nezatřásl svými okovy na konci:

„Ať tyrané zatřesou železnými rákoskami. A otroci zařinčí nesnesitelnými řetězy.“

Ještě pořád zpívali, když znovu usnul se sny roztržštěnými do neklidných úryvků a výpary jablečné brandy šířícími se prázdným prostorem v jeho hlavě.

CHESTNUT STREET Č. 17

Zvon na presbyteriánském kostele odbil půlnoc, ale město nespallo. Zvuky byly nyní nenápadnější, utlumené temnotou, ale ulice stále žily pospíchajícíma nohama a zvuky přesouvajících se vozů – a v dálce jsem slyšela, jak někdo volá: „Hoří!“

Stála jsem u otevřeného okna, čichala, jestli neucítím kouř, a pohledem hledala jakýkoli náznak plamenů, které by se mohly rozšířit naším směrem. Nebyla jsem si vědoma toho, že by Filadelfie někdy lehla popelem jako Londýn nebo Chicago, ale z mého pohledu by byl stejně špatný i požár, který by zachvátil jen pouhé sousedství.

Vůbec nefoukalo. To bylo dobře. Letní vzduch těžce visel, vlhký jako houba. Chvilí jsem čekala, ale výkřiky utichly a na pozadí podmračené oblohy jsem neviděla žádné rudé mihotání plamenů. Ani stopa po ohni kromě chladných zelených jiskřiček světlušek, které poletovaly mezi potemnělými listy na předzahradce.

Chvilí jsem stála, nechala ramena poklesnout a zapomněla na svůj napůl zformovaný plán na nouzovou evakuaci. Byla jsem vyčerpaná, ale nemohla jsem spát. Kromě toho, že jsem potřebovala hlídat svého nestabilního pacienta a nestabilní atmosféru mimo tichou místnost, nejvíc nestabilní jsem byla já sama. Celý den jsem jen naslouchala, stála v pozoru, jestli neuslyším známé kroky, zvuk Jamieho hlasu. Ale nepřišel.

Co když se od Johna dozvěděl, že jsem s ním ten jeden večer v opilosti sdílela lože? Přiměl by ho ten šok, vzhledem k absenci přípravy a vhodného vysvětlení, utéct – nadobro?

Cítila jsem, jak se mi do očí náhle derou slzy, a prudce jsem je zavřela, abych jim v tom zabránila. Oběma rukama jsem sevřela parapet.

Nebud' směšná. Přijde, jakmile bude moct, ať se stalo cokoliv. Víš, že přijde. Věděla jsem to. Ale překvapená radost z toho, že ho vidím naživu, probudila nervy, které byly dlouhou dobu otupělé, a ačkoli jsem navenek mohla působit klidně, emoce ve mně přímo vřely. Jako by se ve mně hromadila pára a já neměla způsob, jak snížit tlak – až na zbytečné slzy, kterým jsem nechtěla dát průchod.

Především proto, že bych možná nedokázala přestat. Krátce jsem si přitiskla cíp županu k očím, než jsem se rozhodně otočila do temnoty místnosti.

Poblíž postele, pod stříškou z mokrého hadru, hořel malý košík na oheň a vrhal mihotavé rudé světlo na Pardloeovy ostré rysy. Vévoda při dýchání slyšitelně sípal a já vnímala, jak mu v plicích s každým výdechem chrastí, ale dýchal hluboce a pravidelně. Napadlo mě, že bych možná oheň zvenčí necítila, i kdyby tam nějaký byl. Atmosféra v místnosti byla plná máty, eukalyptu... a cannabisu. I přes vlhkou látku uniklo z koše na oheň dost kouře na to, aby vytvořil obláček spletených proužků dýmu, který bledý jako duch putoval potměným vzduchem.

Pocákala jsem popelín další trochou vody a posadila se do malého křesílka vedle postele. Opatrně, avšak s příjemným pocitem zakázaného potěšení jsem se nadechovala nasyceného vzduchu. Hal mi řekl, že má ve zvyku kouřit konopí, aby si uvolnil plíce, a že se zdá, že to pomáhá. Řekl „konopí“, a to bylo nepochybně to, co kouřil. Psychoaktivní forma rostliny v Anglii nerostla a ani ji příliš nedováželi.

Ve svých léčivých zásobách jsem konopí neměla, ale měla jsem spoustu ganji, kterou John získal od filadelfského obchodníka, jenž vlastnil dvě lodě Indické obchodní společnosti. Dokázala úspěšně léčit zelený zákal, jak jsem zjistila, když jsem pečovala o Jamieho tetu Jocastu. Také ulevovala od nevolnosti a úzkosti – a měla i občasné využití mimo lékařské účely, jak mě k mému osobnímu pobavení informoval John.

Při pomyšlení na Johna jsem pocítila mírné bodnutí obav, které jen přidaly k mému strachu o Jamieho, a já se zhluboka, cíleně

nadechla sladce kořeněného vzduchu. Kde je *on*? Co mu Jamie udělal?

„Uzavíráte někdy dohody s Bohem?“ ozval se z přítmi Halův tichý hlas.

Podvědomě jsem musela vědět, že nespí, protože jsem se nelekla.

„To dělá každý,“ řekla jsem. „I lidé, co v Boha nevěří. Vy to děláte?“

Ozval se bezdechý smích následovaný kašlem, ale ten rychle ustal. Možná že kouř *skutečně* pomáhal.

„Zamýšlíte nějakou takovou dohodu?“ zeptala jsem se, napůl z upřímné zvědavosti a napůl proto, aby řeč nestála. „Nezemřete, víte. Nedovolím vám to.“

„Ano, to jste řekla,“ odvětil suše. Po chvíli váhání se otočil na bok, čelem ke mně. „Důvěřuji vám,“ řekl poněkud formálně. „A... děkuji vám.“

„Nemáte vůbec zač. Nemůžu vás nechat umřít v Johnově domě, víte. Rozrušilo by ho to.“

Nad tím se usmál. Ve světle ohně jsem viděla jeho tvář. Chvilí jsme nemluvili, jen jsme se na sebe dívali, bez nějakých rozpaků, oba uklidnění kouřem a ospalým cvrkáním zvenčí. Zvuky kol ustaly, ale kolem stále procházeli lidé. Určitě bych poznala Jamieho kroky, dokázala bych je rozlišit, dokonce i mezi tolika dalšími...

„Bojíte se o něj, že?“ zeptal se. „O Johna.“

„Ne,“ řekla jsem rychle, ale uviděla jsem, jak pozvedá jedno tmavé obočí, a vzpomněla jsem si, že už ví, že jsem mizerná lhářka. „Tedy... jsem si jistá, že je v pořádku. Ale *očekávala bych*, že bude touhle dobou už doma. A se vším tím rozruchem ve městě...“ mávla jsem rukou směrem k oknu. „Nevíte, co by se mohlo stát, že?“

Slyšela jsem, jak se nadechl, přičemž mu v hrudi tiše zarácholilo, a odkašlal si.

„A vy mi stále odmítáte říct, kde je.“

Pozvedla jsem jedno obočí a nechala ho klesnout. Zdálo se zbytečné opakovat, že to nevím, i když to *byla* pravda. Raději

jsem vzala ze stolu hřeben a pomalu se začala vypořádávat se svými vlasy. Rozmotávala a uhlazovala jsem tu vzpurnou masu a užívala si v rukou její chlad. Poté, co jsme vykoupaly a uložily Hala, dopřála jsem si čtvrthodinku, nebo možná trochu víc, na poněkud poklidnější koupel pro sebe samotnou a opláchnutí potu a prachu z vlasů, ačkoli jsem věděla, že bude trvat hodiny, než mi v tom vlhkém vzduchu uschnou.

„Dohoda, kterou jsem měl na mysli, se netýkala mého vlastního života,“ řekl po chvíli. „Jako takového.“

„Jsem si jistá, že ani John nezemře, pokud snad...“

„Nejde o Johna. Ale o mého syna. Mou dceru. A mého vnuka. Pokud si vzpomínám, máte vnoučata? Mám za to, že jsem slyšel toho poněkud oddaného mladíka, jak vám dnes odpoledne říká ‚babi‘, nemám pravdu?“ V jeho hlase byla stopa pobavení.

„Slyšel jste. A mám. Myslíte na Dorotheu? Stalo se s ní něco?“ Znepokojení mě přimělo odložit hřeben. Jen před pár dny jsem Dottie viděla v domě, kde bydlel její bratr Henry.

„Kromě skutečnosti, že je na pokraji sňatku s rebelem a sdělila mi svůj záměr následovat toho muže na bitevní pole a žít s ním v těch nejnezdavějších podmínkách, jaké si dovedu představit?“

Posadil se na posteli a mluvil se zjevnou vášní, ale já nedokázala potlačit úsměv nad jeho frázemi. Bratři Greyovi očividně sdíleli stejné řečnické zvyky. Zakašlala jsem však, abych to zakryla, a odpověděla jsem co možná nejtaktněji.

„Ehm... tak vy jste se tedy viděl s Dottie?“

„Ano,“ řekl stručně. „Byla u Henryho, když jsem včera přijel, a byla velmi podivuhodně oděná. Muž, s nímž je podle svého názoru zasnoubená, je zřejmě kvaker – a ona tvrdí, že i ona se stala jednou z nich!“

„Takže chápu správně,“ zamumlala jsem, „že... é... jste se o tom nedoslechl?“

„Ne, to nedoslechl! A musím si s Johnem vážně promluvit o jeho zbabělosti, že mi o tom neřekl, i o neodpuštělných machinacích svého sy... syna...“ Hněv v jeho slovech ho doslova dusil, a tak se musel odmlčet. Rozkašlal se a rukama si objal kolena, aby se tomu trýznivému záchvatu ubránil.

Vzala jsem vějíř, který jsem nechala na stole, a nahnala mu do tváře trochu kouře z ohně. Zalapal po dechu a na chvíličku se rozkašlal silněji, než záchvat se sípáním ustoupil.

„Řekla bych vám, ať se nevzrušujete, pokud bych měla pocit, že je jen nepatrná šance, že poslechnete,“ podotkla jsem a podala mu vyvařenou tinkturu z *efedry* v kávě. „Vypijte to. Pomalu.“

Pokud jde o Johna,“ pokračovala jsem a sledovala, jak se nad tou hořkou chutí šklebí, „zvažoval, že vám napíše, když zjistil, co Dottie zamýšlí. Neudělal to, protože si tehdy myslel, že to možná nebude nic víc než chvilkový vrtoch a že až Dottie uvidí běžnou realitu Dennyho – é, to je její snoubenec doktor Hunter – života, mohla by si to rozmyslet. A kdyby to udělala, nebyl důvod vás a vaši ženu znepokojovat. Nečekal, že se tu objevíte.“

Hal si odkašlal, načež se nesměle nadechl.

„To ani já,“ řekl, odložil šálek, znovu zakašlal a zase se opřel o navršené polštáře. „Válečný úřad se rozhodl poslat můj regiment na pomoc Clintonovi, když rozhodl o nové strategii. Nebyl čas psát.“

„Co je to za novou strategii?“ zeptala jsem se jen s mírným zájmem.

„Odříznout jižní kolonie od severních, potlačit rebelii na jihu, a tím sever vyhladovět, aby se vzdal. Taký udržet ty zatracené Francouze mimo Západní Indii,“ dodal mimoděk. „Myslíte, že by Dottie mohla změnit názor?“ Zněl pochybovačně, ale nadějně.

„Vlastně ne,“ řekla jsem. Protáhla jsem se a projela si prsty vlhké vlasy, které mi měkce spočívaly na krku a ramenou, mírně se kudrnatily a šimraly mě po stranách tváře. „Přemýšlela jsem, jestli má tu paličatost po vás, nebo vaší ženě, ale v okamžiku, kdy jsem vás potkala, bylo jasno.“

Primhouřenýma očima se na mě zadíval, ale měl tu slušnost, že se usmál.

„To ano,“ přiznal. „Stejně tak Benjamin – můj nejstarší syn. Henry a Adam mají oba povahu po mé ženě. Což neznamená, že neumí zařídit, aby bylo po jejich,“ dodal zamyšleně. „Jen to dělají poněkud diplomatičtěji.“

„Ráda bych se s vaší ženou setkala,“ řekla jsem a také se usmála. „John říkal, že se jmenuje Minnie?“

„Minerva,“ řekl a jeho úsměv nabyl větší upřímnosti. „Minerva Kunigunda, abych byl přesný. Asi bych jí nemohl říkat Kunda, že?“

„Nejspíš ne na veřejnosti.“

„Nezkoušel bych to ani v soukromí,“ ujistil mě. „Je velmi os-
týchavá – na pohled.“

Zasmála jsem se a střelila pohledem po ohni. Nemyslela jsem, že aktivní složka v ganje bude zvlášť silná, když se bude pálit v celé místnosti a ne přímo kouřit. Přesto však měla kladný vliv na Halovu náladu i jeho astma a já si uvědomovala, že do mě samotné se vkrádá jemný pocit pohody. Stále jsem se bála o Jamieho – a Johna –, ale ty obavy se zvedly z mých ramen a zdálo se, že se vznášejí kousíček nad mou hlavou: stále viditelné a zbarvené do šedofialova, ale ve vzduchu. *Jako olověný balon*, pomyslela jsem si a tiše, pobaveně si odfrkla.

Hal byl opřený, oči měl přimhouřené a s poněkud nestranným zájmem mě pozoroval.

„Jste krásná žena,“ řekl a zněl mírně překvapeně. „Ale ne os-
týchavá,“ dodal a tiše se zahihňal. „Na co to John jen myslel?“

Věděla jsem, na co John myslel, ale nechtěla jsem o tom mluvit – z nejruznějších důvodů.

„Co jste předtím měl na mysli,“ zeptala jsem se zvědavě, „když jste mluvil o dohodách s Bohem?“

„Ach.“ Zvolna zavřel víčka. „Když jsem dnes ráno dorazil do kanceláře generála Clintona – Bože, bylo to teprve dnes ráno? –, měl pro mě poměrně špatné zprávy – a dopis. Poslaný před několika týdny z New Jersey, než ho armádní pošta nakonec přeposlala jemu.“

Můj nejstarší syn Benjamin byl u Brandywine zajat rebely,“ řekl téměř bez emocí. Téměř. Bylo tu dost světla, abych viděla napjatý sval na jeho čelisti. „V současné době nemáme s Američany žádnou dohodu týkající se výměny vězňů, takže zůstává v zajetí.“

„Kde?“ zeptala jsem se. Ta zpráva mě znepokojila.

„To nevím,“ řekl stručně. „Zatím. Ale zjistím, kde se nachází, co možná nejrychleji.“

„Hodně štěstí,“ řekla jsem upřímně. „Byl ten dopis od Benjaminova?“

„Ne.“ Sevřel čelist ještě o něco pevněji.

Dopis byl od mladé ženy jménem Amaranthus Cowdenová, která Jeho Milost vévodu z Pardloe informovala o tom, že je manželkou jeho syna Benjaminova – a matkou Benjaminova syna Trevora Wattiswadea Greye, tři měsíce starého. *Narodil se po tom, co Benjaminova zajali*, pomyslela jsem si a napadlo mě, jestli Benjamin o tom dítěti ví.

Mladá paní Greyová se ocitla v obtížné situaci, jak psala, a to kvůli nešťastné absenci svého manžela, a tudíž navrhovala, že odjede ke svým příbuzným do Charlestonu. Nebylo jí zcela příjemné žádat Jeho Milost o pomoc, ale pod tíhou okolností měla pocit, že v této záležitosti nemá příliš na výběr, a doufala, že jí Jeho Milost odpustí její přímočarost a vyslyší její prosbu. Přiložila i pramen synových vlasů, protože myslela, že by Jeho Milost ráda měla památku na vnuka.

„Bože dobrý,“ řekla jsem. Na okamžik jsem zaváhala, ale jeho jistě muselo napadnout totéž. „Myslíte, že mluví pravdu?“

Povzdychl si se směsicí úzkosti a podrážděnosti.

„Téměř jistě ano. Má žena se za svobodna jmenovala Wattiswadeová, ale nikdo kromě rodiny by to nemohl vědět.“ Kývl směrem ke skříni, kam paní Figgová pověsila jeho uniformu. „Dopis je v mém kabátě, pokud si ho chcete přečíst.“

Mávnutím ruky jsem zdvořile odmítl.

„Chápu, co jste myslel tím uzavíráním dohod s Bohem. Chcete žít, abyste viděl svého vnuka – a svého syna, samozřejmě.“

Znovu si povzdychl a zdálo se, jako by se jeho šlachovité tělo poněkud zmenšilo. Paní Figgová mu rozpletla cop – zcela proti jeho vůli –, rozčesala mu vlasy a svázala je do volného ohonu, který mu teď spadl přes rameno, jemně tmavohnědý a protkaný bílými pramínky, které se v záři ohně červeně a zlatě leskly.

„Ne tak docela. Chci to, samozřejmě, ale...“ Hledal slova, což se vůbec nepodobalo jeho předchozí elegantní výřečnosti.

„S radostí pro ně zemřete. Pro svou rodinu. Ale zároveň si myslíte: *„Kriste, nemohu zemřít! Co by se jim mohlo stát, kdybych tu nebyl?“*“ Rozpačitě a posmutněle se na mě usmál. „A zatračeně dobře víte, že jim pomoci stejně téměř nemůžete. Musí to zvládnout – nebo nezvládnout – sami.“

„Ano, naneštěstí.“ Průvan pohnul popelínovými závěsy a rozehnal vznášející se závoj kouře. „Ne však vnoučata. Těm pomáhat můžete.“ A náhle jsem pocítila stesk po Henri-Christianově měkkém tělíčku, jeho pevné hlavě na svém rameni. Zachránila jsem mu život, když jsem mu odstranila krční a nosní mandle, a děkovala jsem Bohu, že se mi to podařilo včas. A Mandy... *Bože, pečuj o ni*, modlila jsem se urputně. Dokázala jsem Bree říct, co je špatně a že to jde napravit – ale *já* její srdeční vadu uzdravit nedokázala a každíčký den svého života jsem toho nedostatku litovala. Kdybych mohla tu nezbytnou operaci provést v téhle době, ještě by tu všichni byli...

Závěsy se znovu pohnuly a těžké ovzduší osvěžil náhlý chladný závan. Zhluboka jsem se nadechla a slabě zachytila ostrou vůni ozonu. „Děšť,“ řekla jsem. „Přichází déšť.“

Vévoda neodpověděl, ale otočil se a naklonil tvář k oknu. Vstala jsem a zvedla okenní křídlo o něco výš. Vděčně jsem dovnitř vpustila chladný vánek. Znovu jsem vyhlédla do noci. Přes měsíc rychle přelétávaly mraky, takže se zdálo, že světlo spíše pulzuje, než se mihotá, jako tlukot zrychleně bušícího srdce. Ulice byly temné a jen občasná záře pohybující se lucerny naznačovala tlumenou nervozitu města.

Děšť by mohl zpomalit pohyb jak prchajících loajalistů, tak armády, která se chystala k odchodu. Dostane se Jamie do města pod příkrovem bouře snáze? Ošklivá bouřka by ho mohla zdržet, proměnit silnice v bláto. Jak daleko asi je?

Olověný balvan mi dopadl přímo na hlavu. Moje nálada se prudce zhoršila. Nevěděla jsem, jestli je to vinou únavy, přicházející bouře, nebo jen přirozený účinek cannabinolu. Zachvěla jsem se, ačkoli vzduch byl stále horký. Nedokázala jsem svému mozku zabránit v tom, aby mi v živých obrazech promítal

všechny strašlivé osudy, které by mohly potkat muže polapeného mezi dvěma armádami, v noci a samotného.

Možná samotného. Co udělal s Johnem? Zajisté by ho...

„Bylo mi jednadvacet, když můj otec zemřel,“ poznamenal znenadání Hal. „Dospělý. Měl jsem vlastní život, měl jsem ženu...“ Náhle se odmlčel a zkřivil ústa. „Myslel jsem, že ho vůbec nepotřebuji, dokud náhle nebyl pryč.“

„Co pro vás mohl udělat?“ zeptala jsem se a znovu se posadila. Byla jsem zvědavá – ale také jsem se zoufale chtěla vyhnout vlastním o překot uhánějícím myšlenkám.

Hal pozvedl jedno štíhlé rameno. Límeček noční košile neměl zapnutý jak kvůli vedru, tak kvůli tomu, abych snáz viděla pulz na jeho krku. Látka se rozevřela, zplihlá vlhkostí, a objevila se jeho klíční kost, vysoko klenutá a zřetelná. Její stín se mu ostře rýsoval na kůži.

„Být tu,“ řekl prostě. „Naslouchat. Možná... mě pochválit za moje činy.“ Posledních pár slov bylo tak tichých, že je bylo sotva slyšet. „Nebo možná ne. Ale... mohl tu být.“

„Vím, co myslíte,“ řekla jsem spíše k sobě než k němu. Já měla štěstí. Byla jsem velmi mladá, když mí rodiče zemřeli, a pak mi do života ihned vstoupil můj strýc, aby tu pro mě byl. A stejně nenuceně, jako žil celý svůj život – vždycky tu *byl*. Když zemřel, jeho ztrátu jsem intenzivně pocítila, ale tehdy už jsem byla vdaná – znenadání mě zachvátil příval viny, když jsem pomyslela na Franka. A další, horší, když jsem pomyslela na Brianu. Kdysi jsem ji opustila – a pak opustila ona mě.

To vyvolalo změť morbidních myšlenek: na Laoghaire, opuštěnou oběma dcerami, jež nejspíš nikdy neuvidí svá vnoučata, která teď byla má. Na Jema a Mandy... a Jamieho.

Kde *byl*? A proč nebyl tady? Ať mu John řekl cokoli, tak určitě...

„Božíčku,“ zamumlala jsem si beznadějně pod vousy. Cítila jsem, jak mě v očích bodají slzy a tlačí se na přehradu mého odhodlání.

„Víte, mám neuvěřitelný hlad,“ řekl Hal. Zněl překvapeně. „Máte v domě něco k jídlu?“

Jamiemu zakručelo v břiše a on zakašlal, aby ten zvuk zakryl, ale nebylo to třeba. Děvčátka se choulila jako dva ježci v klubíčku pod potrháným přehozem u ohniště, ležela k sobě zády a chrápala jako opilí čmeláci. Paní Hardmanová seděla na lavičce a tiše zpívala dítěti. Slova nerozeznával, takže nevěděl, co je to za písničku, ale hádal, že ukolébavka. Na druhou stranu, slyšel, jak ženy z Vysočiny svá dítky uspávají písněmi jako „*Nighean Nan Geug*“, která pojednávala o useknutých hlavách a zemi nasáklé krví. Ale paní Hardmanová byla kvakerka. Dalo se předpokládat, že se podobným ukolébavkám bude chtít vyhnout. Možná „Velký selkie ze Sulle Skerry“, pomyslel si a začal se uvolňovat. Přátelé zjevně neměli výhrady vůči tělesným touhám jako takovým...

To mu připomnělo zatraceného Johna Greye a on se zašklebil, načež potlačil zabručení, když mu záda vyslala do nohy varovné bodnutí, čímž naznačila, že ani takovou trošku pohybu nebudou tolerovat.

Ta píseň mu nepřišla o nic melodičtější než chrápání, ale oba ty zvuky byly tiché a on se opatrně uvolnil, zkontroloval, že má nůž i pistoli po ruce, a zavřel oči. Byl k smrti unavený, ale pochyboval, že usne. Nemohl se ani pohnout na posteli, aniž mu zády neprojela prudká bolest, jako by ho ďábel bodal svými vidlemi.

Bylo to už několik let, co mu tohle záda provedla naposledy. Bolela často, sem tam byla po ránu ztuhlá, ale tohle neudělala už... deset let? Živě si to pamatoval. Bylo to brzy poté, co přišli do Ridge, těsně po tom, co Ian postavil srub. Šel lovit, přeskočil násep, když honil utíkajícího jelena, a skončil nosem zabořeným v úpatí onoho náspu, zcela neschopný se pohnout.

Claire, Bůh jí žehnej, se ho vydala hledat – při tom pomyšlení se rozpačitě usmál. Byla tak pyšná na to, že ho v lese dokázala vystopovat. Kdyby ho nenašla... inu, to by bylo veliké štěstí pro jakéhokoli pantera, medvěda nebo vlka, který by ho našel dřív, než by mu záda povolila a on se mohl pohnout. Předpokládal, že

na podchlazení by nezemřel, i když by možná kvůli omrzlinám přišel o pár prstů na noze.

Ona...

Nějaký zvuk ho přiměl rychle zvednout hlavu. V zádech ho ostře bodlo, ale on zaťal zuby, ignoroval bolest a vytáhl zpod polštáře pistoli. Paní Hardmanová při tom pohybu prudce vzhlédla. S očima dokořán se na něj zadívala. Poté uslyšela, co slyšel on, a spěšně se zvedla. Kroky na cestě, víc než jedny. Otočila se a pohlédla na kolébku, ale on zavrtil hlavou.

„Nechte si dítě u sebe,“ řekl tiše. „Odpovězte, až zaklepou, a otevřete, pokud o to požádají.“

Viděl, jak polkla, ale udělala, co řekl. Byli tam tři nebo čtyři, pomyslel si, ale neměli v plánu žádnou rošťárnu. Na verandě se ozvaly kroky, tiché mumlání a trocha smíchu. Zaklepání a paní Hardmanová zavolala: „Kdo tam?“

„Přátelé, paninko,“ řekl mužský hlas zastřený alkoholem. „Pusťte nás dál.“

Střelila po Jamiem vystrašeným pohledem, ale on kývl, a tak odsunula petlici a otevřela dveře do noci. První muž udělal krok dovnitř, ale pak si všiml Jamieho na posteli a s ústy dokořán se zastavil.

„Dobrý večer přeji,“ řekl zdvořile Jamie, ale díval se muži zpřímá do očí. Pistole, která mu ležela pod rukou, byla na první pohled viditelná.

„Ach,“ řekl rozpačitě muž. Byl mladý a poněkud zavalitý, oblečený do loveckého oděvu, ale s odznakem domobrany. Ohlédl se přes rameno na své společníky, kteří se zastavili na prahu. „Já... é... dobrý večer i vám, pane. My ne – tedy – my myslíme...“ odkašlal si.

Jamie se na něj usmál. Moc dobře věděl, co muž myslel. Koutkem oka ho stále pozoroval, zatímco se otočil k paní Hardmanové a pokynul jí, aby se posadila. Udělala to, sklonila hlavu nad dítětem a zlehka přitiskla rty na Chastityin maličký čepeček.

„Pokud jde o jídlo, nemáme vám co nabídnout, pánové,“ řekl Jamie. „Ale ve studni je studená voda a v kůlně je postel, pokud potřebujete.“

Ostatní dva muži stáli venku a rozpačitě přešlapovali. Silně z nich táhl alkohol, ale nepřišli v náladě, v níž by chtěli způsobit nějakou škodu.

„To je v pořádku,“ řekl mladík a vycouval ke svým přátelům. Kulatou tvář měl rudou, stejnou měrou vinou studu i likéru. „My jen... pardon, že jsme rušili. Pane.“

Zbylí dva kývli hlavami a všichni tři ustoupili. Ve spěchu šoupali nohama a vráželi do sebe. Poslední z nich zavřel dveře, ale ne úplně. Paní Hardmanová vstala a s tichým bouchnutím je dovřela, načež se o ně s očima zavřenýma opřela. Dítě si tiskla k prsům.

„Děkuji ti,“ zašeptala.

„To nic,“ řekl. „Nevrátí se. Položte děcko a zavřete na závoru, ano?“

Udělala to, načež se o dveře opřela dlaněmi. Zadívala se na podlahu mezi svýma nohama a chvíli jen slyšitelně dýchala, než se zvolna napřímila.

Její prostý kabátek byl sepnutý špendlíky – Jamie nevěděl, jestli se tím chtěla vyhnout rozmaru v podobě knoflíků, jako to dělali moravští bratři, nebo byla jen moc chudá na to, aby si je mohla dovolit. Její prsty chvíli nervózně zápasily s horním špendlíkem, načež ho náhle vytáhly a položily tu lesklou věcičku na polici. Poté se na Jamieho zpříma zadívala a její prsty sevřely hlavičku dalšího špendlíku. Dlouhý horní ret měla svěšený a lesklý nervózním potem.

„Ani na to nemyslete,“ řekl bez obalu. „Ve svém současném stavu bych nesouložil ani s mrtvou ovčí. Nemluvě o tom, že jsem dost starý na to, abych byl váš otec, děvče – a navíc jsem ženatý.“

Ústa se jí mírně zachvěla, ačkoli nepoznal, jestli je to zklamáním, nebo úlevou. Uvolnila však prsty a spustila ruku podél těla.

„Nemusíte mi za to jídlo platit, děvče,“ řekl. „Byl to dárek.“

„Já – ano, já vím. Děkuji ti, příteli.“ Stočila pohled stranou a mírně polkla. „Já jen – doufala jsem, že možná – bys mohl zůstat. Na čas.“

„Jsem ženatý, děvče,“ zopakoval mírně. Po nepříjemné odmítnutí pocítil povinnost zeptat se: „Máte často takové návštěvy?“

Bylo mu jasné, že ty muže neznala – ale oni znali ji. Slyšeli o kvakerské ženě, která žije sama se třemi malými dívkami.

„Beru je do kůlny,“ vyhrkla a tvář jí zrudla ještě víc, než jak vyhlížela díky plamenům. „Když děvčata usnou.“

„Hmmm,“ řekl po další pauze, která trvala až příliš dlouho. Žena stočila oči ke kolébce, ale pak prudce uhnula pohledem. Pomyslel si, jak dlouho je pan Hardman pryč z domova, ale nebyla to jeho věc. Stejně jako to, jak si rozhodla vydělávat na jídlo pro dcery.

„Spěte, děvče,“ řekl. „Já budu hlídat.“

13

RANNÍ VZDUCH ZAPLAVENÝ ANDĚLY

NÁSLEDUJÍCÍHO DNE

Jamie se probudil do vůně smažícího se masa a posadil se na posteli. Na svoje záda v tu chvíli úplně zapomněl.

„Bůh se smiluj,“ řekla paní Hardmanová a ohlížela se přes rameno. „Takový zvuk jsem neslyšela, co můj muž Gabriel zapíchl prase.“ Zavrtěla hlavou a vrátila se k vaření. Nalila těsto do vymazané litinové pánve na nožičkách, která stála v uhlících, kouřila a zlověstně prskala.

„Omlouvám se, madam...“

„Silvia, tak se jmenuju, příteli. A ty?“ zeptala se a pozvedla na něj jedno obočí.

„Přítelkyně Silvie,“ řekl skrze zaťaté zuby. „Já se jmenuji Jamie. Jamie Fraser.“ Při tom mimoděčném záškubu, pomocí kterého se předtím napřímil, zvedl kolena. Teď kolem nich obtočil paže, položil si zpocený obličej na ošoupanou prošívanou deku, která je zakrývala, a pokoušel se protáhnout svá vzpurná záda. Vinou té námahy mu vystřelila bolest do pravé nohy a levý lýtkový sval se mu okamžitě sevřel v ostré křeči, takže Jamie bručel a funěl, dokud to nepřestalo.

„Těší mě, že sedíš, příteli Jamie,“ poznamenala Silvia Hardmanová a přinesla mu talíř plný klobás, smažené cibule a kuřičného chleba. „Takže tvoje záda jsou na tom o něco lépe?“ Usmála se na něj.

„O něco,“ vypravil ze sebe a úsměv jí oplatil, jak jen dokázal, zatímco se pokoušel nezasténat. „Vidím... že máte čerstvé jídlo.“

„Ano, díkybohu,“ řekla horlivě. „Za úsvitu jsem Pru a Patience poslala k hlavní cestě, aby koukaly po vozech, které míří na trh do Filadelfie, a ony se vrátily s librou klobás, dvěma librami kukuřičné mouky, pytlíkem ovsa a tuctem vajec. Jez!“ Položila na postel vedle něj dřevěný talíř s dřevěnou lžicí.

Jamie za jejími zády viděl Prudence a Patience, jak pomocí kousků kukuřičného chleba pilně vytírají z prázdných talířů omastek z párků. Opatrně se poposunul, aby se mohl zády opřít o zeď, natáhl nohy, zvedl talíř a následoval jejich příkladu.

Jídlo ho naplnilo překvapivým pocitem duševní pohody a on odložil prázdný talíř, odhodlaný podniknout něco riskantního.

„Rád bych navštívil vaši latrínu, přítelkyně Silvie. Ale možná budu potřebovat trochu pomoci vstát.“

Jakmile byl na nohou, zjistil, že se dokáže s každým krokem s námahou odpotácet o několik palců vpřed. Prudence a Patience ihned vyskočily, aby ho popadly za lokty. Připomínaly malé poletující motýlky.

„Neboj se,“ poradila mu Prudence, narovnála svá drobná ramínka a sebevědomě k němu vzhlédla. „Nenecháme tě spadnout.“

„To jsem si jistý,“ řekl se vši vážností. Pravdou bylo, že děvčata měla pořádnou sílu, která vůbec neodpovídala jejich křehkému vzezření, a on zjistil, že jejich přítomnost mu skutečně pomáhá, neboť mu poskytovaly něco, čeho se mohl chytit, aby udržel rovnováhu, když musel zastavit – což bylo každých pár stop.

„Povězte mi o vozech, co jezdí do Filadelfie,“ řekl při jedné takové pauze jak proto, že chtěl zapříst hovor, tak proto, že ty informace potřeboval. „Jezdí jen brzy ráno?“

„Nejvíc,“ řekla Patience. „Hodinu nebo dvě před soumrakem se vrací prázdné.“ Rozkročila se, aby získala větší stabilitu. „To nic,“ ujistila ho. „Opři se o mě. Vypadáš trochu rozklepaně.“

Jemně jí stiskl rameno, aby jí poděkoval, a opřel se o ni jen kousíčkem své váhy. Rozklepaně, to ano. Na hlavní silnici to